

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

NÁZEV BAKALÁŘSKÉ PRÁCE/TITLE OF THESIS

Finanční analýza společnosti BAŤA, akciová společnost / Financial analysis of the company BAŤA, akciová společnost

TERMÍN UKONČENÍ STUDIA A OBHAJBOBA (MĚSÍC/ROK)

Červen/2023

JMÉNO A PŘÍJMENÍ STUDENTA / STUDIJNÍ SKUPINA

Tereza Štípková/PEMBC02

JMÉNO VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Ing. Radka Pešková, Ph. D.

PROHLÁŠENÍ STUDENTA

Odevzdáním této práce prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci na uvedené téma vypracoval/a samostatně a že jsem ke zpracování této bakalářské práce použil/a pouze literární prameny v práci uvedené.

Jsem si vědom/a skutečnosti, že tato práce bude v souladu s § 47b zák. o vysokých školách zveřejněna, a souhlasím s tím, aby k takovému zveřejnění bez ohledu na výsledek obhajoby práce došlo.

Prohlašuji, že informace, které jsem v práci užil/a, pocházejí z legálních zdrojů, tj. že zejména nejde o předmět státního, služebního či obchodního tajemství či o jiné důvěrné informace, k jejichž použití v práci, popř., k jejichž následné publikaci v souvislosti s předpokládanou veřejnou prezentací práce, nemám potřebné oprávnění.

Datum a místo: 1.2.2023

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych tímto poděkovala vedoucímu bakalářské práce za metodické vedení a odborné konzultace, které mi poskytla při zpracování mé bakalářské práce.

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

SOUHRN

1. Cíl práce:

Cílem práce je prostřednictvím finanční analýzy zhodnotit finanční zdraví a výkonnost podniku BAŘA, akciová společnost v letech 2017 a 2021 a na základě zjištěných výsledků uvést případná doporučení.

2. Výzkumné metody:

Teoretická část práce byla zpracována na základě odborných knižních zdrojů. V praktické části byla provedena samostatná finanční analýza společnosti BAŘA, akciová společnost, která pomocí vybraných ukazatelů zmíněných v teoretické části analyzuje finanční situaci podniku. Zdroji pro finanční analýzu byly výkazy společnosti, které jsou každoročně zveřejněny v obchodním rejstříku České republiky. Pro zpracování byla konkrétně použita analýza vertikální, horizontální, rozdílových a poměrových ukazatelů a pro následné celkové hodnocení podniku bylo využito modelů bonity a bankrotu. Dále bylo provedeno srovnání společnosti BAŘA, akciová společnost se sektorovými hodnotami odvětví CZ-NACE 1520 (výroba obuvi).

3. Výsledky výzkumu/práce:

Po provedené analýze rozvahy bylo zjištěno, že podnik ve všech sledovaných období drží vyšší podíl oběžných aktiv než aktiv stálých. Stálá aktiva podniku jsou tvořena převážně dlouhodobým hmotným majetkem, který během sledovaného období klesal. Vlastní kapitál podniku je každoročně až o dvě třetiny vyšší než kapitál cizí. Trend vlastního kapitálu je rostoucí, protože každoročně podnik vykazuje jak ztrátu minulých let, tak i ztrátu běžného účetního roku. Analýza čistého pracovního kapitálu přinesla závěr takový, že podnik má dostatek oběžných aktiv k tomu, aby své krátkodobé závazky zaplatil. Jelikož se rentabilita celkových aktiv vypočítá jako podíl zisku za účetní období a celkových aktiv, je jasné, že při záporné hodnotě EBIT nikdy podnik nebude mít výsledné hodnoty v kladných číslech.

4. Závěry a doporučení:

Po celkovém zhodnocení výsledků z finanční analýzy za sledované období 2017–2021 společnosti BAŘA, akciová společnost, která byla zpracována na základě výkazů z účetních závěrek podniku, vyplývají následující opatření: je potřeba zvýšit tržby podniku, tedy provozní výkonnost, aby byly schopny pokrýt náklady vynaložené na výkonovou spotřebu, tudíž zvýšit marži na zboží; podnik by měl investovat do vlastního kapitálu (základního kapitálu, kapitálových fondů), díky kterému by následně mohl snížit ztráty minulých let a podnik tak mohl být znovu ziskový a tím by zároveň snížil svou celkovou zadluženost; bylo by vhodné snížit celkové krátkodobé závazky, aby hodnota čistého pracovního kapitálu se zlepšila; podnik by měl věnovat pozornost poměru oběžných aktiv a krátkodobých závazků.

KLÍČOVÁ SLOVA

Finanční analýza, podnik, poměrové ukazatele, rentabilita

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

SUMMARY

1. Main objective:

The aim of the work is to evaluate the financial health and performance of the company BAŘA, a joint-stock company in 2017 and 2021 through a financial analysis and to make possible recommendations based on the results found.

2. Research methods:

The theoretical part of the work was prepared on the basis of professional book sources. In the practical part, a separate financial analysis of BAŘA, a joint-stock company, was carried out, which analyzes the financial situation of the company using selected indicators mentioned in the theoretical part. The sources for the financial analysis were the company's statements, which are published annually in the commercial register of the Czech Republic. The analysis of vertical, horizontal, difference and ratio indicators was specifically used for the processing, and creditworthiness and bankruptcy models were used for the subsequent overall assessment of the company. Furthermore, a comparison was made of the company BAŘA, a joint-stock company, with the sector values of the CZ-NACE 1520 sector (footwear production).

3. Result of research:

After the analysis of the balance sheet, it was found that the company holds a higher share of current assets than fixed assets in all monitored periods. The company's fixed assets are made up mainly of long-term tangible assets, which decreased during the monitored period. The company's own capital is up to two-thirds higher than external capital every year. The equity trend is increasing, because every year the company shows both the loss of previous years and the loss of the current accounting year. A net working capital analysis concluded that the business has enough current assets to pay its current liabilities. Since the return on total assets is calculated as the ratio of profit for the accounting period to total assets, it is clear that with a negative EBIT value, the company will never have positive results.

4. Conclusions and recommendation:

After the overall evaluation of the results of the financial analysis for the monitored period 2017-2021 of the company BAŘA, a joint-stock company, which was processed on the basis of the statements from the company's financial statements, the following measures result: there is a need to increase the company's sales, i.e. operating performance, so that they are able to cover the costs incurred on power consumption, therefore increase the margin on goods; the enterprise should invest in equity capital (share capital, capital funds), thanks to which it could subsequently reduce the losses of previous years and thus the enterprise could be profitable again, thereby reducing its overall indebtedness; it would be appropriate to reduce total current liabilities so that the value of net working capital improves; the company should pay attention to the ratio of current assets and current liabilities.

KEYWORDS

Financial analysis, company, ratios, profitability

JEL CLASSIFICATION

M410 – Accounting
G170 – Financial Forecasting and Simulation

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení:	Tereza Štípková
Studijní program:	Ekonomika a management (Bc.)
Studijní skupina:	PEMBC02
Název BP:	Finanční analýza společnosti BAŤA, akciová společnost
Zásady pro vypracování (stručná osnova práce):	<ol style="list-style-type: none">ÚvodTeoreticko-metodologická část<ol style="list-style-type: none">Finanční analýzaZdroje dat pro finanční analýzuUkazatele a metody finanční analýzyMetodika práceAnalytická část<ol style="list-style-type: none">Představení vybrané společnostiAnalýza absolutních ukazatelůAnalýza rozdílových ukazatelůAnalýza poměrových ukazatelůAnalýza souhrnných ukazatelů hospodařeníVyhodnocení výsledků a doporučení společnostiZávěr
Seznam literatury: (alespoň 4 zdroje)	<ul style="list-style-type: none">ČIŽINSKÁ, R. <i>Základy finančního řízení podniku</i>. Praha: Grada, 2018. 240 s. ISBN 978-80-271-0194-8.DAVIDSON, W. <i>Financial Statement Analysis: Basis for Management Advice</i>. Hoboken: John Wiley & Sons, 2020. 208 s. ISBN 978-111-9743-21-7.ŠTEKER, K., OTRUSINOVÁ, M. <i>Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví</i>. Praha: Grada, 2021. 296 s. ISBN 978-80-271-3184-6.TAUŠL PROCHÁZKOVÁ, P., JELÍNKOVÁ, E. <i>Podniková ekonomika - klíčové oblasti</i>. Praha: Grada, 2018. 256 s. ISBN 978-80-271-0689-9.
Harmonogram:	<ul style="list-style-type: none">Zpracování cílů a metodiky do 1. 2. 2023Zpracování teoretické části do 1. 3. 2023Zpracování výsledků do 1. 4. 2023Finální verze do 1. 5. 2023
Vedoucí práce:	Ing. Radka Pešková, Ph.D.

V Praze dne 1. 2. 2023

prof. Ing. Milan Žák, CSc.
rektor

Prof. Ing.
Milan
Žák CSc.

Digitálně podepsal Prof.
Ing. Milan Žák CSc.
DN: cn=Prof. Ing. Milan
Žák CSc., c=CZ, o=Vysoká
škola ekonomie a
managementu, a.s.,
givenName=Milan,
sn=Žák,
serialNumber=ICA -
10393535

Obsah

1 Úvod	1
2 Teoreticko-metodologická část práce	2
2.1 Finanční analýza	2
2.2 Zdroje dat pro finanční analýzu	3
2.3 Ukazatele a metody finanční analýzy	4
2.3.1 Analýza absolutních ukazatelů	5
2.3.2 Analýza rozdílových ukazatelů	7
2.3.3 Analýza poměrových ukazatelů.....	8
2.3.4 Souhrnné ukazatele.....	13
2.4 Metodika práce.....	16
3 Analytická část práce.....	17
3.1 Představení vybrané společnosti	17
3.1.1 Profil společnosti.....	17
3.1.2 Historie společnosti	18
3.1.3 Důležité změny ve sledovaném období ovlivňující účetní výkazy společnosti... 18	
3.2 Analýza absolutních ukazatelů.....	18
3.2.1 Analýza rozvahy.....	19
3.2.2 Analýza výkazu zisku a ztrát.....	31
3.3 Analýza rozdílových ukazatelů	34
3.4 Analýza poměrových ukazatelů	35
3.4.1 Ukazatele rentability.....	35
3.4.2 Ukazatele likvidity.....	39
3.4.3 Ukazatele aktivity.....	43
3.4.4 Ukazatele zadluženosti	46
3.5 Analýza souhrnných ukazatelů hospodaření.....	48
3.5.1 Altmanův model.....	48
3.5.2 Kralickův quick test.....	49
3.6 Vyhodnocení výsledků a doporučení společnosti.	1
4 Závěr.....	4
Literatura	6
Přílohy	I

Seznam tabulek

Tabulka 1 Hodnotící tabulka Altmanova modelu	14
Tabulka 2 Vertikální analýza rozvahy (aktiva) společnosti BAŘA, akciová společnost.....	19
Tabulka 3 Vertikální analýza rozvahy (aktiva) odvětví výroby obuvi	20
Tabulka 4 Vertikální analýza pasiv společnosti BAŘA, akciová společnost.....	22
Tabulka 5 Vertikální analýza rozvahy odvětví výroby obuvi	23
Tabulka 6 Horizontální analýza rozvahy aktiva společnosti BAŘA, akciová společnost.....	25
Tabulka 7 Horizontální analýza aktiv odvětví výroby obuvi	27
Tabulka 8 Horizontální analýza rozvahy (pasiva) společnost BAŘA, akciová společnost	28
Tabulka 9 Horizontální analýza rozvahy pasiva odvětví výroby obuvi.....	30
Tabulka 10 Celkové výnosy společnosti BAŘA, akciová společnost.....	31
Tabulka 11 Podíl jednotlivých složeb tržeb	32
Tabulka 12 Podíl provozních a finančních nákladů na nákladech celkových.....	32
Tabulka 13 Podíl provozních nákladů na celkových	33
Tabulka 14 Podíl jednotlivých složek na celkových výkonech	33
Tabulka 15 Horizontální analýza společnosti BAŘA, akciová společnost	33
Tabulka 16 Analýza rozdílových ukazatelů BAŘA, akciová společnost.....	34
Tabulka 17 Analýza rozdílových ukazatelů odvětví	34
Tabulka 18 Ukazatel rentability ve společnosti BAŘA, akciová společnost	39
Tabulka 19 Ukazatele rentability v odvětví výroby obuvi.....	39
Tabulka 20 Ukazatele aktivity ve společnosti BAŘA, akciová společnost.....	43
Tabulka 21 Ukazatele aktivity odvětví výroby obuvi	43
Tabulka 22 Ukazatele doby obratu společnosti BAŘA, akciová společnost	44
Tabulka 23 Ukazatele doby obratu odvětví výroby obuvi	44
Tabulka 24 Výsledné hodnoty podniku dle Altmanovy analýzy Z-skore.....	48
Tabulka 25 Výsledné hodnoty Kralickova quick testu společnosti BAŘA, akciová společnost	49

Seznam grafů

Graf 1 Složení celkových aktiv	20
Graf 2 Složení stálých aktiv	21
Graf 3 Složení oběžných aktiv	21
Graf 4 Cizí zdroje společnosti v roce 2021	23
Graf 5 Vertikální analýza pasiv	24
Graf 6 Složení vlastního kapitálu	24
Graf 7 Vývoj celkových aktiv společnosti BAŘA, akciová společnost	26
Graf 8 Vývoj stálých aktiv ve společnosti BAŘA, akciová společnost	26
Graf 9 Vývoj oběžných aktiv společnosti BAŘA, akciová společnost	27
Graf 10 Vývoj celkových pasiv podniku BAŘA, akciová společnost	28
Graf 11 Změny vlastního kapitálu společnosti BAŘA, akciová společnost.....	29
Graf 12 Cizí zdroje společnosti BAŘA, akciová společnost.....	29
Graf 13 Složení pasiv společnosti BAŘA, akciová společnost a odvětví	30
Graf 14 Rentabilita celkových aktiv společnosti BAŘA, akciová společnost a odvětví.....	36
Graf 15 Rentabilita vlastního kapitálu společnosti BAŘA, akciová společnost a odvětví výroby obuvi.....	37
Graf 16 Rentabilita celkových tržeb společnosti BAŘA, akciová společnost a odvětví výroby obuvi.....	37
Graf 17 Míra zhodnocení dlouhodobého investovaného kapitálu ve společnosti BAŘA, akciová společnost a odvětví výroby obuvi.....	38
Graf 18 Běžná likvidita společnosti BAŘA, akciová společnost a odvětví výroby obuvi.....	40

Graf 19 Pohotová likvidita společnosti BAA, akciová společnost a odvětví výroby obuvi..	41
Graf 20 Okamžitá likvidita společnosti BAA, akciová společnost a odvětví výroby obuvi .	42
Graf 21 Ukazatele likvidity společnosti BAA, akciová společnost a odvětví výroby obuvi.	42
Graf 22 Ukazatele aktivity společnosti BAA, akciová společnost	44
Graf 23 Ukazatele doby obratu společnosti BAA, akciová společnost	45
Graf 24 Ukazatele zadlunosti společnosti BAA, akciová společnost a odvětví výroby obuvi	46
Graf 25 urokov krytí společnosti BAA, akciová spolenot	47

1 Úvod

Finanční analýza slouží ke komplexnímu zhodnocení výkonnosti podniku, jenž pomáhá k tomu, aby bylo možné zhodnotit podnik i z pohledu jeho finančního zdraví. Přináší informace interním i externím uživatelům, kteří si sami vybírají, jaké ukazatele pro svou analýzu použijí. Záleží na tom, za jakým účelem analýzu provádějí. Analýza přináší především informace o vývoji minulých let, ale zároveň se snaží předpovídat budoucí hodnoty, které by podnik mohl ovlivnit. Pokud predikuje špatné budoucí hodnoty, je na místě navrhnout doporučení, která by měla výkonnost a finanční zdraví podniku zlepšit.

Cílem práce je zhodnotit podnik po výkonnostní stránce, při které budou použity klasické přístupy finanční analýzy. Mezi klasické přístupy se řadí analýza horizontální, vertikální, rozdílových ukazatelů a analýza poměrových ukazatelů. Při analýze bude zhodnoceno i zdraví podniku pomocí bonitního a bankrotního modelu.

Tato bakalářská práce je rozdělena na 4 části: úvod, část teoreticko-metodologickou, část analytickou a závěr. V teoretické části práce je nejprve pomocí literárních zdrojů obecně vysvětlen pojem finanční analýza, její důvody provádění a krátká historie. Dále pak jsou zde vysvětleny metody a ukazatele absolutních, rozdílových, poměrových a souhrnných ukazatelů, které finanční analýza využívá v praktické části této práce.

Analytická část nejprve představí podnik, ve kterém bude finanční analýza prováděna. Vybranou společností je BAŘA, akciová společnost, která se zabývá výrobou, nákupem a prodejem dámské, pánské a dětské obuvi. Doplnkovým zbožím jsou ponožky, punčochové zboží, galanterie a doplňky. Nejprve bude uvedena stručná charakteristika podniku a krátká historie. Důležitou částí analytické části bude podkapitola důležité změny ve sledovaném období, která bude uvádět změny, jež mezi lety 2017–2021 ovlivnily účetní výkazy společnosti a všeobecně ekonomickou situaci podniku. Následně bude provedena samotná finanční analýza podniku pomocí metod a ukazatelů zmíněných v teoretické části práce. Během analýzy samotných ukazatelů je zároveň prováděno porovnání s odvětvím CZ-NACE 1520, které se zabývá výrobou obuvi.

Finanční analýza podniku BAŘA, akciová společnost je prováděna za pět účetních období, kdy prvním sledovaným rokem je rok 2017 a posledním rok 2021. Data pro finanční analýzu podniku jsou čerpána z účetních výkazů rozvaha, výkaz zisku a ztrát a cash flow z účetních závěrek podniku BAŘA, akciová společnost, které jsou každoročně zveřejňovány v Obchodním rejstříku České republiky.

V závěru analytické části této bakalářské práce jsou shrnuta vyhodnocení výsledků jednotlivých ukazatelů, které jsou průběžně uváděny při výpočtu finanční analýzy. Poté případně budou následovat doporučení, která by měla vést ke zlepšení finančního zdraví podniku.

2 Teoreticko-metodologická část práce

Teoreticko-metodologická část se věnuje popisu finanční analýzy, kdy nejprve definuje, co to finanční analýza je, proč se provádí, jaké jsou její cíle a kdo jsou její uživatelé. Dále jsou uvedeny zdroje dat, které jsou pro aplikaci finanční analýzy v podniku potřebné. Nejdůležitější částí teoretické části je vysvětlení jednotlivých metod a ukazatelů, které budou použity v praktické části této práce.

2.1 Finanční analýza

Finanční analýza dle Taušl Procházkové a Jelínkové (2018, s. 138) slouží ke komplexnímu zhodnocení finančního zdraví podniku. Dále autorky uvádí, že by se finanční analýza měla provádět v pravidelných intervalech, protože pomocí zjištěných informací může podnik odhalit problémy ve finanční výkonnosti a ve zdraví podniku (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 138). Scholleová (2017, s. 163) uvádí, že analýzu je vhodné provádět alespoň jednou do roka, protože každý podnik během roku dělá rozhodnutí, která mají často dlouhodobý dopad, ať už se jedná o rozhodnutí finančního či nefinančního charakteru. Dle Vochozky et al. (2020, s. 32) si každý uživatel vybírá jednotlivé ukazatele, které souvisí s jeho zájmy či následným použitím. Výstupy analýzy, jak uvádí Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 38) poskytují informace o tom, jak si podnik vedl v minulých hospodářských obdobích a jak si vede teď. Výpočet samotných ukazatelů dle předepsaných vzorců není nijak složitý (Čížinská, 2018, s. 199), ale je nutné umět číst v účetních výkazech, které se při finanční analýze používají pro správné dosazení do čitatele a jmenovatele ukazatelů (Březinová, 2020, s. 179). Komplikovanější je následné vyhodnocení a interpretování zjištěných výsledků (Čížinská, 2018, s. 199).

Vochozka et al. (2020, s. 9) tvrdí, že důvodů pro hodnocení podniku je mnoho. Pro hodnocení podniku podnikem samotným jsou dva hlavní důvody. Autor uvádí, že prvním je podávat managementu zpětnou vazbu své činnosti a přinášet majitelům podniku informace jakým směrem a jak rychle se vyvíjí jejich podnikání. Proto majitelé podniků mají zájem o co nejpřesnější informace, které finanční analýza přináší (Vochozka et al., 2020, s. 9). Dále autor uvádí, že druhým důležitým důvodem hodnocení podniku jsou podstatné změny ve společnosti, a tou je například prodej podniku, odštěpení či fúze, protože pro obě strany nákupu, kupujícího i prodávajícího, je vhodné znát tržní hodnotu podniku. Hodnocení je zajímavé jak pro uživatele interní, tak i externí (Vochozka et al., 2020, s. 9).

Cílem finanční analýzy je poskytnout managementu podniku kvalitní informace pro operativní a strategické řízení firmy (Brychta et al., 2022, s. 516). Pavelková et al. (2017, s. 17) podrobněji vysvětlují, že pomocí finanční analýzy se dá i zjistit, zda je podnik dostatečně ziskový, zda má vhodnou kapitálovou strukturu, zda umí efektivně využívat svých aktiv a zda je schopen včas splácet své závazky. Dále autoři uvádějí, že cílem finanční analýzy je diagnostikovat finanční kondici, identifikovat případné odchylky, analyzovat příčiny těchto odchylek a definovat následné opatření pro zlepšení finančního zdraví podniku. Brychta et al. (2022, s. 516) doplňuje, že pomocí těchto informací se dokáže management společnosti rychle a správně rozhodovat jak v současnosti, tak i v budoucnosti řízení firmy. Jakým způsobem bude finanční zdraví podniku vyhodnocováno záleží hlavně na tom, jaký je cíl a účel hodnocení podniku (Čížinská, 2018, s. 199). Scholleová (2017, s. 163) doporučuje výsledky finanční analýzy porovnat s konkurenčním podnikem v oboru či s odvětvím.

Pro lepší chápání porovnání společnosti s odvětvím v praktické části této práce je vhodné vysvětlit, co to odvětví je. Růčková (2021, s. 16) uvádí, že odvětví je skupina subjektů, které mají stejnou či podobnou činnost podnikání. Autorka dále uvádí, že rozdělení společností podle odvětví je rozhodnuto na základě výrobních procesů, podobných produktů či služeb. Autorka

doplňuje, že důvodem rozdělení společností do odvětví je, že každá oblast podnikání má jinou citlivost na ekonomický vývoj. Přehled všech odvětví je zveřejněn na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu (Růčková, 2021, s. 16).

Původ finanční analýzy sahá až do poloviny devatenáctého století, kdy se v Americe vyvíjela jak vyspělost podniků, tak jejich řízení (Vochozka et al., 2020, s. 12). Autor dále uvádí, že v té době začala první analýza účetní závěrky, pomocí které na konci 20. století vznikly základy dnešních poměrových ukazatelů. Důležitým přínosem do ekonomiky byl souhrnný ukazatel DuPont, pojmenovaný podle stejnojmenné společnosti, který jako první začal využívat základy poměrových ukazatelů komplexně (Vochozka et al., 2020, s. 12).

Uživatelé finanční analýzy

Analýza slouží jak interním, tak externím uživatelům. Vochozka et al. (2020, s. 32) ve své publikaci uvádí, že uživatelé nejsou jen manažeři nebo vrcholové vedení společnosti, ale i banky či obchodní partneři. Mezi interní uživatele Taušl Procházková a Jelínková (2018, s.138) řadí především management podniku a zaměstnance. Mezi externí uživatele autorky řadí obchodní partnery a banky.

Uživateli finanční analýzy a jejich účely jsou následující (Vochozka et al., 2020, s. 33):

- stát a jeho orgány – kontrola vykazovaných daní, statistické průzkumy, kontrola podniků se státní účastí;
- investoři – rozhodování o potencionálních investicích, kontrola vložených investic;
- banky a její věřitelé – posouzení schopnosti splácet úvěr;
- obchodní partneři – sledování schopnosti podniku plnit své závazky;
- manažeři – získávání informací pro operativní a strategické řízení podniku;
- zaměstnanci – posouzení stability a prosperity podniku.

Dalšími uživateli finanční analýzy a jejich účely jsou (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 11):

- vlastníci podniku – posouzení zhodnocení kapitálu
- konkurenční firmy – srovnání s vlastním podnikem
- veřejnost – posouzení stability a výkonů podniku

Jak již bylo zmíněno v úvodu kapitoly, každý uživatel finanční analýzy si vybírá jednotlivé ukazatele, které souvisí s jeho zájmy či následným použitím. Nejprve si uživatel stanoví cíle, kterých chce při analýze dosáhnout a následně si vybere vhodné nástroje a ukazatele (Vochozka et al., 2020, s. 32).

2.2 Zdroje dat pro finanční analýzu

Scholleová (2017, s. 164) považuje za základní zdroje pro zpracování úspěšné finanční analýzy účetní závěrku podniku a interní informace o podniku. Čížinská (2018, s.199) doplňuje, že čím spolehlivější informace finanční analytik pro hodnocení podniku má, tím spolehlivější jsou výstupní informace finanční analýzy. Interní informace, jak uvádí Scholleová (2017, s. 164) jsou informace o vlastnících, produktech, technologiích, dodavatelích, odběratelích, struktuře a počtu zaměstnanců.

Dle Šteker a Otrusinové (2021, s. 242) je cílem účetní závěrky podat informace o majetku, závazcích, vlastním kapitálu, nákladech, výnosech a výsledku hospodaření. Dále autoři dodávají, že tyto informace jsou užitečné nejen pro finanční analýzu, ale také pro interní i externí uživatele při jejich rozhodování.

Knápková et al. (2017, s. 18) uvádí, že účetní výkazy potřebné pro zpracování finanční analýzy jsou rozvaha (bilance), výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu, které se nachází v účetní závěrce podniku. Jak lze vidět na obrázku 1, všechny tyto účetní výkazy jsou mezi sebou provázané a lze díky nim souhrnně charakterizovat daný podnik (Máče, 2013, s. 274)

Obrázek 1 Provázanost účetních výkazů

Zdroj: Šteker a Otrusinová (2021)

Jak lze vidět na Obrázku 1, konečný stav peněžních prostředků z cash flow je uveden v účetním výkazu rozvaha v položce oběžných aktiv v řádku peněžní prostředky. Výsledek hospodaření z rozvahy je uveden ve výkazu zisku a ztrát v položce výsledek hospodaření po zdanění a položky vlastního kapitálu, které byly zvýšeny či sníženy během účetního období jsou uvedeny v rozvaze v položce vlastní kapitál.

Účetní výkazy lze dle Šteker a Otrusinové (2021, s. 243) sestavit v plném nebo ve zkráceném rozsahu. Autoři doplňují, že účetní jednotky, které nemusejí mít účetní závěrku ověřenou auditorem většinou sestavují výkazy ve zkráceném rozsahu. Naopak pro auditované účetní jednotky, jak autoři píší, je povinnost vykazovat výkazy v rozsahu plném. Pro finanční analýzu autoři doporučují použít účetní výkazy v plném rozsahu, kde lze vidět jednotlivé podpoložky. Výkazy v plném rozsahu použité při sestavení finanční analýzy dávají uživatelům finanční analýzy skutečnější obraz o finanční kondici podniku než analýza sestavená ze zkrácených výkazů (Šteker, Otrusinová, 2021, s. 243).

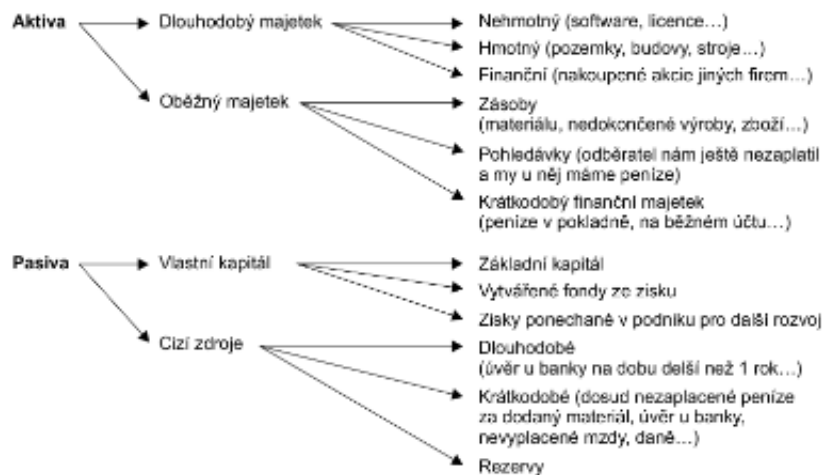
Dle Šteker a Otrusinové (2021, s. 242) je důležité zmínit, že všechny tyto účetní výkazy se sestavují v českých korunách. Jednotlivé položky se dle autorů vykazují buď v celých tisících nebo milionech Kč. V milionech pouze pokud má účetní jednotka hodnotu netto aktiv větší než 10 mld. Kč (Šteker a Otrusinová, 2021, s. 242).

Rozvaha

Jak uvádí Skálová et al. (2023, s. 20), rozvaha (též bilance) je účetní výkaz, který zachycuje přehled stavu aktiv a pasiv. Sestavuje se k poslednímu dni účetního období, což bývá, jak autoři uvádí, zpravidla k poslednímu dni běžného roku, tedy k 31.12. Výjimkou je podnik, který účtuje dle roku hospodářského, kdy rok začíná prvním dnem jiného měsíce než leden, ale stále trvá 12 měsíců (Skálová et al., 2023, s. 20).

Aktiva dle Skálové et al. (2023, s. 20) vyjadřují přehled majetku, v němž jsou uloženy finanční prostředky podniku. Vochozka et al. (2020, s. 34) doplňuje, že aktiva přináší podnikovi ekonomický prospěch. Pasiva naopak dle Skálové et al. (2023, s. 20) vykazují přehled zdrojů, které jsou schopny krýt zmíněná aktiva. Vochozka et al. (2020, s. 35) dále dodává, že pasiva ekonomický prospěch snižují. Skálová et al. (2023, s. 20) upozorňují na to, že v rozvaze musí vždy platit základní bilanční princip, tj. celková aktiva (aktiva celkem v netto hodnotě) se rovnají celkovým pasivům (pasiva celkem). Konkrétnější členění zmíněných aktiv a pasiv v rozvaze ukazuje obrázek 2.

Obrázek 2 Co všechno lze najít v rozvaze

Zdroj: Scholleová (2017)

Jak lze vidět na obrázku 2, aktiva rozvahy se dále dělí na majetek dlouhodobý a majetek oběžný. Dlouhodobý majetek se dle Skálové et al. (2023, s. 19) dále dělí na dlouhodobý nehmotný, hmotný a finanční majetek. Martinovičová, Konečný a Vavřina (2019, s. 31) uvádí, že do dlouhodobého majetku též patří pozemky, budovy, stavby, stroje. Skálová et al. (2023, s. 19) doplňují dlouhodobý majetek o licence, patenty, software a dlouhodobé cenné papíry. Oběžný majetek se v podniku spotřebovává nebo přeměňuje do doby jednoho roku a patří do něj materiál, výrobky, zboží, peníze (Máče, 2013, s. 270). Autorky Skálová et al. (2023, s. 19) doplňují oběžný majetek o krátkodobé cenné papíry.

Do kategorie pasiv dle obrázku 2 se řadí vlastní kapitál a cizí zdroje. Máče (2013, s. 270) uvádí, že vlastní kapitál jsou prostředky, které byly podniku poskytnuty vlastními zdroji. Je tvořen základním kapitálem, fondy a nerozděleným ziskem minulých let (Skálová et al., 2023, s. 19). Základní kapitál je podle Slavíka (2013, s. 22) kapitál, který je vložen do podniku při založení. Může mít podobu peněžité i nepeněžité formy. Hinke, Bárková a Hruška (2016, s. 100) dodávají, že nepeněžité vklady musí být oceněné znaleckým posudkem. Nerozdělený zisk je dle Skálové et al. (2023, s. 19) vytvořen vlastní činností. Cizí zdroje jsou prostředky, které jsou podniku poskytnuty třetími osobami (Máče, 2013, s. 270). Třetí osoby, které podniku poskytují úvěry dle Skálové et al. (2023, s. 19) jsou dodavatelé, banky, zaměstnanci a další, kdy u cizího kapitálu lze určit věřitele, výši dluhu a dobu splatnosti.

Uspořádání a označování položek rozvahy, jak uvádí Skálová et al. (2023, s. 152) je stanoveno ve vyhlášce Ministerstva financí. Autoři doplňují, že položky jsou uváděny odděleně a ve stanoveném pořadí. Základní členění položek je vyobrazeno ve zkrácené rozvaze podniku na obrázku 3.

Obrázek 3 Rozvaha ve zkráceném rozsahu

AKTIVA (složení majetku)		PASIVA (zdroje financování majetku)	
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	A.	Vlastní kapitál
B.	Stálá aktiva	A.I.	Základní kapitál
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A.II.	Ážio a kapitálové fondy
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A.III.	Fondy ze zisku
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let
C.	Oběžná aktiva	A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období
C.I.	Zásoby	A.VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku
C.II.	Pohledávky	B. + C.	Cizí zdroje
C.II.1.	Dlouhodobé pohledávky	B.	Rezervy
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	C.	Závazky
C.III.	Krátkodobý finanční majetek	C.I.	Dlouhodobé závazky
C.IV.	Peněžní prostředky	C.II.	Krátkodobé závazky
D.	Časové rozlišení aktiv	D.	Časové rozlišení pasiv

Zdroj: Šteker a Otrusínová (2021)

Další podrobnější členění položek aktiv a pasiv (viz obrázek 3) lze provést za podmínky, že zůstane zachováno ve stanoveném pořadí (Skálová et al., s. 152). Na straně aktiv se nachází tři sloupce a jejich základní charakteristika je následovná (Březinová, 2020, s. 60):

- brutto – uvádí výši aktiv podle jednotlivých položek v momentě vzniku účetního případu nebo reálné hodnoty upravené o opravné položky a oprávkky;
- korekce – vyjadřuje výši opravných položek opravek, které se k jednotlivým účtům váží;
- netto – představuje aktiva snižená o opravné položky a oprávkky (netto-korekce).

Každá z položek rozvahy, jak uvádí Skálová et al. (2023, s. 153), obsahuje také informaci o tom, jaká byla výše položky v předcházejícím účetním období. Autorky doplňují, že aktiva za minulé období se uvádějí snižené o opravné položky a oprávkky, tedy v netto hodnotě. Strana rozvahy pasiv obsahuje pouze dva sloupce, tj. běžné a minulé období (Skálová et al., 2023, s. 153).

Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztrát je účetní výkaz, který sleduje výsledky hospodaření podniku za určité období. (Scholleová, 2017, s. 18) Autorka dodává, že tento výkaz je spíše znám pod názvem výsledovka či pouze zkratkou VZZ. Výkaz zisku a ztráty podává uživatelům informace bez ohledu na to, jaké má účetní jednotka skutečné příjmy a výdaje (Šteker a Otrusínová, 2021, s. 247). Autoři doporučují, aby výnosy byly vyšší než náklady a to z důvodu, že pokud jsou výnosy vyšší než náklady, podnik vykazuje zisk. V opačném případě, kdy náklady převyšují nad výnosy, podnik generuje ztrátu (Šteker a Otrusínová, 2021, s. 248).

Na úvod je dobré definovat, co to jsou výnosy a náklady. Jak uvádí Scholleová (2017, s. 18), výnos lze definovat tak, že „je peněžní vyjádření spotřeby podniku – nezáleží na tom, zda byla provedena skutečná peněžní transakce (tj. zda za dodaný výrobek nebo služby bylo skutečně zapláceno).“ Zatímco náklad Scholleová (2017, s. 18) definuje tak, že „je peněžním vyjádřením spotřeby podniku – opět bez závislosti na tom, zda skutečně proběhla peněžní transakce.“

Vochozka et al. (2020, s. 37) uvádí, že náklady a výnosy jsou ve výkazu zisku a ztrát sledovány a rozděleny na náklady a výnosy provozní, finanční a mimořádné. Autor doplňuje, že provozní výnosy představují tržby z prodeje zboží, služeb a vlastních výrobků. Provozní náklady, jak uvádí Scholleová (2017, s. 19), představují spotřebu materiálu, mzdy, poplatky, energie, odpisy apod. Při odečtení těchto provozních nákladů od provozních výnosů vznikne výsledek hospodaření z provozní činnosti, tzv. provozní zisk nebo ztráta (Scholleová, 2017, s. 19).

Finanční výnosy představují výnosy z prodeje cenných papírů, úroky z poskytnutých půjček a úvěrů (Vochozka et al., 2020, s. 37) Autor dále uvádí, že finanční náklady představují úroky z půjčeného cizího kapitálu. Pokud se následně od finančních výnosů odečtou finanční náklady, vznikne výsledek hospodaření z finanční činnosti podniku, tak uvádí Scholleová (2017, s. 19) ve své publikaci. Platí zde stejné pravidlo jako u výsledku hospodaření z provozní činnosti. Pokud jsou náklady vyšší než výnosy, podnik vykazuje ztrátu a naopak.

Šteker a Otrusinová (2021, s. 248) vysvětlují, že při sečtení provozního výsledku hospodaření a finančního výsledku hospodaření lze vypočítat výsledek hospodaření před zdaněním. Dále autoři uvádí, že pokud se k výsledku hospodaření před zdaněním přičte daň z příjmů, vznikne výsledek hospodaření po zdanění, neboli výsledek hospodaření za účetní období. Čistý obrat za účetní období se rovná celkovým výnosům (Šteker a Otrusinová, 2021, s. 248) Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 46) uvádějí, že výkaz zisku a ztrát neuvádí pouze čistý zisk, ale rozlišuje několik kategorií, jak je vidno na obrázku 4.

Obrázek 4 Kategorie zisku

zkratka	plné znění	český překlad	způsob zjištění
EAT	<i>Earning after Tax</i>	zisk po zdanění (čistý zisk)	výsledek hospodaření za účetní období (dále čistý zisk)
EBT	<i>Earning before Tax</i>	zisk před zdaněním	výsledek hospodaření před zdaněním
EBIT	<i>Earning before Interest and Tax</i>	zisk před úroky a zdaněním	$EBT + \text{nákladové úroky}$
EBITDA	<i>Earning before Interest, Tax, Amortization and Depreciation</i>	zisk před úroky, zdaněním a odpisy	$EBIT + \text{odpisy}$
NOPAT	<i>Net Operation Profit after Tax</i>	provozní zisk po zdanění	$\text{nejlepší odhad } EBIT \times (1 - t)$, kde t je daňová sazba

Zdroj: Scholleová (2017)

Jak již bylo zmíněno výše, výkaz zisku a ztráty rozlišuje několik kategorií zisku, které finanční analýza využívá při svém hodnocení zdraví podniku (Taušl Procházková a Jelínková, 2017, s. 46). Obrázek 4 ukazuje jednotlivé kategorie od zisku NOPAT až po zisk EAT. Mezinárodní zkratka EAT (Earning after taxes) představuje čistý zisk po zdanění (Taušl Procházková a Jelínková, 2017, s. 46). Čistý zisk, jak uvádí Knápková et al. (2017, s. 48), je dle účetních výkazů výsledkem hospodaření podniku za určité účetní období. Dle Taušl Procházkové a Jelínkové (2018, s. 46) zkratka EBT (Earnings before Taxes) představuje zisk před zdaněním. Autorky dodávají, že EBT se využívá především při porovnání podniku s jiným (zahraničním) podnikem, který má jinou výši daně z příjmů. Pro zisk před zdaněním a úroky (Earning before Interest and Taxes) se využívá zahraniční zkratka EBIT (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 46). Čížinská (2018, s. 208) doplňuje, že se používá ve vzorci ukazatele rentability celkových

aktiv, která je součástí finanční analýzy. Autoři Knápková et al. (2017, s. 48) vysvětlují EBITDA (Earning before Interest, Taxes, Depreciations and Amortization Charges) tak, že představuje zisk před zdaněním, úroky a odpisy. Výpočet všech těchto kategorií zisku je uveden v obrázku 5.

Obrázek 5 Výpočet kategorií zisku

Platí:

čistý zisk (EAT)

+ daň z příjmu

= zisk před zdaněním (EBT)

+ nákladové úroky

= zisk před úroky a zdaněním (EBIT)

+ odpisy

= zisk před úroky, zdaněním a odpisy (EBITDA)

Zdroj: Knápková et al. (2017)

Obrázek 5 ukazuje, jak se pomocí výpočtu dá jednoduše zjistit čistý zisk po zdanění. Základem výpočtu je EBITDA, neboli zisk před úroky, zdaněním a odpisy. Při zvýšení EBITDA o odpisy, lze dostat EBIT (zisk před úroky a zdaněním). Následně se k EBITU přičtou nákladové úroky, které vypočítají zisk před zdaněním (EBT). Pro získání čistého zisku, neboli zisku EAT, je potřeba k zisku před zdaněním přičíst daň z příjmu. Takto jednoduše se dá vypočítat čistý zisk podniku.

Výkaz zisku a ztrát nezachycuje opravdový stav peněžních prostředků. Proto jak uvádí Scholleová (2017, s. 24), je potřeba sestavit tzv. přehled o peněžních tocích (též cash flow), které se skutečným pohybem peněžních prostředků zabývá.

Přehled o peněžních tocích

Jak už bylo uvedeno výše, přehled o peněžních tocích (též nazývaný cash flow) se zabývá skutečným pohybem peněžních prostředků (příjmy a výdaji) a jejich rozdílu za dané časové období (Scholleová, 2017, s. 24). Jelikož cash flow sleduje pohyb, neboli toky peněžních prostředků v podniku, dávají tomuto výkazu Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 104) charakter tokový. Scholleová (2017, s. 27) definuje, že „*příjmy jsou reálné peníze, které přicházejí do podniku nezávisle na původu (nemusí být výsledkem hospodaření)*“ a „*výdaje jsou reálné peníze, které z podniku odcházejí a nemusí při tom docházet ke spotřebě výrobních faktorů*“. Máče (2013, s. 276) uvádí, že pomocí cash flow lze posuzovat, jak bude podnik v budoucnu schopný generovat peněžní prostředky a jak bude schopen se přizpůsobovat měnícím se podmínkám. Dále Vochozka et al. (2020, s. 38) doplňuje, že dokáže také posoudit budoucí likviditu podniku. To ale neznamená, že když je peněžní situace podniku dobrá, vykazuje podnik účetní zisk (Hinke, Bárková a Hruška, 2016 s.156). A naopak autoři uvádí, že když je peněžní situace špatná, nemusí podnik nutně vykazovat účetní ztrátu. Zisk nejsou peníze.

Cash flow, jak uvádí Šteker a Otrusínová (2021, s. 248) je odvozený účetní výkaz, který lze sestavit buď přímou nebo nepřímou metodou. V České republice se pro výpočet více využívá metoda nepřímá (Vochozka et al., 2020, s. 39).

Přímá metoda využívá skutečný pohyb peněžních prostředků a je složitější než metoda nepřímá, protože jak uvádí Šteker a Otrusínová (2021, s. 248), je nutné s tímto faktem pracovat již během účetního období. Metoda přímá je vhodnější pro menší podniky či živnostníky, protože jak

uvádí Taušl Procházková a Jelínková (2017, s. 105), při použití ve středním nebo velkém podniku již není metoda praktická kvůli množství dokladů. Metoda nepřímá vychází z výsledků hospodaření účetní jednotky (Šteker a Otrusinová, 2021, s. 248). Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 106) uvádí, že při výpočtu této metody se využívá korekce čistého zisku o časový nesoulad mezi příjmy a výnosy, výdaji a náklady.

Přehled o změnách vlastního kapitálu

Přehled o změnách vlastního kapitálu na rozdíl od rozvahy a výkazu zisku a ztrát nemá žádnou předepsanou strukturu, kterou by české účetní předpisy stanovovaly (Šteker a Otrusinová, 2021, s. 251). Autoři doplňují, že nemusí být přílohou účetní závěrky. Obsahuje, jak už napovídá název, informace o změnách jednotlivých složek vlastního kapitálu. Hinke, Bárková a Hruška (2016, s. 161) uvádí, že přehled o změnách vlastního kapitálu ukazuje, jaký byl počáteční a konečný stav jednotlivých složek. Jednotlivé složky představují: základní kapitál, kapitálové a ostatní fondy, výsledek hospodaření a vyplacené podíly na zisku, dodávají autoři. Tyto složky se uvádí i v účetním výkazu rozvaha (pasiva) v položce vlastní kapitál (Hinke, Bárková a Hruška, 2016, s. 161). Tato provázanost byla již vysvětlena na obrázku 1.

2.3 Ukazatele a metody finanční analýzy

Růčková (2021, s. 43) uvádí, že zásluhou rozvoje matematických, statistických a ekonomických věd vznikla celá řada metod a hodnocení finančního zdraví podniku. Při realizaci analýzy je důležité si uvědomit, že volba té správné metody finanční analýzy by měla být stanovena s ohledem na (Růčková, 2021, s. 43):

- účelnost – finanční analytik musí brát ohled na to, jaký je cíl analýzy podniku a k čemu bude sloužit;
- nákladnost – výše nákladů by měla být přiměřená odvedené práci analytika a návratnosti vynaložených nákladů, tzn. hloubce a rozsahu analýzy;
- spolehlivost – čím více spolehlivých informací analytik bude mít, tím spolehlivější budou výsledky analýzy.

Vochozka et al. (2020, s. 55), Kalouda (2016, s. 61) a Březinová (2020, s. 32) dělí metody finanční analýzy na metody fundamentální analýzy a metody technické analýzy. Obě tyto analýzy se navzájem doplňují. Vochozka et al. (2020, s. 55) uvádí, že technická (kvantitativní) ekonomická analýza zpracovává ekonomická data pomocí matematických, statistických, matematicko-statistických a dalších metod. Tato analýza vychází na rozdíl od fundamentální analýzy pouze z dat ekonomických (Kalouda, 2016, s. 65). Březinová (2020, s. 179) doplňuje, že technická analýza se zaměřuje především na finanční stránku podniku. Autorka dále uvádí, že zdroje dat pro technickou ekonomickou analýzu se nacházejí v rozvaze, výkazu zisku a ztrát a přehledu o peněžních tocích. Výsledné hodnoty jednotlivých ukazatelů Vochozka et al. (2020, s. 32) doporučuje porovnávat v čase, tedy v porovnání s hodnotami minulých období a v prostoru. Autor doplňuje, že prostorem je myšlen konkurenční podnik či odvětví. Jedině tak má finanční analýza smysl. Kvantitativní analýza se nezabývá jen porovnáním výsledků, ale i příčinami a následky (Vochozka et al., 2020, s. 32).

Knápková et al. (2017, s. 65) a Čižinská (2018, s. 199) dělí metody finanční analýzy na metody elementární a metody vyšší. Čižinská (2018, s. 199) uvádí, že metody elementární analýzy jsou oproti metodám vyšším jednodušší a mnohem více používané, protože nejsou svým výpočtem nijak náročné. Dále autorka uvádí, že pro svůj výpočet využívají základních matematických

operací, tj. násobení, dělení, sčítání a odčítání. Sledují informace uvedené v účetních výkazech, které jsou součástí každoroční účetní závěrky podniku (Čižinská, 2018, s. 199). Při zpracování finanční analýzy, jak uvádí Knápková et al. (2017, s. 65), se používá mnoho různých metod a postupů, které byly postupem času standardizovány do nynější podoby.

Základní ukazatele a metody finanční analýzy jsou následující (Brychta et al., 2022, s. 516):

- analýza absolutních ukazatelů;
 - horizontální analýza;
 - vertikální analýza;
- analýza poměrových ukazatelů;
 - ukazatele rentability;
 - ukazatele likvidity;
 - ukazatele zadluženosti;
 - ukazatele kapitálového trhu.

Vochozka et al. (2020, s. 140) doplňuje základní ukazatele o rozdílové ukazatele čistého pracovního kapitálu a čistých pohotových prostředků. Jak již bylo zmíněno, finanční analýza využívá i jiné, složitější metody matematicko-statistické (Vochozka et al., 2020, s. 32), ale ty nejsou předmětem této bakalářské práce.

V následujících kapitolách jsou vysvětleny ukazatele, které slouží pro práci s elementárními metodami finanční analýzy, protože právě ty jsou využity v praktické části této bakalářské práce.

2.3.1 Analýza absolutních ukazatelů

Analýza absolutních ukazatelů se zpravidla provádí jako první (Čižinská, 2018, s. 199). Vochozka et al. (2020, s. 39) dělí analýzu absolutních ukazatelů na analýzu horizontální a analýzu vertikální. Jak uvádí Hinke, Bárková a Hruška (2016, s. 181), vertikální a horizontální analýza patří mezi nejjednodušší a nejčastěji používané metody finanční analýzy podniku.

K tomu, aby analýza byla kvalitní a dala uživateli užitečné informace, Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 139) doporučují mít dostatek údajů o hospodaření podniku, a to minimálně tři po sobě jdoucí období. Autorky dodávají, že je důležité mít informace o tom, zda v těchto obdobích nedošlo v podniku k nějakým mimořádným událostem.

Horizontální analýza účetních výkazů

Horizontální analýza sleduje vývoj (trend) položek v rozvaze a výkazu zisku a ztrát v jednotlivých řádcích, proto se jí říká horizontální (Brychta et al., 2022, s. 517). Březinová (2020, s. 182) uvádí, že analýza posuzuje jednotlivé položky účetního výkazu tak, že lze pomocí výpočtu zjistit, o kolik jednotek nebo procent se změnil v čase. Postup výpočtu horizontální analýzy je vysvětlen v obrázku 6, přičemž sloupec „rozdíl“ vyjadřuje změnu absolutní a sloupec „navýšení (%)“ změnu procentuální.

Obrázek 6 Postup výpočtu horizontální analýzy

Položka	Běžné období	Minulé Období	Rozdíl	Index	Navýšení (%)
	X	Y	X - Y	$\frac{X}{Y}$	$\left(\frac{X}{Y} - 1\right) \times 100$

Zdroj: Brychta et al. (2022)

Z obrázku 6 lze vyčíst postup výpočtu pro absolutní a relativní meziroční změnu hodnot účetních výkazů v jednotlivých letech. Absolutní změny se dosáhne tak, že se vezme hodnota položky za běžné období a od ní se odečte hodnota stejné položky, ale z období minulého. Výsledek vyjde v hodnotě absolutní. Při výpočtu procentuální meziroční změny je potřeba vzít hodnotu položky běžného období a tu vydělit stejnou položkou, ale hodnotou minulého období. Následně se od výsledku odečte hodnota 1. Pro konečný výsledek v procentech je potřeba výsledek vynásobit 100.

Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 139) doporučuje sledovat alespoň dvě po sobě jdoucí období, přičemž horizontální analýzu doporučují autorky provádět podílově, a to z důvodu, že ve větších podnicích už může být rozdílová analýza nepřehledná.

Vertikální analýza účetních výkazů

Vertikální analýza na rozdíl od horizontální sleduje jen jedno období (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 139). Jelikož analýza porovnává položky jednotlivých let odshora dolů, nazývá se tato analýza vertikální (Brychta et al., 2022, s. 517). Taušl Procházková a Jelínková (2018, s.39) uvádějí, že analýza sleduje v účetním výkazu procentuální podíl jednotlivých položek vůči určené jedné základní položce. Základní položkou u rozvahy, jak uvádí autorky, bývají celková aktiva nebo celková pasiva, a u výkazu zisku a ztráty jsou to tržby. Postup výpočtu vertikální analýzy je zcela srozumitelně vysvětlen v obrázku 7.

Obrázek 7 Postup výpočtu vertikální analýzy

Položka	Běžné období	Minulé období	Podíl (%)		Změna struktury (%)
			běž. obd.	min. obd.	
Σ AKTIVA	X	Y	$\frac{X}{X} \times 100$	$\frac{Y}{Y} \times 100$	$\left(\frac{X}{X} - \frac{Y}{Y}\right) \times 100$
Aktivum I	X_1	Y_1	$\frac{X_1}{X} \times 100$	$\frac{Y_1}{Y} \times 100$	$\left(\frac{X_1}{X} - \frac{Y_1}{Y}\right) \times 100$
...
Aktivum i	X_i	Y_i	$\frac{X_i}{X} \times 100$	$\frac{Y_i}{Y} \times 100$	$\left(\frac{X_i}{X} - \frac{Y_i}{Y}\right) \times 100$

Zdroj: Brychta et al. (2022)

Na obrázku 7 je vysvětlen přesný výpočet pro dosažení hodnot vertikální analýzy. Výsledné hodnoty vertikální analýzy vždy musí vyjít v procentech. Jelikož se jednotlivé položky porovnávají s položkami jím nadřazeným, je nutné vzít hodnotu podřazené položky a tu vydělit položkou základní a následně celý výsledek vynásobit 100. Tím se dosáhne procentuální hodnoty na celkové základní položce. Meziroční změna se vypočítá stejným způsobem, akorát se vezmou v potaz hodnoty období minulého, kdy se následně výsledná hodnota v minulého období odečte od výsledné procentuální hodnoty období běžného.

Brychta et al. (2022, s. 518) doporučuje nejprve provést vertikální analýzu rozvahy a výkazu zisku a ztráty a poté provést podrobnější rozbor pomocí analýzy horizontální.

2.3.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Pracovní kapitál (WC – working capital)

Pracovní kapitál je množství oběžných aktiv, které firma potřebuje z toho důvodu, aby mohla zajistit svůj hladký provoz (Scholleová, 2017, s. 91). Autorka uvádí, že si lze tedy ujasněním významu pomoci tím, že pracovní kapitál v podniku stále obíhá a pracuje. Autorka dodává, že se jedná o zásoby, pohledávky a krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky. Ukazatele pracovního kapitálu se dle Knápkové et al. (2017, s. 85) soustředí na likviditu majetku v podniku. V obrázku 8 je jednoduché vysvětlení, jaký je rozdíl mezi pracovním kapitálem a čistým pracovním kapitálem.

Obrázek 8 Složení čistého pracovního kapitálu

		Aktiva	Pasiva
Pracovní kapitál	Čistý pracovní kapitál	Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál
		Zásoby	Dlouhodobý cizí kapitál
	Pohledávky	Krátkodobé závazky	
	Finanční majetek		

Zdroj: Scholleová (2017)

Obsahem pracovního kapitálu, jak lze vidět na obrázku 8, je oběžný majetek, pohledávky a finanční majetek, s tím, že část oběžných aktiv by dle Scholleové (2017, s. 91) měla být financována dlouhodobým cizím kapitálem.

Čistý pracovní kapitál (NWC – Net working capital)

Davidson (2020, s. 26) uvádí, že čistý pracovní kapitál sleduje, jaká je míra pokrytí krátkodobých závazků kapitálem. Dále autor uvádí, že v případě, že podnik funguje optimálně, mění se jeho pracovní kapitál v závislosti na tržbách. Obecně platí, že pokud má podnik kladný pracovní kapitál, je dle autora schopen krýt své veškeré krátkodobé závazky svými aktivy. Výsledná hodnota čistého pracovního kapitálu může být kladná, záporná nebo nulová (Davidson, 2020, s.26). V případě kladné hodnoty jsou krátkodobé závazky podniku kryty. Čistého pracovního kapitálu, tedy netto hodnoty pracovního kapitálu, jak uvádí Vochozka et al. (2020, s. 40), lze dosáhnout pomocí vzorce 1. Čím vyšší je čistý pracovní kapitál, tím vyšší je finanční stabilita podniku při náhlém výpadku příjmu (Fotr, 2020, s. 173).

Vzorec 1 Čistý pracovní kapitál

$$\text{Čistý pracovní kapitál (NWC)} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} (1)$$

Zdroj: Scholleová (2017)

Čisté pohotové prostředky

Čisté pohotové prostředky znázorňují, jak jsou schopny okamžitě splatit krátkodobé závazky (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 124). Představují okamžitou likviditu, která, jak uvádí autorky, zahrnuje pouze hotovost a peníze na bankovních účtech. Pro výpočet čistých pohotových prostředků se využívá vzorec 2, který je uveden níže.

Vzorec 2 Čisté pohotové prostředky

$$\text{ČPK} = \text{pohotové finanční prostředky} - \text{okamžité splatné závazky} (2)$$

Zdroj: Pilařová a Pilátová (2018)

2.3.3 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů patří mezi základní nástroje finanční analýzy (Brychta et al., 2020, s. 518). Hinke, Bárková a Hruška (2016, s.181) uvádějí, že analýza poměrových ukazatelů je nejrozšířenější soustava ukazatelů z elementárních metod. Soustředí se na analýzu ukazatelů rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti (Brychta et al., 2022, s. 518). Poměrové ukazatele nejlépe umožňují porovnávat finanční situaci s ostatními podniky v čase. (Hinke, Bárková a Hruška, 2016, s. 181).

Tato analýza, jak uvádí Čížinská (2018, s. 204) k výpočtu používá účetní výkazy podniku, kterými jsou rozvaha a výkaz zisku a ztráty. Autorka dále uvádí, že analytik vezme příslušné hodnoty, které dosadí do čitatele a jmenovatele zlomku, tedy dá dvě hodnoty do poměru. Čítec se nikdy nesmí rovnat nule. Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 142) uvádí, že poměrové ukazatele se dělí do několika skupin, kde se každá skupina zaměřuje na určitou oblast finanční analýzy.

Jak doporučuje Brychta et al. (2022, s. 518), ač mnozí autoři různých publikací doporučují jednotlivé výsledné hodnoty poměrových ukazatelů, je z praktického hlediska lepší porovnávat výsledné hodnoty s odvětvovými průměry, které zpracovává Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky. Čížinská (2018, s. 204) doporučuje porovnávat výsledné hodnoty s konkurenčními podniky.

Ukazatele rentability

Ukazatele výnosnosti nebo návratnosti, i tak Vochozka et al. (2020, s. 42) označuje ukazatele rentability. Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 144) uvádí, že ukazatelé posuzují schopnost podniku dosahovat zisku využitím investovaného kapitálu. Autorky doplňují, že cílem ukazatele rentability je výpočet poměru zisku vůči zdrojům, které byly využity na vytvoření zisku. Čím vyšší výsledek rentability, tím pro podnik lépe (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 144-145). Všechny výsledky ukazatelů rentability jak uvádí Vochozka et al. (2020, s. 42), udávají, kolik korun zisku připadá na 1 korunu jmenovatele. Při výpočtu ukazatelů rentability se využívají údaje z rozvahy a z výkazu zisku a ztráty.

Hinke, Bárková a Hruška (2016, s. 182) uvádí, že nejčastěji používaný zisk pro tento ukazatel je EAT (čistý zisk po zdanění), nebo EBIT (zisk před zdaněním a úroky). Autoři doplňují, že u rentability celkových aktiv se nejčastěji používá EBIT a u rentability celkového vlastního kapitálu a rentability tržeb je doporučeno používat EBIT po zdanění (EAT). Pro zdroje se používají aktiva, vlastní kapitál, dlouhodobé zdroje, tržby nebo náklady (Hinke, Bárková a Hruška, 2016, s. 182).

Rentabilita aktiv (ROA – Return on Assets), jak uvádí Brychta et al. (2022, s. 518), rentabilita aktiv zhodnocuje celkovou výnosnost vloženého kapitálu. Autor dále uvádí, že se ukazatel rentability aktiv vypočítá jako poměr zisku a vloženého kapitálu. Výsledek ukazuje, kolik korun

(haléřů) zisku připadá na 1 korunu vloženého kapitálu, bez ohledu na to zda byl financován z vlastního kapitálu nebo z cizích zdrojů (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 145). Hodnotu rentability celkových aktiv lze získat ze zorce 3 níže.

Vzorec 3 Rentabilita aktiv

$$\text{Rentabilita aktiv (return on assets, ROA)} = \frac{\text{zisk}}{\text{celková aktiva}} \quad (3)$$

Zdroj: Čížinská (2018)

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – Return on Equity) na rozdíl od rentability celkových aktiv, jak uvádí Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 145) sleduje výnosnost pouze vloženého vlastního kapitálu, který byl do podniku vložen jeho vlastníky. Autorky uvádí, že ROE se vypočítá jako poměr čistého zisku a vlastního kapitálu. Výsledek tedy ukazuje, kolik korun (haléřů) čistého zisku podnik generuje z 1 koruny vlastního kapitálu (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 145).

Brychta et al. (2022, s. 519) doporučuje, aby hodnota ukazatele ROE byla co nejvyšší. Autor doplňuje, že tento ukazatel je u jednatelů podniku velmi oblíbený, protože ukazuje úspěšnost jejich investic. Jednatelé očekávají, jak Čížinská (2018, s. 209) uvádí, že ze svých investic dostanou odměnu (dividendy, podíly na zisku). Vzorec 4 slouží pro výpočet rentability celkového vlastního kapitálu a je následující:

Vzorec 4 Rentabilita vlastního kapitálu

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu} = \frac{\text{EAT}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (4)$$

Zdroj: Taušl Procházková a Jelínková (2018)

Rentabilita investovaného kapitálu (ROCE – Return of Capital Employed) ukazuje, kolik zisku firmě přinesou skutečně dlouhodobě investované prostředky (Vochozka et al., 2020, s. 42). Výpočet rentability investovaného kapitálu lze získat použitím Vzorce 5 níže.

Vzorec 5 Rentabilita investovaného kapitálu

$$\text{ROCE} = \frac{\text{EBIT}}{\text{pasiva – krátkodobé neúročené závazky}} \quad (5)$$

Zdroj: Vochozka et al. (2020)

Rentabilita tržeb (ROS – Return on Sales) ukazuje výnosnost tržeb. Vochozka et al. (2020, s. 43) uvádí, že tento ukazatel je pro podnik velmi důležitý z hlediska efektivnosti. Vypočítá se dle Brychty et al. (2022, s. 519) jako poměr čistého zisku a tržeb za výrobky a služby. Výsledek ukazuje, kolik korun (haléřů) čistého zisku podnik generuje z 1 koruny tržeb (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 145) Vzorec 6 slouží pro výpočet rentability tržeb.

Vzorec 6 Rentabilita tržeb

$$\text{Rentabilita tržeb} = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} \quad (6)$$

Zdroj: Knápková et al. (2017)

Ukazatele likvidity

Na úvod je nutné vysvětlit, co je to likvidnost, likvidita a solventnost. Čížinská (2018, s. 205) uvádí, že likvidnost udává, jak rychle a s jakou jistotou lze jednotlivé druhy majetku přeměnit zpět na hotovost. Dále vysvětluje, že likvidita je schopnost podniku přeměnit svá aktiva na peněžní prostředky a krýt všechny splatné závazky. Solventnost je schopnost hradit splatné závazky podniku včas (Čížinská, 2018, s. 205).

Základem každého úspěšného podnikání Vochozka et al. (2020, s. 45) považuje schopnost platit své závazky. Pokud je podnik schopný platit své závazky včas, znamená to, že je podnik solventní (Čižinská, 2018, s. 205). Ukazatel likvidity sleduje, jak je podnik schopen splácet své závazky do termínu (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 143). Udává, kolikrát je podnik schopen splácet své závazky pokud promění svá veškerá aktiva na peníze (Čižinská, 2018, s. 205). Brychta et al. (2022, s. 519) uvádí, že je potřeba, aby podnik měl dostatek vysoce likvidních aktiv, které lze rychle přeměnit na peníze. Ukazatel likvidity se vypočítá jako poměr aktiv a závazků (Brychta et al., 2022, s. 519). Dle Vochozky et al. (2020, s. 45) je velmi obtížné určit optimální hodnoty ukazatelů likvidit. Pokud podnik nemá dostatek likvidních aktiv, ukazatel likvidity je nízký, je možné, že nebude v blízké době schopen splácet své závazky včas a stane se tak nesolventním (Čižinská, 2018, s. 205). Autorka dále uvádí, že naopak pokud podnik má nadbytek likvidních aktiv, nevyužívá svá aktiva efektivně. Aktiva v tu chvíli negenerují žádný zisk (Čižinská, 2018, s. 205).

Rozlišují se tři skupiny likvidity podle toho, o jak likvidní aktiva se jedná. Nejméně likvidní aktiva (zásoby) jsou zařazeny v ukazateli běžné likvidity a nejvíce likvidní aktiva (peníze) jsou naopak zařazeny v okamžité likviditě. Rozlišují se tedy tři stupně likvidity (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 144).

Běžná likvidita udává, kolikrát je podnik schopen hradit své krátkodobé závazky svými všemi oběžnými aktivy (Brychta et al., 2022, s. 519). Krátkodobými závazky Čižinská (2018, s. 205) myslí všechny závazky, které jsou splatné do jednoho roku. Ukazatel se vypočítá jako poměr oběžných aktiv a krátkodobých závazků (Brychta et al., 2022, s. 519). Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 144) doporučují udržovat běžnou likviditu v hladině 1,5 – 2,5. Autorky dodávají, že čím je likvidita vyšší, tím nižší je poté riziko, že by podnik nebyl schopný své krátkodobé závazky splácet. Vochozka et al. (2020, s. 45) upozorňuje, že nikdy by běžná likvidita neměla klesnout pod hodnotu 1. Výpočet běžné likvidity lze získat pomocí vzorce 7.

Vzorec 7 Běžná likvidita

$$BL = \frac{OA}{KZáv} (7)$$

Kde: OA – oběžná aktiva, KZáv – krátkodobé dluhy

Zdroj: Brychta et al. (2022)

Pohotovná likvidita se vypočte jako likvidita běžná, ale od oběžných aktiv je nutné odečíst zásoby, které podnik drží, protože jsou považovány za nejméně likvidní aktivum (Brychta et al., 2022, s. 519). Vochozka et al. (2020, s. 45) doporučuje odečíst nejen nejméně likvidní oběžná aktiva, ale i nedobytné pohledávky. Pohotovnou likviditu Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 144) doporučují udržovat v hladině 1 – 1,5. Pokud se výsledná hodnota rovná 1, podnik by měl být schopný hradit své krátkodobé závazky bez nutnosti prodeje svých zásob Čižinská, 2018, s. 205). Výsledné hodnoty pohotovné likvidity lze dosáhnout pomocí vzorce 8 uvedeného níže.

Vzorec 8 Pohotovná likvidita

$$\text{Pohotovná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} (8)$$

Zdroj: Vochozka et al. (2020)

Okamžitá likvidita nebo také peněžítá likvidita či hotovostí udává, jak je podnik schopen splácet veškeré své krátkodobé závazky okamžitě svým finančním majetkem a peněžními prostředky (Brychta et al., 2022, s. 519). Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 144)

doporučují okamžitou likviditu udržovat v hladině 0,2 – 0,5. Jde o nejpřísnější ukazatel likvidity (Čížinská, 2018, s. 205). Následující vzorec 9 je pro výpočet likvidity prvního stupně.

Vzorec 9 Okamžitá likvidita

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek+peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}} (9)$$

Zdroj: Taušl Procházková a Jelínková (2018)

Ukazatele aktivity

Tento ukazatel informuje o tom, jak podnik nakládá se svými aktivy (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 142). Dle Vochozky et al. (2020, s.43) zkoumá, zda se svými jednotlivými částmi majetku podnik nakládá správně a nedrží ho moc dlouho. Ukazatel aktivity se dle Taušl Procházkové a Jelínkové (2018, s. 142) vypočítá tak, že se dají do poměru jednotlivé části majetku (celková aktiva, zásoby, pohledávky) a celkové tržby. Autorky dále uvádí, že nejčastěji se analyzuje oběžný majetek. Jak uvádí Brychta et al. (2022, s. 520), je potřeba mít v podniku optimální množství aktiv. Pokud má podnik aktiv více než je potřeba, vznikají pro podnik nadbytečné náklady a přichází o potencionální tržby (Brychta et al., 2022, s. 520).

Ukazatele aktivity se dělí na dvě formy zkoumání majetku. První skupina dle Brychty et al. (2022, s. 520) zkoumá počet obrátek majetku, tzn. kolikrát se obrátí určitý druh majetku podniku za rok. Druhá skupina dle autora zkoumá dobu obrat, tzn. kolik dnů průměrně trvá jedna obrátka určitého druhu majetku. Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 142) uvádí, že čím vyšší počet obrátek podnik má, tím lépe umí využívat svůj majetek a tím zvyšuje svoje tržby. Dále autorky vysvětlují, že čím nižší je doba obratu, tím více může podnik uskutečnit počet obrátek. To znamená, že se daří podniku využívat svůj majetek maximálně (Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 142).

Obrat celkových aktiv ukazuje, kolikrát se celková aktiva obrátí za dané účetní období (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 142). Vochozka et al. (2020, s. 43) doporučuje, aby minimální obrat celkových aktiv dosahoval hodnoty vyšší než 1. Pro výpočet obratu celkových aktiv je následující vzorec 10.

Vzorec 10 Obrat celkových aktiv

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva celkem}} (10)$$

Zdroj: Vochozka et al. (2020)

Obrat stálých aktiv vyjadřuje, kolik korun (haléřů) vygeneruje každá peněžní jednotka stálých aktiv (Čížinská, 2018, s. 208). Postup výpočtu je uveden v následujícím vzorci 11.

Vzorec 11 Obrat stálých aktiv

$$\text{Obrat stálých aktiv} = \frac{\text{celkové tržby}}{\text{oběžná aktiva}} (11)$$

Zdroj: Čížinská (2018)

Obrat zásob ukazuje, kolikrát za rok se každá položka zásob v podniku přemění na tržby a následovně zpět na zásoby (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 142). Pokud je výsledná hodnota nízká, znamená to, že podnik drží přebytné zásoby, které nepřinášejí žádný výnos a je nutné podstoupit krok, který tuto hodnotu zvýší, uvádí Čížinská (2018, s. 207) ve své publikaci. Naopak když je hodnota vysoká, autorka uvádí, že podnik nedrží na skladě přebytné zásoby, které by přinášely nadbytečné náklady. Vzorec pro výpočet obratu zásob je následující:

Vzorec 12 Obrat zásob

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (12)$$

Zdroj: Taušl Procházková a Jelínková (2018)

Doba obratu zásob ukazuje průměrný počet dnů, které uplynou mezi fází nákupu materiálu do podniku a následnou fází spotřeby či prodeje (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 143). Dle Brychty et al. (2022, s. 520) vyjadřuje počet dnů, kdy jsou v podniku oběžná aktiva ve formě zásob. Autor dále píše, že čím kratší dobu bude podnik zásoby držet, tím pro podnik lépe. Ukazatel doby obratu zásob lze vypočítat pomocí Vzorce 13.

Vzorec 13 Doba obratu zásob

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} \times 360 \quad (13)$$

Zdroj: Scholleová (2017)

Doba obratu (splatnosti) pohledávek ukazuje, kolik dnů průměrně trvá, než jsou pohledávky za statky a služby podniku splaceny dlužníky (Vochozka et al., 2020, s. 44). Brychta et al. (2022, s. 520) doporučuje, aby podnik analyzoval krátkodobé pohledávky zvlášť a dlouhodobé pohledávky také zvlášť. Z toho dle autora vyplývá, že podnik tak dosáhne spolehlivějších informací při analýze doby obratu pohledávek. Vochozka et al. (2020, s. 44) uvádí, že čím vyšší je doba obratu pohledávek, tím déle poskytuje podnik bezúročné půjčky svým odběratelům. Vzorec 14 slouží pro výpočet doby obratu pohledávek.

Vzorec 14 Doba obratu pohledávek

$$\text{DOP} = \frac{P}{T/360} \quad (14)$$

kde: DOP – doba obratu pohledávek, P – pohledávky, T – tržby

Zdroj: Brychta et al. (2022)

Doba obratu (splatnosti) krátkodobých závazků ukazuje kolik dnů průměrně trvá, než jsou krátkodobé závazky podniku uhrazeny (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 143). Vzorec pro výpočet je následující:

Vzorec 15 Doba obratu krátkodobých závazků

$$\text{Doba splatnosti krátkodobých závazků} = \frac{\text{krátkodobé závazky (z obch.styku)}}{\text{tržby/360}} \quad (15)$$

Zdroj: Taušl Procházková a Jelínková (2018)

Ukazatele zadluženosti

Zadlužeností se rozumí, jak podnik financuje svoje aktiva jak vlastními, tak i cizími zdroji, tedy jaká je míra zadlužení podniku (Brychta et al., 2022, s. 520). Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 146) uvádí, že vlastní, ale i cizí zdroje jsou pro podnik velmi důležité. Není žádná předepsaná míra financování aktiv podniku cizími zdroji (Čížinská, 2017, s. 206). Ukazatele se dělí na dva typy ukazatelů – dluhový poměr (celková zadluženost) a úrokové zatížení podniku (ukazatel úrokového krytí). Ukazatele testují jednotlivé skupiny majetku (Hinke, Bárková a Hruška, 2016, s. 185).

Ukazatel celkové zadluženosti dle Taušl Procházkové a Jelínkové (2018, s. 146) vyjadřuje míru zadluženosti podniku vůči celkovému majetku (celkovým aktivům). Dále autorky uvádí, že zadluženost podniku by měla být přiměřená podle konkrétní situaci a podmínek podniku.

Brychta et al. (2022, s. 521) uvádí, že pokud výsledek celkové zadluženosti je vyšší než 50%, podnik pro své financování preferuje cizí zdroje před vlastními. Vzorec 16 slouží pro výpočet celkové zadluženosti.

Vzorec 16 Ukazatel celkové zadluženosti

$$BZadl = \frac{CK}{A} (16)$$

kde: BZadl – celková zadluženost, CK – cizí kapitál, A – aktiva

Zdroj: Brychta et al. (2022)

Ukazatel úrokového krytí používá ke svému výpočtu výkaz zisku a ztrát. Udává, kolikrát je podnik schopný krýt úroky z cizího kapitálu poté, co jsou uhrazeny všechny náklady související s činností podniku (Vochozka et al., 2020, s. 44). Taušl Procházková a Jelínková (2018, s.146) doporučují dosahovat hodnoty 3, s tím, že by ukazatel neměl klesnout pod 1, to by pak znamenalo, že podnik není schopen z provozní činnosti hradit náklady na cizí kapitál. V případě výsledné hodnoty 1 by podnik při úhradě úroků využil všechnen svůj zisk (Brychta et al., 2022, s. 521). Pro výpočet úrokového krytí slouží vzorec 17.

Vzorec 17 Ukazatel úrokového krytí

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} (17)$$

Zdroj: Taušl Procházková a Jelínková (2018)

2.3.4 Souhrnné ukazatele

Souhrnné ukazatele na rozdíl od poměrových ukazatelů slouží k celkovému vyhodnocení zdraví a k předpovědi dalšího vývoje podniku (Hinke, Bárková a Hruška, 2016, s. 185). Fotr et al. (2020, s. 403) uvádí, že souhrnné ukazatele se dělí na bankrotní a bonitní. Autor doplňuje, že souhrnné ukazatele zahrnují všechny důležité poměrové ukazatele finanční analýzy a těmi jsou rentabilita, likvidita a zadluženost. Výhodou této analýzy soustav ukazatelů je, že každá jednotlivá složka má přiřazenou váhu podle významnosti pro finanční zdraví podniku (Fotr et al., 2020, s. 403). Ukazatele dávají rychlé informace vedení společnosti. Autor dále uvádí, že souhrnné ukazatele sloužící k predikci výkonnosti firmy se dělí do dvou základních skupin, a to na bankrotní modely a bonitní modely.

Bankrotní modely

Bankrotní modely se snaží předpovědět, zda firmu nečeká v nejbližších letech bankrot a pokud ano, snaží se ji včas varovat (Fotr et al., 2020, s. 403). Mezi nejznámější bankrotní modely autor řadí Altmanův test, Tafflerův model a indexy důvěryhodnosti IN. Altmanův test bankrotu je aplikovaný v praktické části této práce.

Altmanův model neboli altmanova analýza či Z score je jeden z nejznámějších bankrotních modelů, který se v této podobě používá již od roku 1968 (Vochozka et al., 2020, s. 103). Pro výpočet Altmanova modelu je potřeba znát kombinaci pěti ukazatelů a následující hodnoty: pracovní kapitál, celková aktiva, čistý nerozdělený zisk minulých let, zisk před nákladovými úroky a zdaněním, tržní hodnota vlastního kapitálu, účetní hodnota dluhů a tržby. Nejvyšší, jak autor uvádí, má váhu poměr rentability aktiv. Růčková (2021, s. 90) uvádí vzorec výpočtu Altmanova modelu pro akciové společnosti následovně:

Vzorec 18 Altmanovo z-score

$$Z = 1,2 \times X1 + 1,4 \times X2 + 3,3 \times X3 + 0,6 \times X4 + 1 \times X5 (18)$$

kde:

X1 pracovní kapitál / celková aktiva

X2 čistý nerozdělený zisk / celková aktiva

X3 zisk před zdaněním a úroky (EBIT) / celková aktiva

X4 tržní hodnota vlastního kapitálu / účetní hodnota dluhů

X5 tržby / celková aktiva

Zdroj: Růčková (2021)

Tabulka 1 Hodnotící tabulka Altmanova modelu

Výsledná hodnota Z-score	Hodnocení
$Z > 2,90$	Pásmo bonity
$2,89 > Z < 1,23$	Pásmo šedé zóny
$Z < 1,23$	Pásmo bankrotu

Zdroj: vlastní zpracování

Jak lze vidět v tabulce 1, při hodnocení Scholleová (2017, s. 192) uvádí takto: pokud výsledná hodnota je nižší než 1,23, naznačuje to, že podnik bude mít finanční problémy a hrozí mu bankrot. Pokud je hodnota Z score vyšší než 2,9, podniku se finančně daří. Může se stát, že Altmanovo Z score vyjde v hodnotách mezi 1,23 a 2,89. Tomuto rozmezí se říká tzv. pásmo šedé zóny, ve kterém nelze určit, zda je podnik finančně zdravý nebo bude mít problémy, proto je nutné provést detailnější analýzy jinými nástroji. Dle Vochozky et al. (2020, s. 103) lze pomocí Z score predikovat bankrot podniku téměř s 94procentní přesností.

Bonitní modely

Bonitní modely hodnotí, jak je podnik schopný splácet své závazky (Vochozka et al., 2020, s.94). Z toho od autora vyplývá, že pokud podnik toho schopný je, považujeme ho za podnik bonitní. Mezi nejznámější bonitní modely patří Kralickův quicktest, Index bonity a Tamariho model (Fotr et al., 2020, s. 403). Pro praktickou část práce byl z bonitních modelů vybrán Kralickův rychlý test.

Kralickův rychlý test je jeden z nejznámějších bonitních modelů, který sestavil Peter Kralicek v roce 1990 (Vochozka et al., 2020 s. 131). Tento test je složený ze čtyř ukazatelů. Pro výpočet Kralickova rychlého testu je potřeba znát hodnoty vlastního kapitálu, celkových aktiv, cizích zdrojů, krátkodobého finančního majetku, nezdaněné cash flow, hospodářský výsledek před nákladovými úroky a zdaněním a provozní výnosy (Fotr et al., 2020, s. 404). Avšak tento test během let prošel určitými změnami. Nyní si tedy analytik může vybrat ze dvou verzí Kralickova rychlého testu, a to z původní varianty a z varianty modifikované (Vochozka et al., 2020, s. 131). Pro analytickou část práce byla vybrána původní metoda Kralickova rychlého testu.

V případě původního Kralickova rychlého testu se výsledného hodnocení dosáhne výpočtem jednotlivých čtyř dílčích ukazatelů (R) viz obrázek 9, kdy se následně vypočtené hodnoty porovnají s hodnotící tabulkou. Každému (R) se přiřadí určitý počet bodů a ten se následně zprůměruje. Všechna (R) mají stejnou váhu (Vochozka et al., 2020, s. 131).

Obrázek 9 Kralickův rychlý test

Hodnocení	Ukazatel	Interval	Známka
Hodnocení výnosové situace	Kvóta vlastního kapitálu K1a = vlastní kapitál/aktiva	$K1a \in (30\% ; \infty)$	1
		$K1a \in (20\% ; 30\% >$	2
		$K1a \in (10\% ; 20\% >$	3
		$K1a \in (0\% ; 10\% >$	4
		$K1a \in (-\infty ; 0\% >$	5
	Doba splácení dluhu z cash flow K1b = závazky/provozní cash flow	$K1b \in (-\infty ; 3 \text{ roky})$	1
		$K1b \in < 3 \text{ roky} ; 5 \text{ let})$	2
		$K1b \in < 5 \text{ let} ; 12 \text{ let})$	3
		$K1b \in < 12 \text{ let} ; 30 \text{ let})$	4
		$K1b \in < 30 \text{ let} ; \infty)$	5
Hodnocení finanční stability	Cash flow v tržbách K1c = provozní cash flow/tržby	$K1c \in (10\% ; \infty)$	1
		$K1c \in (8\% ; 10\% >$	2
		$K1c \in (5\% ; 8\% >$	3
		$K1c \in (0\% ; 5\% >$	4
		$K1c \in (-\infty ; 0\% >$	5
	Rentabilita aktiv (ROA) K1d = (čistý zisk + nákl. úroky * (1 - daň)) / tržby	$K1d \in (15\% ; \infty)$	1
		$K1d \in (12\% ; 15\% >$	2
		$K1d \in (8\% ; 12\% >$	3
		$K1d \in (0\% ; 8\% >$	4
		$K1d \in (-\infty ; 0\% >$	5

Zdroj: Vochozka et al. (2020)

Jak uvádí Fotr et al. (2020, s. 405), podnik lze díky Kralickově rychlému testu hodnotit rovnou dle hodnotící tabulky z obrázku 10. Pokud podnik dosahuje hodnot tři a více, je potřeba zjistit, proč tomu tak je, protože podnik má velmi nízkou bonitu. Při výsledku mezi jednou a třemi body je podnik velmi bonitní. Šedá zóna je v rozmezí 2-3 bodů, kdy je potřeba provést dílčí analýzy pro zjištění problému a následného zlepšení výsledků. Při zprůměrování prvních dvou ukazatelů (K1a, K1b) lze dosáhnout vyhodnocení výnosové situace. Při sečtení třetího a čtvrtého ukazatele (K1c, K1d) se vypočítá hodnocení finanční stability (Vochozka et al., 2020, s. 131).

Obrázek 10 Hodnotící tabulka Kralickova rychlého testu

Výsledek	Hodnocení
$K1 \in < 1 ; 2)$	bonitní podnik
$K1 \in < 2 ; 3 >$	šedá zóna
$K1 \in (3 ; 5 >$	bankrotní podnik

Zdroj: Vochozka et al. (2020)

2.4 Metodika práce

Tato bakalářská práce je rozdělena na čtyři části: úvod, teoreticko-metodologickou část, analyticko-praktickou část a závěr. Teoretická část se zabývá základními pojmy a definicemi, které jsou potřeba pro aplikování finanční analýzy do praxe. Jsou zde zmíněny jak interní, tak externí uživatelé finanční analýzy, zdroje, které jsou součástí účetní závěrky podniku, výhody, které finanční analýza podniku přináší a nástroje, které analýza při svém hodnocení podniku využívá. Využívané nástroje (metody a ukazatele) představují nejdůležitější část teoretické části, kde se práce věnuje jejich rozboru. Pro zpracování teoreticko-metodologické části byly použity především literární zdroje.

Analyticko-praktická část vznikla na základě analýz, metod a ukazatelů, které jsou předmětem finanční analýzy a jsou zmíněné v teoretické části této práce. Díky nim došlo k praktickému využití při finanční analýze ve společnosti. Analýza je zpracována na základě výkazů, které jsou součástí účetní závěrky zveřejněné ve veřejném Obchodním rejstříku (rozvaha, výkaz zisku a ztráty a přehled o peněžních tocích).

Nejprve je představena společnost Baťa, akciová společnost, která je v této práci hodnocena. Poté jsou přímo využity nástroje finanční analýzy a účetní výkazy podniku, pomocí kterých dojde k celkovému vyhodnocení. Analýza vyhodnocuje pět po sobě jdoucích účetních období, kdy pro práci byly vybrány roky 2017-2021. Během sledovaného období došlo ke dvěma zásadním událostem, které ovlivnily celkovou ekonomiku podniku a jsou při finanční analýze brány v potaz.

Získaná data z účetních závěrek byly následně aplikovány pro finanční analýzu podniku Baťa, akciová společnost. Byly vybrány následující ukazatele hodnocení podniku: horizontální a vertikální analýza rozvahy (aktiv a pasiv) a výkazu zisku a ztrát. Dále byla využita analýza rozdílových ukazatelů a poměrové ukazatele rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. Ke konkrétním ukazatelům jsou vždy uvedeny tabulky a grafy, které lze použít pro lepší představení výsledných hodnot. Jelikož akcie společnosti Baťa, akciová společnost nejsou na trhu volně prodejné, nelze využít všech poměrových ukazatelů. Konkrétně nelze využít ukazatele kapitálového trhu, a to z důvodu neznámé prodejní ceny akcie. Tento ukazatel není zmíněn v teoretické části, protože by ho následně praktická část nevyužila.

V průběhu finanční analýzy jsou porovnávány výsledné hodnoty jednotlivých ukazatelů, které jsou vypočítány na základě předepsaných vzorců, které jsou uvedeny v teoretické části práce a následně využity pro porovnání společnosti za sledované období s výslednými hodnotami ukazatelů z odvětví. Pro srovnání bylo vybráno odvětví CZ-NACE 1520, které se zabývá výrobou obuvi. Zdroje dat pro vypočítání ukazatelů odvětví byly získány z interaktivní tabulky Panorama, která se nachází na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky. K posouzení celkového finančního zdraví podniku byly použity souhrnné ukazatele. Konkrétně byl vybrán bankrotní model Altmanova Z-score a bonitní model Kralickova rychlého testu.

Při závěrečném vyhodnocení finančního zdraví podniku byly využity doporučené výsledné hodnoty jednotlivých ukazatelů, zároveň i hodnoty vycházejících ze zkoumaného odvětví a byly brány v potaz nečekané situace, které se za sledované období udály. Následně byla doporučena opatření, která slouží k celkovému zlepšení finančního zdraví podniku BAŤA, akciová společnost v budoucích letech.

3 Analytická část práce

Analytická část se skládá ze 6 částí. Nejprve má za úkol představit společnost, která pro finanční analýzu byla vybrána. V případě této bakalářské práce byla vybrána společnost BAŘA, akciová společnost. Primárním úkolem kapitoly je vyzdvihnout nejdůležitější události podniku, které zásadně ovlivnily chod firmy za roky 2017-2021. Následující 3 části se věnují samotné finanční analýze, kdy, analýza zkoumá podnik pomocí analýzy absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů. Při analýze jednotlivých ukazatelů byly použity pro porovnání data odvětví výroby obuvi, které se nachází v interaktivní tabulce Panorama zpracovatelského průmyslu. Tabulka se nachází na webových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu. Následující kapitola využívá vybraných soustav ukazatelů k tomu, aby podnik ohodnotil jako celek. Závěrečná část této práce obsahuje celkové vyhodnocení výsledků a případná doporučení, která vychází z provedené finanční analýzy společnosti BAŘA, akciová společnost.

3.1 Představení vybrané společnosti

V kapitole představení vybraného podniku je představena společnost BAŘA, akciová společnost, která je předmětem této finanční analýzy. Nejprve jsou zde uvedeny základní informace o společnosti, krátká historie a nejdůležitější události společnosti, které ji během sledovaného období velmi ovlivnily.

3.1.1 Profil společnosti

Obchodní firma	BAŘA, akciová společnost
Zápis do Obchodního rejstříku	26. listopadu 1991
Sídlo společnosti	Dlouhá ul. 130, 762 22 Zlín, Česká republika
Základní kapitál	100 000 Kč
IČ	44268050
Jednatel	Ing. Martin Horsák
Osoba ovládající	INTERNATIONAL Footwear Investment, B.V.

BAŘA, akciová společnost se sídlem ve Zlíně je právnickou osobou založenou 26. listopadu 1991. Společnost je zapsána v Obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně v oddíle B vložce 872.

Hlavním předmětem činnosti společnosti je výroba, nákup a prodej dámské, pánské a dětské obuvi, ponožek, punčochového zboží, galanterie a doplňků. Jediným akcionářem společnosti k 31.12.2021 je International Footwear Investment, B.V., Nizozemské království se sídlem v Amsterdamu, která vlastní 100% akcií společnosti BAŘA, akciová společnost. Základní upsaný kapitál se do 31.12.2020 skládal z 817 257 kusů kmenových akcií na jméno v listinné podobě s nominální hodnotou 620 Kč. 1.1.2021 se hodnota každé akcie snížila na 3 Kč za kus.

Společnost má dvě divize, obchodní a výrobní. Obchodní divize má sídlo ve Zlíně, výrobní divize je umístěna v Dolním Němčí cca 45km od sídla společnosti. Obě divize mají vlastní útvary prodeje, nákupu a účetnictví. Pracovníci centrály zajišťují strategické plánování, financování a informační technologie.

3.1.2 Historie společnosti

Již v prvním roce podnikání se náklady na výrobu a mzdy dost zvýšily, což mělo za následek vysoké dluhy. Podniku hrozil bankrot. Díky velkému úsilí Tomáše Bati se povedlo po roce tento dluh splatit a bankrot odvrátit. Baťa zavádí na trh plátěné boty s koženou podrážkou, které nestojí moc a mohou si je dovolit i nízké vrstvy obyvatel, tzv. baťovky. Kvůli vysoké poptávce musí zrychlit výrobu. V roce 1900 si Baťa buduje první tovární budovu, kde zaměstnává více než 120 zaměstnanců. Roku 1914 začíná první světová válka, kdy společnost Tomáše Bati dostává poptávku na výrobu 50 tis. párů vojenských bot pro armádu. Zákazníci příčinou krize přestávají nakupovat a Baťa podstupuje riziko snížení všech cen na polovinu a zavádí tzv. „Baťovy ceny“, které končí devítkou. Konkurenti nevěří, že se podnik Baťa dokáže na trhu udržet, ale opak je pravdou. Tržby společnosti se razantně zvyšují a ty Baťa okamžitě investuje zpět do svého podniku. Mezi lety 1925-1936 stoupla výroba na 36 mil. párů bot za rok, díky zavedení první plně automatizované lince na výrobu obuvi. V tu dobu to byla nejvýkonnější a nejmodernější továrna v Československu. V roce 1928 se Československo stává největším exportérem kožené obuvi na světě. (Pokluda, 2013)

3.1.3 Důležité změny ve sledovaném období ovlivňující účetní výkazy společnosti

Z důvodu opatření souvisejících s covid-19 musela společnost v roce 2020 uzavřít své kamenné prodejny a prodej musel probíhat pouze prostřednictvím e-shopu. Budoucí fungování společnosti bylo nejisté. Proto v červnu roku 2020 se ovládající společnost International Footwear Investment B.V. rozhodla poskytnout společnosti BAŤA, akciová společnost v horizontu 12 měsíců částku až do výše 1 000 tis. EUR, která sloužila k úhradě závazků vůči třetím stranám a mohla tak společnost dále pokračovat ve své činnosti v roce 2021. V souvislosti s pandemií společnost BAŤA, akciová společnost obdržela od státu v roce 2020 dotaci ve výši 19 859 tis. Kč v rámci vládního programu Antivirus a dále pak dotaci ve výši 17 962 tis. Kč v rámci programu Covid nájemné.

Tak tomu bylo i v roce 2021 v České republice, kde stále probíhala pandemie onemocnění Covid-19 a kamenné prodejny musely být opakovaně uzavírány a následně opět zprovoznovány. Provoz e-shopu zůstal nepřerušen. V souvislosti s Covid-19 společnost BAŤA, akciová společnost opět obdržela od státu dotaci ve výši 8 443 tis. Kč v rámci programu Antivirus a dotaci Covid nájemné ve výši 9 066 tis. Kč.

Jak už bylo zmíněno, společnost International Footwear Investment B.V. se rozhodla společnosti BAŤA, akciová společnost finančně pomoci a během roku 2021 stoupl základní kapitál, ážio a ostatní kapitálové fondy společnosti BAŤA, akciová společnost celkem o 225 mil. Kč.

Odštěpení společnosti

K 1. lednu 2021 došlo k rozdělení společnosti BAŤA, akciová společnost formou odštěpení sloučením. Část rozdělené společnosti přešla na společnost ALOKA Czechia, s.r.o., která byla za účelem rozdělení založena v říjnu roku 2020. V jeho důsledku došlo ke snížení základního kapitálu, kdy se jmenovitá hodnota každé akcie snížila z 620 Kč na 3 Kč za kus. Tzn., že se základní kapitál snížil z 506 699 tisíc Kč na pouhých 2 451 tisíc Kč.

3.2 Analýza absolutních ukazatelů

Jak již bylo uvedeno v teoretické části práce, analýza absolutních ukazatelů se dělí na analýzu vertikální a analýzu horizontální. Vertikální analýza na rozdíl od horizontální sleduje jen jedno období. Hodnoty analýzy jsou vyjádřeny v relativních hodnotách, protože je pro finanční

analýzu přehlednější než v hodnotách absolutních. Analýza sleduje pět za sebou jdoucích období (2017-2021). Analýza nejprve analyzuje účetní výkaz rozvaha a následně účetní výkaz zisku a ztrát. Výkazy analyzované v absolutních hodnotách jsou uvedeny v přílohách této práce.

3.2.1 Analýza rozvahy

Vertikální analýza rozvahy – aktiva

Vertikální analýza rozvahy na straně aktiv sleduje v účetním výkazu rozvaha procentuální podíl jednotlivých podřazených položek vůči určené jedné nadřazené položce. Na straně aktiv jsou nadřazená celková aktiva, která jsou základní položkou pro dlouhodobý majetek, oběžná aktiva a časové rozlišení aktiv. Pro podrobnější členění lze použít jako základní položku dlouhodobý majetek, oběžná aktiva a časové rozlišení, kde dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek je podřazenou položkou pro stálý majetek a zásoby, pohledávky a peněžní prostředky jsou podřazené pro oběžná aktiva.

U analyzované společnosti BAŤA, akciová společnost stálá aktiva tvoří přibližně jednu čtvrtinu celkových aktiv, kdy trend poměru stálých a oběžných aktiv se do roku 2020 nemění (viz tabulka 2). Nejnižší podíl stálého majetku měla společnost v roce 2021 z důvodu odštěpení společnosti, kdy se část dlouhodobého hmotného majetku (pozemky a stavby) v hodnotě 113 055 tis. Kč převedl na nástupnickou společnost ALKOA Czechia s.r.o. Časové rozlišení je zanedbatelné.

Tabulka 2 Vertikální analýza rozvahy (aktiva) společnosti BAŤA, akciová společnost

Vertikální analýza rozvahy - aktiva	2017	2018	2019	2020	2021
AKTIVA CELKEM	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Stálá aktiva	24,38 %	23,50 %	26,48 %	27,91 %	15,42 %
Dlouhodobý nehmotný majetek	1,07 %	2,58 %	6,34 %	10,65 %	21,75 %
Dlouhodobý hmotný majetek	98,93 %	97,42 %	93,66 %	89,35 %	78,25 %
Oběžná aktiva	73,99 %	75,19 %	71,93 %	70,41 %	83,56 %
Zásoby	72,65 %	65,65 %	74,40 %	65,43 %	53,76 %
Pohledávky	25,06 %	23,63 %	19,65 %	26,20 %	26,34 %
Peněžní prostředky	2,29 %	10,72 %	5,94 %	8,38 %	19,90 %
Časové rozlišení	1,63 %	1,31 %	1,59 %	1,67 %	1,02 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky 2 je patrné, že podíl dlouhodobého hmotného majetku na stálých aktivech má během sledovaného období klesající trend, a naopak trend podílu dlouhodobého nehmotného majetku je rostoucí. Důvodem je, každoroční velká investice do softwaru společnosti. Nejvyšší podíl dlouhodobého hmotného majetku zastávají pozemky a stavby.

Při pohledu na tabulku 2, je možno konstatovat, že nejvyšší podíl na celkových aktivech společnosti BAŤA, akciová společnost jsou oběžná aktiva, která nemají rostoucí ani klesající trend. Podíl se pohybuje kolem 70 %, kdy výjimkou je rok 2021, kdy podíl vzrostl nad 80 %. Důvodem však je, jak už bylo zmíněno, náhlý pokles stálých aktiv příčinou odštěpení. Oběžná aktiva tvoří především zásoby, které mají vždy více jak 43 % podíl na celkových oběžných aktivech. Zásobami společnosti je obuv, ponožky, punčochové zboží, galanterie a doplňky. Druhou největší skupinou oběžných aktiv jsou pohledávky, které tvoří průměrně 24 % celkových oběžných aktiv. Výjimkou je rok 2019 kdy se pohledávky snížily na necelých 20 % oběžných aktiv. Nejvyšší nárůst peněžních prostředků měla společnost v roce 2021, kdy podíl na oběžných aktivech byl téměř 20 %.

Jak lze vidět v tabulce 3, v položce celkových aktiv odvětví jsou aktiva stálá a oběžná zastoupena v poměru 1:3, kdy se podílový trend během sledovaného období nemění. Nejvyšší podíl stálých aktiv tvoří dlouhodobý majetek hmotný, který během sledovaného období klesal. Příčinou klesavého trendu je rostoucí trend podílu dlouhodobého finančního majetku na celkových stálých aktivech. Podíl nehmotného majetku na stálých aktivech se v čase výrazně nemění.

Tabulka 3 Vertikální analýza rozvahy (aktiva) odvětví výroby obuvi

Vertikální analýza rozvahy - aktiva	2017	2018	2019	2020	2021
AKTIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Stálá aktiva	26,74%	30,72%	32,98%	30,30%	31,27%
Dlouhodobý nehmotný majetek	4,15%	3,72%	3,43%	3,46%	8,35%
Dlouhodobý hmotný majetek	84,94%	78,82%	75,68%	73,57%	67,21%
Dlouhodobý finanční majetek	10,91%	17,46%	20,89%	22,96%	24,44%
Oběžná aktiva	69,69%	68,64%	66,32%	68,96%	70,64%
Zásoby	45,72%	50,04%	51,29%	43,87%	43,81%
Pohledávky	30,84%	26,35%	28,27%	29,57%	26,27%
Peněžní prostředky	23,45%	23,61%	20,45%	26,56%	29,92%
Časové rozlišení	3,56%	0,64%	0,70%	0,74%	-1,91%

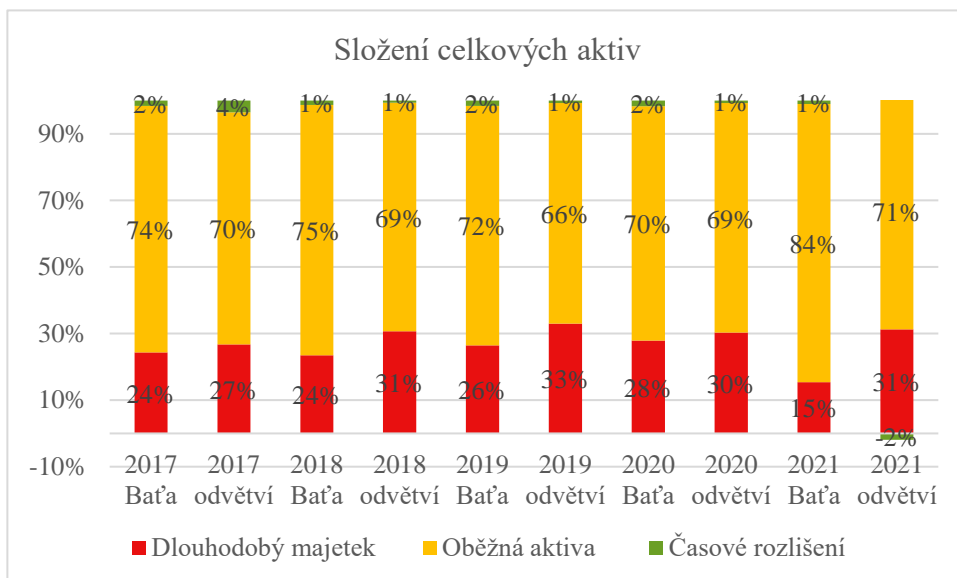
Zdroj: vlastní zpracování

Největší skupinou celkových aktiv v odvětví výroby obuvi, jak lze vyčíst z tabulky 3, je oběžný majetek, který zde zastupuje více jak polovinu aktiv celkových (66-71%). S tím, že více jak jednu třetinu oběžných aktiv tvoří zásoby, které dosahují minimální hodnoty 43%. V rámci odvětví se podíl pohledávek a časového rozlišení výrazně nemění.

V grafu 1 jsou uvedeny jednotlivé podíly společnosti a odvětví, přičemž podíly společnosti za určitý rok jsou na straně levé a podíly odvětví na straně pravé. Co se týče srovnání v odvětví, společnost má téměř stejné hodnoty podílů aktiv stálých, oběžných a časového rozlišení jako společnost v odvětví. Což znamená, že BAŤA, akciová společnost se v rozložení svých celkových aktiv nijak nevymyká průměru odvětví. Jediným výrazným rozdílem je v roce 2021, kdy podíl dlouhodobého hmotného majetku společnosti je téměř o 16% nižší. Jak už bylo zmíněno v části vertikální analýzy aktiv rozvahy, příčinou je odštěpení.

Podniky, které mají v rozvaze vyšší podíl stálých aktiv, než aktiv oběžných jsou důvěryhodnější než podniky, jejichž celková aktiva tvoří převážně aktiva oběžná. Tomu tak je u analyzovaného podniku. Ovšem u hodnot odvětví tomu není jinak.

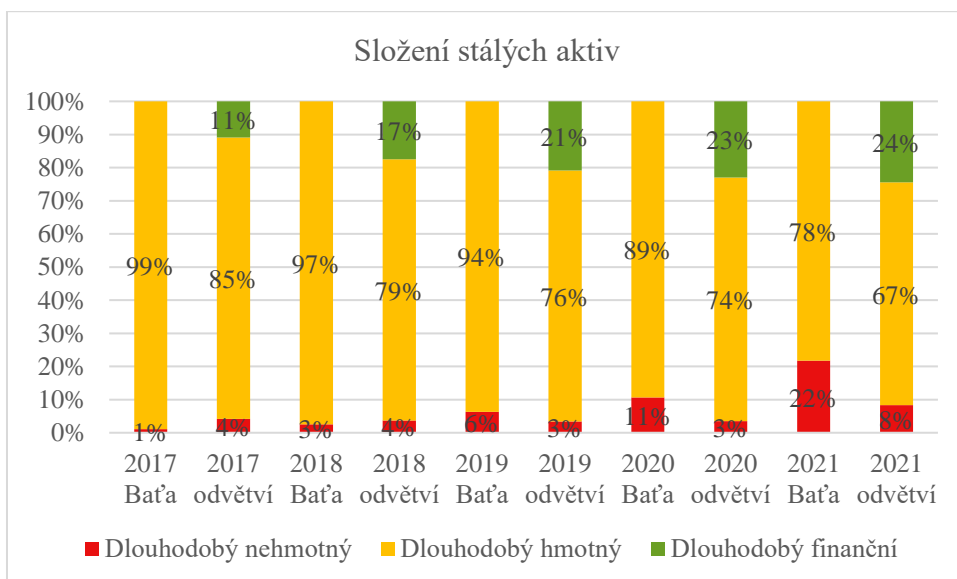
Graf 1 Složení celkových aktiv

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu 2 lze vyčíst, že odvětví má rostoucí trend dlouhodobého finančního majetku. Kdežto společnost za sledované období vůbec žádný finanční majetek v rozvaze nevede, protože BAŤA, akciová společnost nedrží žádné cenné papíry, dluhopisy ani obchodní podíly se splatností delší jak 1 rok. Co se týče celkového složení stálých aktiv, podnik má každoročně vyšší podíl hmotného majetku než majetku nehmotného, jako tomu je v odvětví.

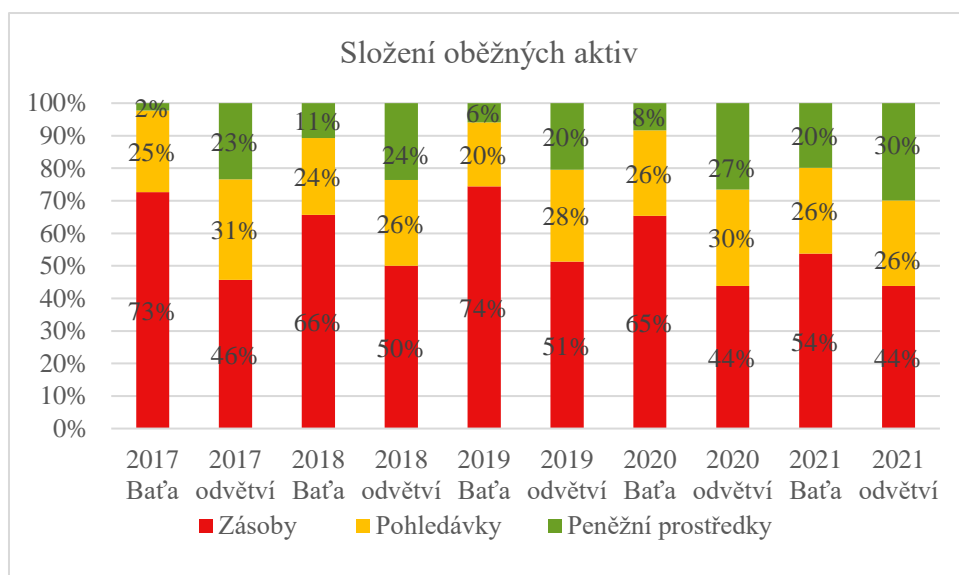
Graf 2 Složení stálých aktiv

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu 3 lze vidět podíly jednotlivých položek oběžného majetku podniku v porovnání s odvětvím. Jako tomu bylo v grafu předchozím, ve sloupci vlevo jsou uvedeny hodnoty společnosti za určitý rok a vpravo hodnoty sektorové za tentýž rok. Jak lze vyčíst z grafu 3, podíl zásob, pohledávek a peněžních prostředků je v odvětví 5:3:2, kdežto ve společnosti BAŤA, akciová společnost je poměr zásob, pohledávek a peněžních prostředků v poměru 7:2:1. To znamená, že podnik by se měl snažit přeměnit své zásoby na peněžní prostředky, aby poměr podílu zásob na oběžných aktivech snížil a získal tak peněžní prostředky. Nejlepší výsledek je zaznamenán v roce 2021, kdy podíl zásob je ve stejném poměru jako tomu je v odvětví.

Graf 3 Složení oběžných aktiv

Zdroj: vlastní zpracování

Vertikální analýza rozvahy – pasiva

Vertikální analýza rozvahy na straně pasiv sleduje v účetním výkazu rozvaha procentuální podíl jednotlivých podřazených položek vůči určené jedné nadřazené položce. Na straně pasiv jsou nadřazená celková pasiva, která jsou základní položkou pro vlastní kapitál, cizí zdroje a časové rozlišení. Pro podrobnější členění lze použít jako základní položku vlastní kapitál, cizí zdroje a časové rozlišení, kde dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek je podřazenou položkou pro dlouhodobý majetek a zásoby. Pohledávky a peněžní prostředky jsou podřazené pro oběžná aktiva. Pro stranu pasiv jsou nadřazenou položkou celková pasiva, pro které je podřazený vlastní kapitál, cizí zdroje a časové rozlišení. I na straně pasiv funguje princip rozdělení základních položek jako na straně aktiv.

Z tabulky 4 lze vyčíst, že v analyzované společnosti měl vlastní kapitál první čtyři sledované roky klesající trend. Důvodem je každoroční velmi vysoká ztráta výsledku hospodaření minulých let i běžného účetního období podniku. Tyto ztráty vlastní kapitál snižují. BAŤA, akciová společnost již od roku 2015 eviduje ve své rozvaze neuhrazené ztráty minulých let. Podíl cizích zdrojů na celkových pasivech byl v roce 2017 pouze 47%, protože ztráty účetních období nebyly tak vysoké. Časové rozlišení je zanedbatelné.

Tabulka 4 Vertikální analýza pasiv společnosti BAŤA, akciová společnost

Vertikální analýza - pasiv	2017	2018	2019	2020	2021
PASIVA CELKEM	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Vlastní kapitál	51,41 %	41,78 %	40,29 %	27,45 %	32,88 %
Základní kapitál	124,78 %	136,67 %	152,19 %	246,77 %	72,44 %
Ážio	24,84 %	35,28 %	39,28 %	63,69 %	82,44 %
Fondy ze zisku	7,11 %	7,78 %	8,67 %	14,05 %	12,48 %
Výsledek hospodaření minulých let	-51,23 %	-62,12 %	-88,78 %	-162,37 %	-32,25 %
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	-5,49 %	-17,61 %	-11,36 %	-62,14 %	-35,12 %
Cizí zdroje	46,77 %	56,62 %	58,05 %	70,41 %	65,06 %
Rezervy	0,80 %	0,59 %	0,60 %	0,53 %	0,58 %
Závazky	99,20 %	99,41 %	99,40 %	99,47 %	99,42 %

Časové rozlišení	1,82 %	1,59 %	1,66 %	2,15 %	2,06 %
------------------	--------	--------	--------	--------	--------

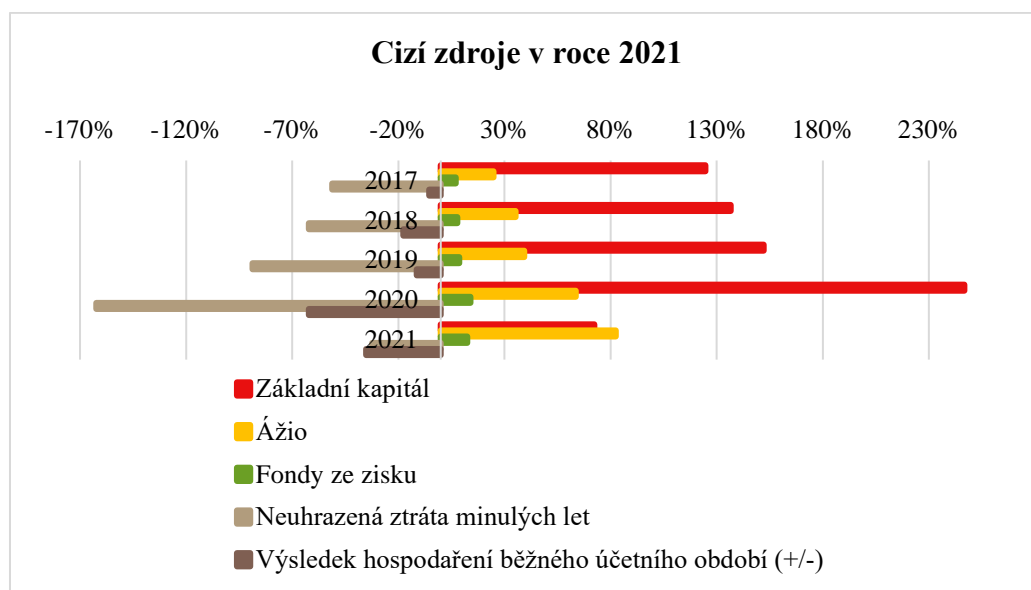
Zdroj: vlastní zpracování

Náhlý zlom přišel v roce 2021, kdy společnost International Footwear Investment B.V. společnosti BAŤA, akciová společnost finančně pomohla s částkou 225 mil. Kč. Tato částka byla rozdělena do základního kapitálu, ážia a do ostatních kapitálových fondů. Tzn., že nastalo podílové zvýšení položky ážia vůči vlastnímu kapitálu. Naopak podíl položky základního kapitálu se snížil, protože částka 225 mil Kč byla použita na částečnou úhradu ztráty minulých let. Došlo tedy ke snížení podílu vlastního kapitálu v položce výsledku hospodaření minulých let a zároveň ke snížení podílu základního kapitálu.

Úhrada ztráty minulých let je pro společnost správným krokem, protože při zachování trendu snižování ztráty dosáhne podnik jak lepší podílové hodnoty vlastního kapitálu na celkových pasivech, tak vyššího podílu výsledku hospodaření běžného období, protože ztráta minulých let výsledek hospodaření přímo ovlivňuje. Tento krok je vystižen v grafu 4, kde lze vidět, že základní kapitál a výsledek hospodaření za minulé období měli rostoucí trend do doby, než byl do podniku vložen finanční obnos a část ztráty minulých let byla snížena.

Při bližším zkoumání cizích zdrojů lze vidět, že nejvyšší podíl představují závazky, které tvoří téměř 100% cizích zdrojů. Jedná se pouze o závazky krátkodobé, protože společnost BAŤA, akciová společnost během sledovaného období v rozvaze neviduje žádné dlouhodobé závazky.

Graf 4 Cizí zdroje společnosti v roce 2021

Zdroj: vlastní zpracování

Jak ukazuje tabulka 5, podíl vlastního kapitálu v odvětví je až o dvě třetiny vyšší než kapitál cizí, tj mezi podílovými hodnotami 60-70%. Při srovnání podílu vlastního a cizího kapitálu na celkových pasivech je jasné, že kapitál vlastní má trend rostoucí, kdežto kapitál cizí trend klesající. Důvodem těchto trendů je fakt, že každoroční výsledek hospodaření podniků vykazuje zisk. Tudíž se logicky vlastní kapitál zvyšuje a cizí zdroje snižují. Časové rozlišení je zanedbatelné.

Tabulka 5 Vertikální analýza rozvahy odvětví výroby obuvi

Vertikální analýza rozvahy - pasiva	2017	2018	2019	2020	2021
PASIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vlastní kapitál	60,01%	62,18%	64,73%	67,91%	70,96%

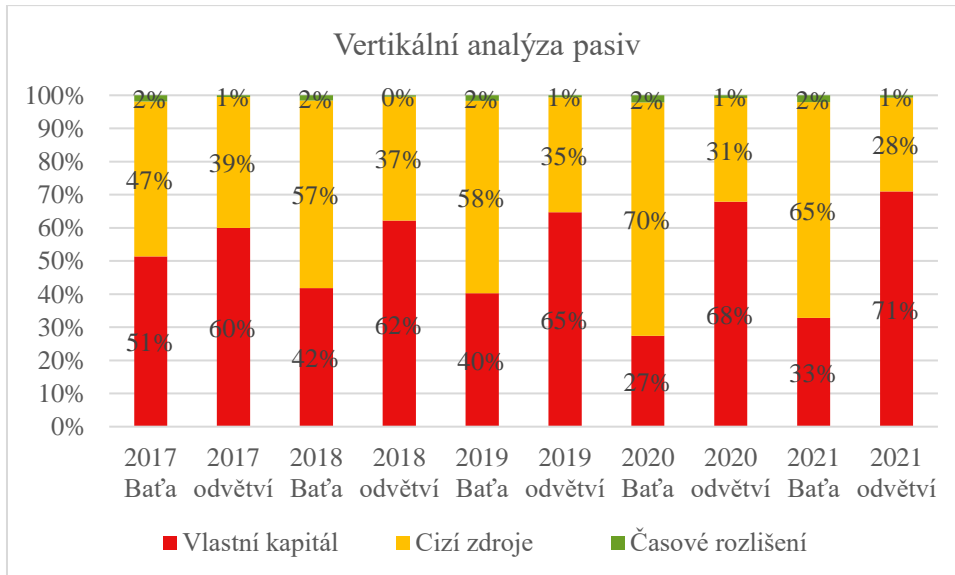
Základní kapitál	25,34%	23,84%	20,73%	18,17%	15,38%
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	14,61%	10,05%	13,64%	11,48%	25,78%
výsledek hospodaření minulého období	60,05%	66,11%	65,63%	70,35%	58,83%
Cizí zdroje	39,45%	37,39%	34,68%	31,31%	28,29%
Rezervy	0,20%	2,07%	0,31%	0,98%	1,18%
Závazky	99,80%	97,93%	99,69%	99,02%	98,82%
Časové rozlišení	0,54%	0,43%	0,59%	0,78%	0,75%

Zdroj: vlastní zpracování

Jak už bylo uvedeno, trend cizích zdrojů je klesající, což je správné. Na první pohled je jasné, že nejvyšší podíl cizích zdrojů v odvětví představují závazky, které se pohybují v podílových hodnotách mezi 97-100%. Při detailnějším zkoumání závazků bylo zjištěno, že krátkodobé závazky představují průměrně 82% celkových závazků a dlouhodobé závazky zbylých 18%.

Z grafu č. 5 lze vyčíst, že podíl vlastního a cizího kapitálu je u sledované společnosti v jiných hodnotách než hodnoty odvětví a to výrazně. V odvětví podíl vlastního kapitálu nikdy neklesl pod 50%. V analyzované podniku je podíl cizího a vlastního kapitálu vůči celkovým pasivům v poměru 3:2. Poměr cizího a vlastního kapitálu v odvětví je 1:3. Příčinou je správné hospodaření podniku, kdy výsledek minulého i běžného období vykazuje zisk. To se u analyzované společnosti nestalo. Ve společnost BAŤA, akciová společnost by bylo vhodné opět zvýšit základní kapitál a jím neuhrazenou ztrátu minulých let znovu snížit. Tím by se podíl vlastního kapitálu vůči celkovým pasivům zvýšil, podíl cizích zdrojů naopak snížil a výsledek hospodaření za účetní období by nebyl v záporných hodnotách.

Graf 5 Vertikální analýza pasiv

Zdroj: vlastní zpracování

Co se týče složení vlastního kapitálu, jak už naznačuje graf 6 a hodnoty v tabulkách 4 a 5, společnost se zcela vymyká hodnotám odvětví, kdy všechny podíly vůči vlastnímu kapitálu v odvětví jsou kladné. Společnost BAŤA, akciová společnost má své krátkodobé závazky v optimálních hodnotách a to minimálně 99% z cizích zdrojů. Je to jediný podíl, který je v rámci průměru odvětví.

Graf 6 Složení vlastního kapitálu

Zdroj: vlastní zpracování

Horizontální analýza rozvahy – aktiva

Pomocí horizontální analýzy rozvahy lze sledovat vývoj jednotlivých položek v čase. V tabulce 6 a tabulce 7 jsou uvedeny relativní hodnoty jednotlivých položek společnosti za celé sledované období. Jak již bylo zmíněno v teoretické části, celková aktiva se musí rovnat celkovým pasivům. Tzn., že trend celkových pasiv se rovná trendu celkových aktiv. První rok byly celková aktiva a pasiva v meziročním srovnání rostoucí a následující roky klesající.

Tabulka 6 Horizontální analýza rozvahy aktiva společnosti BAŤA, akciová společnost

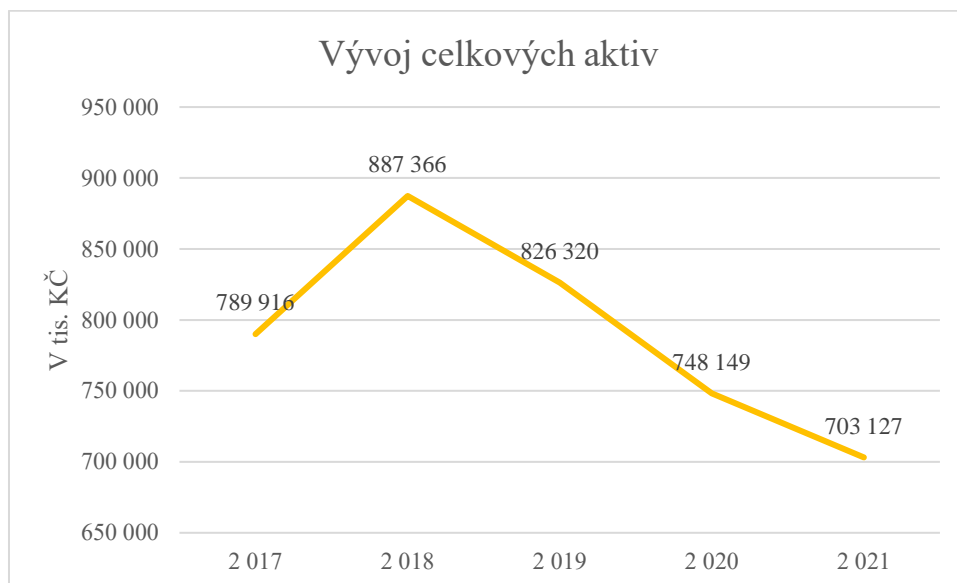
	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Horizontální analýza rozvahy - aktiva	rel.	rel.	rel.	rel.
AKTIVA CELKEM	12,34%	-6,88%	-9,46%	-6,02%
Dlouhodobý majetek	8,28%	4,93%	-4,56%	-48,09%
Dlouhodobý nehmotný majetek	162,20%	157,59%	60,46%	6,00%
Dlouhodobý hmotný majetek	6,62%	0,89%	-8,96%	-54,54%
Oběžná aktiva	14,16%	-10,91%	-11,37%	11,53%
Zásoby	3,16%	0,97%	-22,07%	-8,36%
Pohledávky	7,65%	-25,91%	18,13%	12,14%
Peněžní prostředky	435,18%	-50,62%	24,98%	164,92%
Časové rozlišení	-9,72%	12,66%	-4,50%	-42,47%

Zdroj: vlastní zpracování

Příčina nejvyššího meziročního nárůstu celkových aktiv a pasiv (viz graf 7) v roce 2018 je následující: v roce 2018 podnik provedl aktivaci softwaru, která byla příčinou meziročního nárůstu o 3 330 tis. Kč. Aktivací je myšleno zavedení softwaru do provozu společnosti. Dále to bylo zvýšení oběžných aktiv, kdy nejvyšší meziroční rozdíl byl zaznamenán u peněžních prostředků. V rámci bilančního pravidla rozvahy se musely zvýšit položky na straně pasiv, kdy se krátkodobé závazky zvýšily téměř o 133 tis. Kč. Po roce 2018 aktiva konstantně klesaly.

Naopak k nejvyššímu meziročnímu snížení celkových aktiv a pasiv došlo v roce 2021, kdy velká část, téměř 114 milionu, dlouhodobého hmotného majetku byla převedena na nástupnickou společnost ALOKA Czechia, s.r.o.

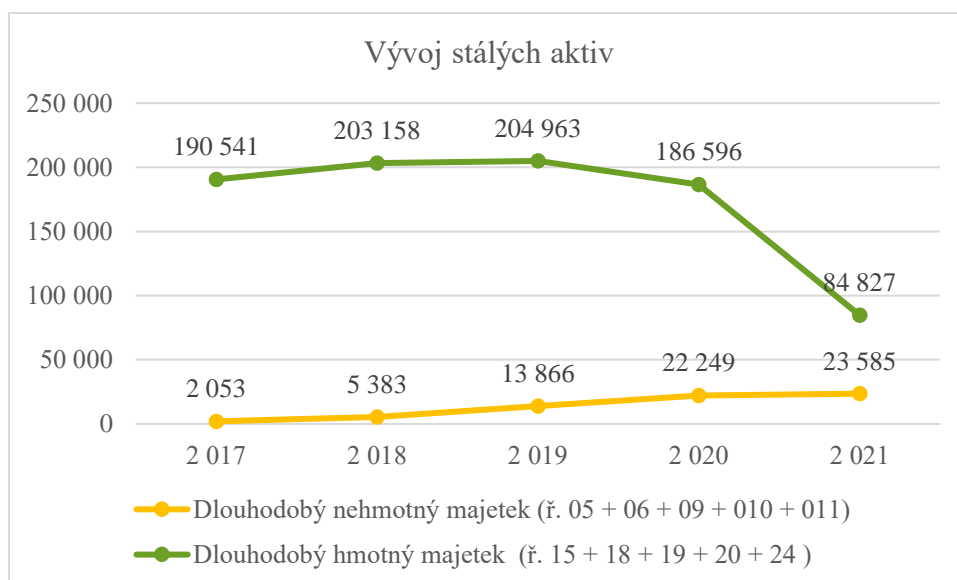
Graf 7 Vývoj celkových aktiv společnosti BAĀA, akciová společnost

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvýznamnější meziroční pokles stálého majetku, jak lze vidět na grafu 8, byl mezi roky 2020/2021, kdy ve společnosti došlo k odštěpení a dlouhodobý hmotný majetek se meziročně snížil o 54,5%. Předmětem odštěpení dlouhodobého hmotného majetku byly především pozemky (80%) a stavby (82%). Naopak nejvyšší meziroční procentuální nárůst dlouhodobého majetku byl mezi roky 2017/2018 (12,34%), kdy společnost aktivovala software ve výši 2 988 tis. Kč a vytvořila nedokončený nehmotný majetek ve výši 1 286 tis. Kč. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek se stane dokončeným ve chvíli, kdy bude dokončen a připraven k užívání v provozu.

Graf 8 Vývoj stálých aktiv ve společnosti BAĀA, akciová společnost

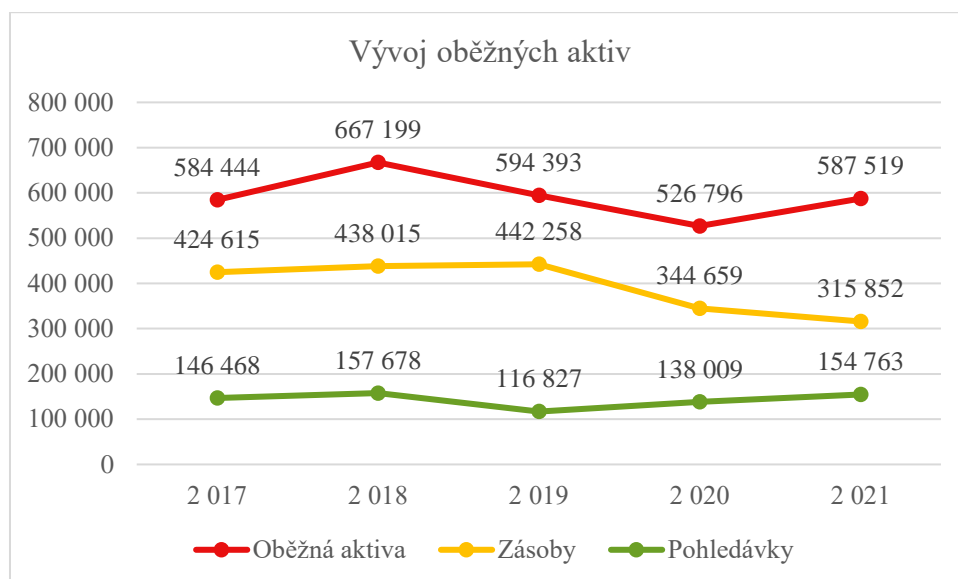

Zdroj: vlastní zpracování

K nejvyššímu meziročnímu poklesu oběžných aktiv došlo v roce 2020, kdy zásoby klesly téměř o 100 tis. Kč. Důvodem byla koronavirová situace, která ovlivnila dovoz materiálu do České republiky, z kterého společnost vyrábí své výrobky. Snížení zásob v roce 2021 mělo ten samý důvod. Zároveň se zvýšily peněžní prostředky podniku, které během sledovaného období velmi

kolísaly. K nejnvýraznějšímu snížení dle grafu 9 došlo u peněžních prostředků mezi roky 2018/2019, kdy meziroční změna byla 50,62%. Ovšem následující roky peněžní prostředky společnosti stoupaly. Pohledávky v podniku nezaznamenaly výrazného poklesu či zvýšení.

Graf 9 Vývoj oběžných aktiv společnosti BAŤA, akciová společnost

Zdroj: vlastní zpracování

Co se týče srovnání celkových aktiv společnosti a odvětví (viz tabulka 7), meziroční trend byl v roce 2017 a 2018 téměř neměnný. Hodnoty se rozcházejí již mezi roky 2019 a 2020, kdy došlo v podniku ke snížení jak stálých, tak oběžných aktiv. Hodnoty stálých aktiv jsou za první čtyři roky velmi podobné. Rozcházejí se mezi roky 2020 a 2021, kdy došlo k velkému poklesu stálých aktiv hmotného majetku. V případě oběžných aktiv se meziroční hodnoty rozcházejí jako u celkových aktiv a to v mezi roky 2019 a 2020, kdy oběžná aktiva v podniku byla velmi nízká.

Tabulka 7 Horizontální analýza aktiv odvětví výroby obuvi

	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Horizontální analýza - aktiv	rel.	rel.	rel.	rel.
AKTIVA CELKEM	12,34%	-6,88%	-9,46%	-6,02%
Dlouhodobý majetek	8,28%	4,93%	-4,56%	-48,09%
Dlouhodobý nehmotný majetek	162,20%	157,59%	60,46%	6,00%
Dlouhodobý hmotný majetek	6,62%	0,89%	-8,96%	-54,54%
Oběžná aktiva	14,16%	-10,91%	-11,37%	11,53%
Zásoby	3,16%	0,97%	-22,07%	-8,36%
Pohledávky	7,65%	-25,91%	18,13%	12,14%
Peněžní prostředky	435,18%	-50,62%	24,98%	164,92%
Časové rozlišení	-9,72%	12,66%	-4,50%	-42,47%

Zdroj: vlastní zpracování

Horizontální analýza rozvahy – pasiva

Tato část práce se věnuje horizontální analýze pasiv. Jak již bylo zmíněno v předchozí části, pomocí horizontální analýzy rozvahy lze sledovat vývoj jednotlivých položek v čase. V tabulce 8 a tabulce 9 jsou uvedeny relativní hodnoty jednotlivých položek společnosti a odvětví výroby obuvi za celé sledované období.

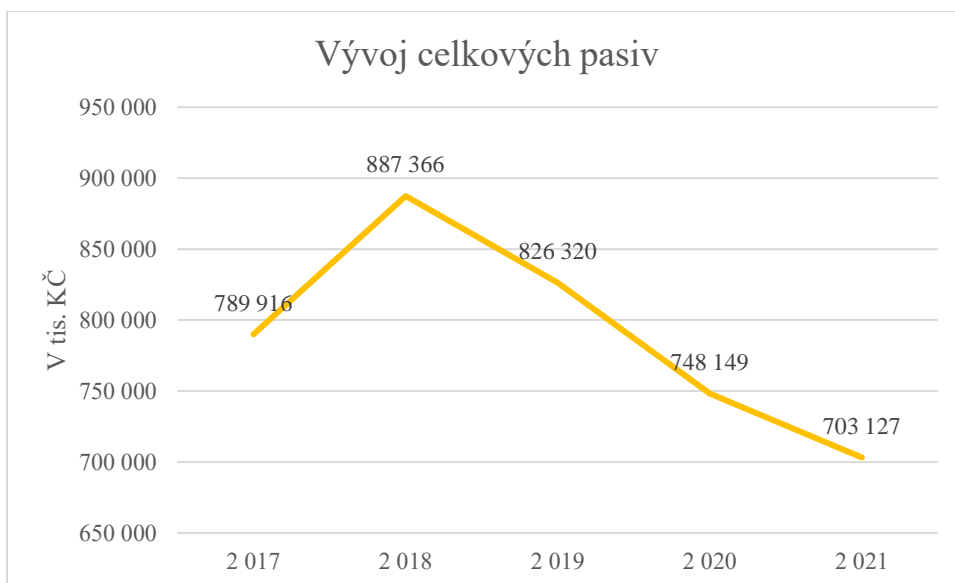
Tabulka 8 Horizontální analýza rozvahy (pasiva) společnost BAŤA, akciová společnost

Horizontální analýza pasiv	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
	rel.	rel.	rel.	rel.
PASIVA CELKEM	12,34%	-6,88%	-9,46%	-6,02%
Vlastní kapitál	-8,70%	-10,20%	-38,33%	12,58%
Základní kapitál	0,00%	0,00%	0,00%	-66,95%
Ážio a kapitálové fondy	29,67%	0,00%	0,00%	45,72%
Výsledek hospodaření minulých let)	10,70%	28,35%	12,79%	-77,64%
VH běžného účetního období (+/-)	192,96%	-42,08%	237,43%	-36,38%
Cizí zdroje	36,00%	-4,53%	9,80%	-13,15%
Rezervy	0,85%	-2,43%	-2,63%	-6,53%
Krátkodobé závazky	36,29%	-4,54%	9,88%	-13,18%
Časové rozlišení	-1,61%	-3,35%	17,54%	-9,92%

Zdroj: vlastní zpracování

Celkový vlastní kapitál během roku 2017-2020 konstantě klesal.(viz. graf 10). Nejvyšší meziroční pokles měl mezi roky 2019/2020, kdy příčinou bylo velké meziroční navýšení ztráty běžného období, kdy se ztráta zvýšila téměř o 193%. Důvodem je velmi vysoká ztráta z výsledku jak běžného, tak minulého účetního období, kdy ztráta minulých let nebyla zúčtována. Ke zlomu došlo v roce 2021.

Graf 10 Vývoj celkových pasiv podniku BAŤA, akciová společnost

Zdroj: vlastní zpracování

Důvodem takto nízkého vlastního kapitálu z původní výše základního kapitálu z roku 1991 je, že již během roku 2014 ve společnosti došlo k odštěpení, kdy rozhodným dnem bylo 1.1.2014. Nastupující společností se stala HERITAGE REAL ESTATES s.r.o. Na nastupující společnost přešly některé nemovité věci, práva a povinnosti a finanční prostředky, kdy celková hodnota odštěpované části jmění rozdělované společnosti činila dle znaleckého posudku 2 606 tis. Kč. Po zápisu rozdělení se snížil základní kapitál rozdělované společnosti k 1.1.2014 z částky 817 257 tis. na 506 699 tis. Kč, tedy o 38%.

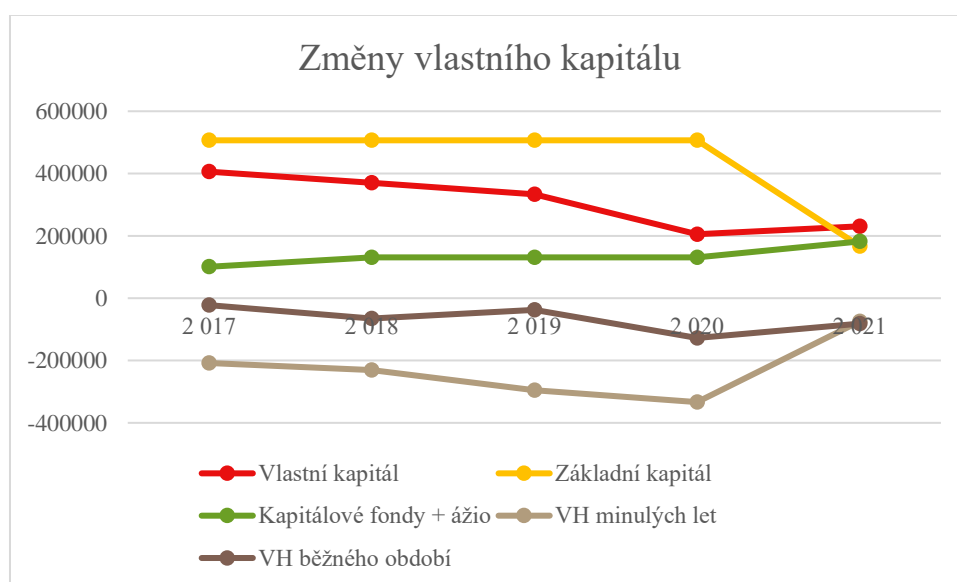
K dalšímu snížení vlastního kapitálu došlo 1. ledna 2021 v rámci rozdělení společnosti BAŤA, akciová společnost znovu formou odštěpení sloučením. Část rozdělené společnosti přešla na

společnost ALOKA Czechia, s.r.o. V jeho důsledku došlo ke snížení základního kapitálu, kdy se jmenovitá hodnota každé akcie snížila z 620 Kč na 3 Kč za kus. Tzn., že se vlastní kapitál snížil z 506 699 tis. Kč na pouhých 2 451 tis. Kč, tedy o výrazných 99,5%.

Avšak následně (viz graf 11) v průběhu roku 2021 společnost International Footwear Investment B.V. společností BAŤA, akciová společnost finančně pomohla s částkou 225 mil. Kč, kdy tato částka byla rozdělena do základního kapitálu, ážia a do ostatních kapitálových fondů. Zvýšení se dotklo těchto položek společnosti BAŤA, akciová společnost: základní kapitál o 165 000 tis. Kč, ážio o 8 456 tis. Kč (100%) a kapitálové fondy o 51 544 tis. Kč (39%). Celkově tedy finanční pomoc zvýšila vlastní kapitál o 225 000 tis. Kč. Následně celá částka byla použita na částečnou úhradu ztráty minulých let, kdy následkem bylo meziroční snížení ztráty minulých let o 77,64% a zároveň klesl základní kapitál o 66,95%. Avšak díky finanční pomoci se vlastní kapitál v meziročním srovnání k 31.12.2021 zvýšil téměř o 13%.

Kapitálové fondy se dle grafu 11 během pěti let výrazně neměnily. Nejvyšší nárůst měly v roce 2021, kdy se zvýšily o 45,72% díky finančnímu příspěvku společnosti International Footwear Investment B.V.

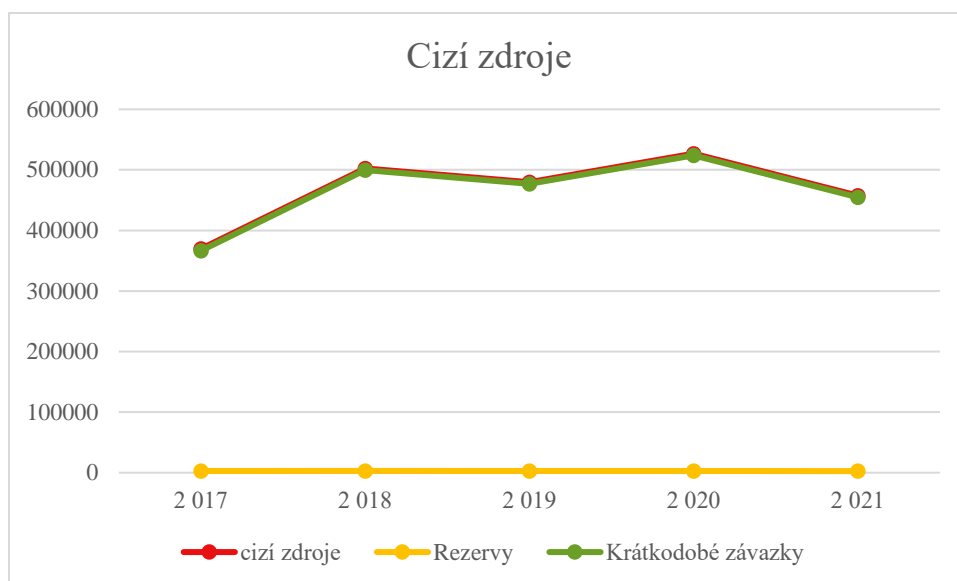
Graf 11 Změny vlastního kapitálu společnosti BAŤA, akciová společnost

Zdroj: vlastní zpracování

Rezervy představují zanedbatelnou část cizích zdrojů a společnost dosud nevykazuje v rozvaze žádné dlouhodobé závazky. Proto krátkodobé závazky cizí zdroje v grafu 12 lemují. Krátkodobé závazky během sledovaných let kolísají. Nejvyšší nárůst byl mezi roky 2017/2018, kdy meziroční nárůst byl přes 36%. Takový nárůst byl způsoben vysokými peněžními prostředky, kterými mohly být alespoň částečně uhrazeny závazky z obchodních vztahů.

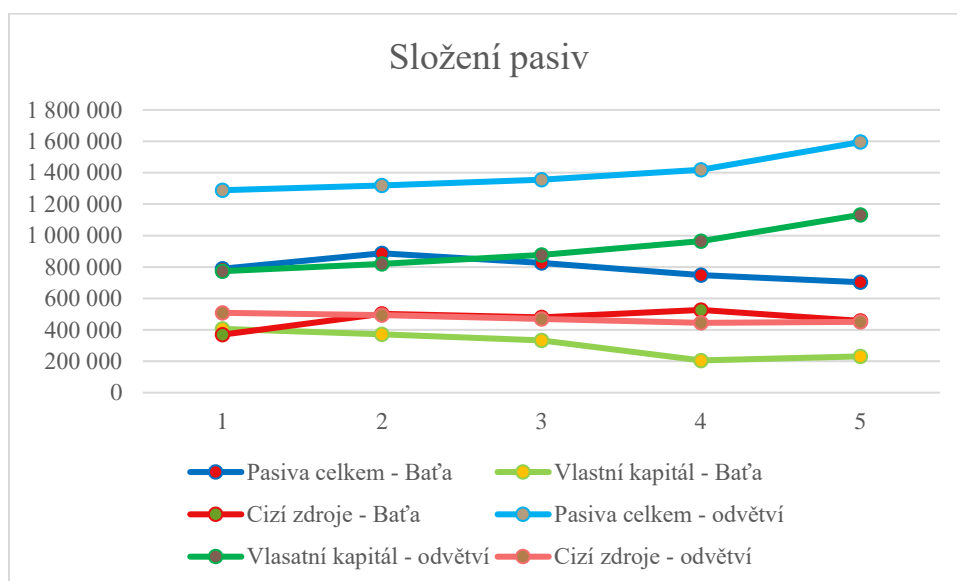
Graf 12 Cizí zdroje společnosti BAŤA, akciová společnost

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 13 jsou vyjádřeny meziroční hodnoty v odvětví i společnosti. Jak lze z grafu 13 vyčíst, meziroční hodnoty společnosti a odvětví, jsou v roce 2017 a 2018 téměř rovnoběžné. Hodnoty celkových pasiv se začínají rozbíhat mezi roky 2019 a 2020, kdy příčinou jsou hodnoty vlastního kapitálu, které se zde také rozcházejí. Důvodem, jak již bylo zmíněno, je narůstající ztárta minulého a běžného období. Co se týče hodnot cizích zdrojů, společnost i odvětví (jak ukazuje tabulka 9) vykazují poměrně stejné hodnoty.

Graf 13 Složení pasiv společnosti BAŤA, akciová společnost a odvětví

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 9 Horizontální analýza rozvahy pasiva odvětví výroby obuvi

Horizontální analýza rozvahy (pasiva)	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
	rel.	rel.	rel.	rel.
PASIVA CELKEM	12,34%	-6,88%	-9,46%	-6,02%
Vlastní kapitál	-8,70%	-10,20%	-38,33%	12,58%
Základní kapitál	0,00%	0,00%	0,00%	-66,95%

Ážio a kapitálové fondy	29,67%	0,00%	0,00%	45,72%
Výsledek hospodaření minulých let)	10,70%	28,35%	12,79%	-77,64%
VH běžného účetního období (+/-)	192,96%	-42,08%	237,43%	-36,38%
Cizí zdroje	36,00%	-4,53%	9,80%	-13,15%
Rezervy	0,85%	-2,43%	-2,63%	-6,53%
Krátkodobé závazky	36,29%	-4,54%	9,88%	-13,18%
Časové rozlišení	-1,61%	-3,35%	17,54%	-9,92%

Zdroj: vlastní zpracování

3.2.2 Analýza výkazu zisku a ztrát

Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát

Vertikální analýza vždy porovnává jednotlivé podsložky s jednou hlavní. Základními položkami této analýzy výkazu zisku a ztrát jsou výnosy (celkové, provozní, finanční), náklady (celkové, provozní, finanční) a tržby (celkové, z prodeje zboží, z prodeje výrobků a služeb). Vertikální analýza je rozdělena na více částí z důvodu přehlednosti jednotlivých hodnot.

Celkové výnosy dle tabulky 10 uvedené níže, tvoří zcela výnosy provozní. Finanční výnosy jsou zanedbatelné. Tvoří je výnosy maximálně v řádu desetin procent až na rok 2017, kdy byly finanční výnosy vyšší a to v částce 18 182 tis. Kč (1,04%), ale stále se jedná o zanedbatelné procento celkových provozních výnosů. Nejdůležitější složkou provozních výnosů jsou tržby z prodeje zboží, které za sledované období nikdy neklesly pod 80%. Druhou složkou provozních výnosů jsou tržby z prodeje výrobků a služeb, kdy tyto tržby tvoří průměrně 11% celkových provozních výnosů. Ostatní provozní výnosy měly nejvyšší podíl v roce 2020, kdy jejich výše byla téměř nanejvýš 8,90%.

Tabulka 10 Celkové výnosy společnosti BAŤA, akciová společnost

	2017	2018	2019	2020	2021
PROVOZNÍ VÝNOSY	98,87%	99,02%	99,12%	91,83%	92,69%
Tržby z prodeje výrobků a služeb	13,09%	10,76%	9,14%	11,29%	11,73%
Tržby za prodej zboží	85,76%	88,25%	89,97%	79,82%	80,38%
Ostatní provozní výnosy	1,14%	0,99%	0,89%	8,90%	7,89%
FINANČNÍ VÝNOSY	1,04%	0,02%	0,02%	0,00%	0,13%
Ostatní finanční výnosy	100,00%	100,00%	100,00%	0,00%	100,00%

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 11 umožňuje náhled na podíl jednotlivých složek činnosti podniku na celkových tržbách. Více než 86% veškerých tržeb pochází z tržeb z prodeje zboží. Je nutné vysvětlit, že ačkoliv si podnik BAŤA, akciová společnost vyrábí boty sama, tudíž se očekává, že jsou to její výrobky, v okamžiku předání výrobků na prodejnu se výrobky mění na zboží a jsou oceňovány na úrovni vlastních nákladů. Tento postup je u velkých podniků s pobočkami běžný.

Při pohledu na podrobnější členění je zřejmé, že na prodeji zboží se z největší části podílí tuzemský prodej do vlastních poboček, kdy minimální podíl je 88,13% z celkového prodeje zboží. Prodej zboží v rámci exportu skupiny vyjadřuje, kolik procent celkových tržeb na prodeji zboží bylo exportováno do zahraničí, ale pouze v rámci skupiny BAŤA, akciová společnost. Tyto tržby tvoří průměrně 10,6% veškerého prodeje zboží za rok. Nejvyšší podíl exportu ve skupině byl v roce 2020, kdy tržby z prodeje zboží v rámci skupiny dosáhly více než 126 mil. Kč. Pronájmy a ostatní služby jsou minimální.

Tabulka 11 Podíl jednotlivých složek tržeb

Tržby z prodeje výrobků a služeb	13,24%	10,87%	9,22%	12,39%	12,73%
Tržby za prodej zboží	86,76%	89,13%	90,78%	87,61%	87,27%
Tržby celkem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
VÝROBKÝ CELKEM	7,58%	7,78%	6,48%	9,40%	9,91%
TUZEMSKÝ PRODEJ	10,51%	13,40%	17,08%	11,80%	11,41%
EXPORT V RÁMCI SKUPINY BAŤA	54,69%	45,37%	30,39%	19,20%	9,94%
EXPORT OSTATNÍ	34,80%	41,23%	52,53%	69,00%	78,65%
ZBOŽÍ CELKEM	86,76%	89,13%	90,78%	87,61%	87,27%
TUZEMSKÉ	88,13%	88,38%	90,21%	87,46%	89,74%
EXPORT BSO	10,46%	10,48%	9,63%	12,43%	10,14%
EXPORT OSTATNÍ	1,41%	1,14%	0,16%	0,11%	0,12%
PRONÁJMY A SLUŽBY CELKEM	5,66%	3,09%	2,74%	2,98%	2,82%
TUZEMSKÉ	15,98%	35,79%	37,13%	34,41%	16,29%
EXPORT BSO	80,44%	63,28%	61,96%	64,02%	82,82%
EXPORT OSTATNÍ	3,58%	0,93%	0,91%	1,31%	0,89%

Zdroj: vlastní zpracování

Podíl provozních a finančních nákladů na celkových nákladech (viz tabulka 12) je velmi podobný jako u finančních a provozních výnosů. Nejvyšší podíl tvoří náklady provozní, které během sledovaného období neklesly pod 98% celkových nákladů (u provozních výnosů 91%). Podíl finančních nákladů na nákladech celkových je v maximální hodnotě 1,28% (u finančních výnosů 1,04%).

Osobní náklady jsou druhou nejvyšší podílovou skupinou na provozních nákladech. Osobní náklady obsahují mzdové náklady, náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady. Podíl těchto nákladů se na provozních nákladech postupem času zvyšuje i přesto, že dle informací z účetních závěrek se počet zaměstnanců konstantně snižuje. Důvodem je každoroční zvýšení minimální mzdy a inflace.

Během sledovaného období nedošlo k žádnému markantnímu výkyvu podílů na celkových nákladech.

Tabulka 12 Podíl provozních a finančních nákladů na nákladech celkových

	2017	2018	2019	2020	2021
CELKOVÉ NÁKLADY	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
PROVOZNÍ NÁKLADY	99,18%	98,74%	98,89%	98,72%	99,03%
Výkonová spotřeba	79,25%	78,75%	79,47%	74,45%	75,60%
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-0,03%	0,21%	0,28%	0,33%	0,46%
Aktivace	-3,14%	-2,24%	-3,43%	-2,56%	-2,17%
Osobní náklady	19,72%	19,19%	19,51%	20,79%	22,49%
Úpravy hodnot v provozní oblasti	2,38%	2,04%	2,66%	5,34%	0,48%
Ostatní provozní náklady	1,81%	2,05%	1,51%	1,65%	3,15%
FINANČNÍ NÁKLADY	0,82%	1,26%	1,11%	1,28%	0,97%
Nákladové úroky a podobné náklady	18,22%	17,60%	28,39%	23,59%	31,14%
Ostatní finanční náklady	81,78%	82,40%	71,61%	76,41%	68,86%

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvyšší podíl na provozních nákladech zastává výkonová spotřeba, která se pohybuje mezi hodnotami 74,45% v roce 2020 a 79,47% v roce 2018. Tabulka č. 13 uvádí podrobnější rozklad výkonové spotřeby, kdy nejvyšším podílem jsou vždy náklady vynaložené na prodané zboží.

Tabulka 13 Podíl provozních nákladů na celkových

	2017	2018	2019	2020	2021
PROVOZNÍ NÁKLADY	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Výkonová spotřeba	79,25%	78,75%	79,47%	74,45%	75,60%
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-0,03%	0,21%	0,28%	0,33%	0,46%
Aktivace	-3,14%	-2,24%	-3,43%	-2,56%	-2,17%
Osobní náklady	19,72%	19,19%	19,51%	20,79%	22,49%
Úpravy hodnot v provozní oblasti	2,38%	2,04%	2,66%	5,34%	0,48%
Ostatní provozní náklady	1,81%	2,05%	1,51%	1,65%	3,15%

Zdroj: vlastní zpracování

Jak ukazuje tabulka č. 14 nejvyšší podíl na celkových výkonech mají náklady vynaložené na prodané zboží, které zastupují podíl od 59,24% roku 2021 do 62,40% roku 2019. Mezi těmito hodnotami je rozdíl pouhé 3%. To znamená, že během sledovaného období nedochází k žádné výrazné podílové změně.

Tabulka 14 Podíl jednotlivých složek na celkových výkonech

	2017	2018	2019	2020	2021
CELKOVÉ VÝKONY	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Náklady vynaložené na prodané zboží	60,80%	61,11%	60,21%	62,40%	59,24%
Spotřeba materiálu a energie	11,84%	11,20%	10,93%	10,72%	10,86%
Služby	27,36%	27,68%	28,86%	26,88%	29,90%

Zdroje: vlastní zpracování

Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát

Tabulka 15 Horizontální analýza společnosti BAŤA, akciová společnost

	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
	rel.	rel.	rel.	rel.
Tržby z prodeje výrobků a služeb	-23,73%	-15,58%	-1,53%	3,81%
Tržby za prodej zboží	-4,49%	1,34%	-29,27%	0,58%
Výkonová spotřeba	-6,82%	-1,08%	-19,58%	-2,12%
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-680,53%	27,49%	3,04%	33,04%
Aktivace	-32,92%	49,82%	-35,86%	-18,20%
Osobní náklady	-8,75%	-0,36%	-8,52%	4,25%
Úpravy hodnot v provozní oblasti	-19,77%	27,68%	72,42%	-91,41%
Ostatní provozní výnosy	-19,66%	-10,28%	695,39%	-11,42%
Ostatní provozní náklady	6,23%	-27,76%	-6,21%	83,48%
Provozní výsledek hospodaření	56,14%	-55,76%	517,92%	-42,83%
Nákladové úroky a podobné náklady	40,20%	39,05%	-17,35%	-3,94%
Ostatní finanční výnosy	-98,53%	6,37%	-100,00%	100,00%
Ostatní finanční náklady	46,29%	-25,09%	6,13%	-34,43%
Finanční výsledek hospodaření	-653,65%	-14,06%	1,05%	-36,77%
Výsledek hospodaření před zdaněním	172,53%	-41,87%	263,36%	-42,00%

Daň z příjmů za běžnou činnost	-677,98%	-46,22%	-315,47%	-238,55%
Výsledek hospodaření za účetní období	193,35%	-42,08%	237,43%	-36,38%
Čistý obrat za účetní období	-8,13%	-0,59%	-315,47%	0,01%

Zdroj: vlastní zpracování

Tržby z prodeje zboží měly mezi roky 2019/2020 (dle tabulky 15) vysoký výkyv, a to pokles ve výši 29,27%. Důvodem je, že podnik byl ovlivněn pandemií Covid-19 a společnost musela svou obchodní síť uzavřít. Proto se během roku 2020 se dle informací z účetní závěrky prodalo o 1,2 mil. párů bot méně než v roce předchozím. Celkové tržby se meziročně snížily o více jak 422 mil. Kč.

Následek takto velkého snížení tržeb je meziroční zvýšení ztráty provozního výsledku hospodaření o 517,92%, Meziročně se ovšem zvýšily ostatní provozní výnosy o 695,39%, kdy nejvyšší rozdíl byl v položce jiné provozní výnosy. Součástí provozních výnosů jsou státní dotace, které byly získány v roce 2020 v rámci Covid nájemné a Antivirus.

K výraznému poklesu (-42,08%) výsledku hospodaření za účetní období (ztráty) došlo v roce 2019, kdy hospodářský výsledek vykázal ztrátu 37,8 mil. Kč, oproti roku 2018, kdy byla ztráta ve výši 65,3 mil. Kč. Podniku se podařilo snížit ztrátu běžného období téměř o polovinu. Naopak k nejvyššímu růstu ztráty došlo v roce 2020, kdy se ztráta zvýšila o výrazných 237,5%. Mezi roky 2020 a 2021 se poté ztráta snížila o 36,38%, kdy se podniku podařilo meziročně snížit celkové náklady o 4%, avšak se i snížily celkové výnosy a to o -0,12%.

3.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Analýza rozdílových ukazatelů slouží pro zjištění, zda má podnik dostatek aktiv k pokrytí krátkodobých závazků. Výsledek může být kladný i záporný. V případě, že má aktiv dostatek, vypovídá to o zdravé finanční likviditě podniku. Pokud je ukazatel analýzy rozdílových ukazatelů záporný, znamená to, že krátkodobé závazky převyšují nad oběžnými aktivy a pro podnik je tento fakt rizikový.

Jak lze vidět v tabulce 16, čistý pracovní kapitál byl ve sledovaných letech v kladných hodnotách. Tzn., že kdyby podnik potřeboval zaplatit své krátkodobé závazky, byl by toho pomocí oběžných aktiv schopný. V roce 2020 byl čistý pracovní kapitál pouze v hodnotě 2 877, kdy příčinou bylo, že krátkodobé závazky sahalý téměř do výše oběžných aktiv. Kdyby byly oběžná aktiva o 1% nižší, byly by oběžná aktiva ve stejné výši jako krátkodobé závazky.

Čisté pohotové prostředky během sledovaných let vykazovaly záporné hodnoty. Tzn., že podnik neměl dostatek pohotových finančních prostředků na to, aby své krátkodobé závazky kryl. Ovšem v odvětví viz tabulka 17 tomu první čtyři sledované roky nebylo jinak. Rozdíl je v roce 2021, kdy podnik měl hodnoty stále záporné, kdežto podnik už měl výsledky kladné.

Tabulka 16 Analýza rozdílových ukazatelů BAŤA, akciová společnost

	2017	2018	2019	2020	2021
ČPK	217 939	167 704	117 584	2 877	132 674
ČPP	-353 144	-427 989	-441 501	-479 791	-337 941

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 17 Analýza rozdílových ukazatelů odvětví

	2017	2018	2019	2020	2021
ČPK	458 444	487 225	519 564	610 480	812 306
ČPP	-229 248	-208 818	-199 058	-112 872	6 719

3.4 Analýza poměrových ukazatelů

3.4.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability sledují schopnost celkových aktiv, vlastního kapitálu a tržeb tvořit zisk. Pro výpočet těchto ukazatelů byly využity data z rozvahy a výkazu zisku a ztrát. V rámci analýzy bylo využito ukazatelů rentability celkových aktiv (ROA), vlastního kapitálu (ROE), rentability tržeb (ROS) a ukazatele výnosnosti dlouhodobě investovaného kapitálu. (ROCE). Čím vyšších hodnot podnik dosáhne, tím vyšší má schopnost realizovat zisk.

Ukazatel rentability celkových aktiv (**ROA**) je nejpoužívanějším ukazatelem ze skupiny ukazatelů, který zhodnocuje míru celkové výnosnosti vloženého kapitálu bez ohledu na to, zda byl kapitál vlastní či cizí. Je zde poměřován EBIT s celkovými aktivy. Ukazuje, kolika procentní zhodnocení připadá na každou 1 korunu vloženého kapitálu.

Jak lze vyčíst z grafu č. xxx míra výnosnosti celkových aktiv za sledované období podniku nikdy nestoupala do kladných hodnot. V roce 2017 byla míra zhodnocení nejvyšší za celé analyzované období. V tento rok byla míra zhodnocení -0,03 Kč, kdy to tedy znamená, že každá jednotka aktiv přinesla 0,03 Kč ztráty. Důvodem záporné hodnoty je ztráta výsledku hospodaření, která je ovlivněná ztrátou provozního výsledku hospodaření, kdy v roce 2017 byly provozní výnosy (tržby) nižší než provozní náklady. Celková aktiva se meziročně snížila. Kdyby aktiva vzrostly, výsledek míry zhodnocení by byl v kladnějších hodnotách.

V následujícím roce 2018 hodnota rentability celkových aktiv klesla, a to o meziročně o 4%, kdy každá jednotka celkových aktiv přinesla ztrátu 0,07 Kč. Důvodem je opět snížení tržeb, kdy celkové prodeje podniku klesly o 7%. Celková aktiva se meziročně zvýšila o 12%. Díky zvýšení celkových aktiv nejsou hodnoty míry zhodnocení tak záporné.

Rok 2019 přinesl zvýšení míry zhodnocení a to o 0,03 Kč na každou jednotku aktiv. K zvýšení hodnoty došlo díky tomu, že v tento rok se podniku povedlo snížit ztrátu provozního výsledku hospodaření o více jak 55% a ztrátu finančního výsledku hospodaření o téměř 15%. Zároveň celková aktiva klesly, ale meziroční rozdíl nebyl veliký na to, aby hodnoty byly nižší než v roce 2018.

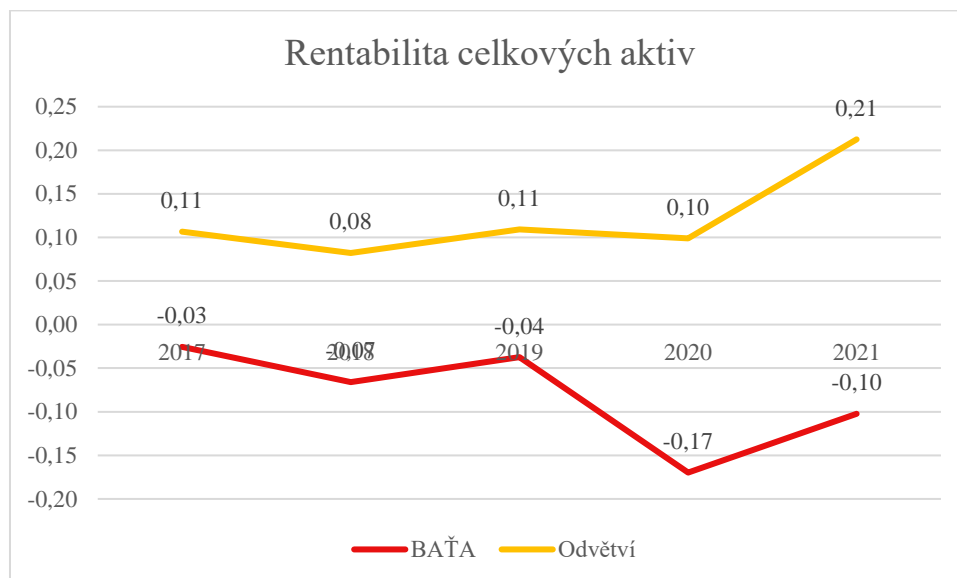
V roce 2020 rentabilita celkových aktiv zaznamenala nejnižší hodnoty za celé sledované období podniku, a to ztrátu na každé jednotce aktiv ve výši 0,17 Kč. Důvodem takto vysoké ztráty je fakt, že tržby z prodeje zboží, výrobků a služeb klesly meziročně o více než 20% a tudíž provozní výnosy byly mnohem nižší než provozní náklady a tím vznikla ztráta výsledku hospodaření. Výsledku míry zhodnocení nepomohl fakt, že celková aktiva meziročně klesla. Tudíž na každou jednotku aktiv připadla vyšší ztráta.

V roce 2021 začal ROA prudce stoupatm jak lze vidět na grafu 14, kdy výsledek hospodaření nebyl oproti roku 2020 tak vysoký, protože se podniku povedlo snížit ztrátu výsledku hospodaření pomocí vlastního kapitálu o 42%. Pokud by se podniku povedlo zachovat trend růstu jako je mezi roky 2020 a 2021, během následujících dvou let bude míra zhodnocení vyšší než 0.

Hodnoty rentability celkových aktiv v odvětví nikdy neklesly do záporných částek, jak lze vidět v grafu 14.. Hodnoty ROA v odvětví byly kolem hodnot 0,10 až na rok 2021, kdy míra zhodnocení celkových aktiv vzrostla na 0,21 Kč zisku na každé jednotce aktiv. Kladných hodnot dosahuje hlavně díky kladným ziskům výsledků hospodaření a trendu růstu celkových

aktiv. Ve sledovaném období měly hodnoty trend nepravidelný, jako je tomu u sledované společnosti.

Graf 14 Rentabilita celkových aktiv společnosti BAŤA, akciová společnost a odvětví

Zdroj: vlastní zpracování

Rentabilita celkového vlastního kapitálu (**ROE**) měří výnosnost každé koruny vloženého vlastního kapitálu. V případě akciové společnosti BAŤA, akciová společnost ROE měří zhodnocení každé koruny investovaného kapitálu akcionářem. Ukazatel poměruje čistý zisk s vlastním investovaným kapitálem.

I tento ukazatel nedosahuje během sledovaných let podniku dobrých výsledků, nározně ukázáno na grafu 15). Nejlepších výsledků podnik dosahoval v roce 2017, kdy na každou jednotku vlastního kapitálu připadalo 5% (0,05 Kč) čisté ztráty. Důvodem záporné míry zhodnocení je každoroční ztráta výsledku hospodaření. Hodnota není tak záporná, protože podniku se meziročně zvýšil vlastní kapitál o 4%.

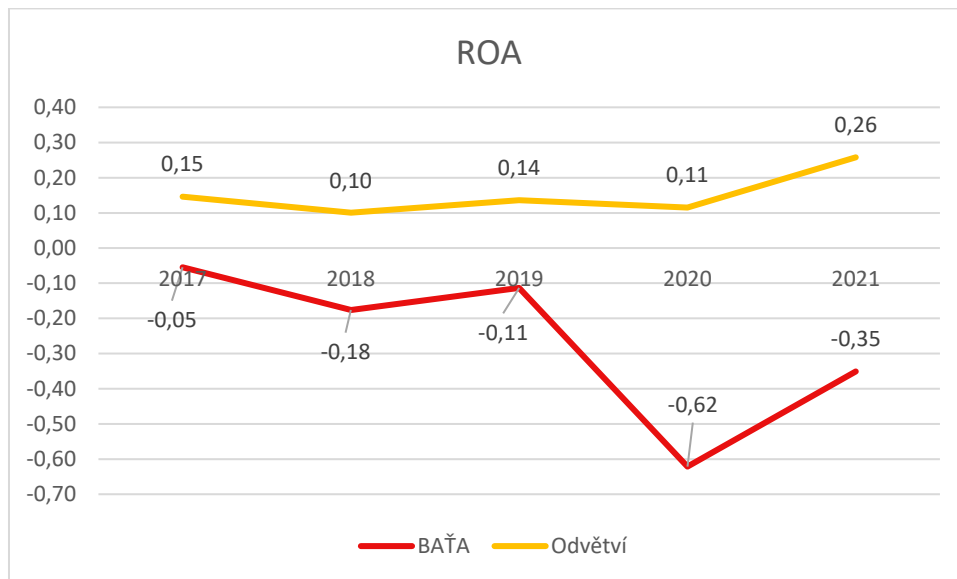
Následoval meziroční pokles, kdy na každou jednotku vlastního kapitálu připadalo 0,18 Kč ztráty. Zvýšení hodnoty ztráty oproti roku 2017 je hlavně z důvodu vysokého meziročního vzrůstu ztráty výsledku hospodaření, kdy tržby meziročně klesly o 7% a zároveň náklady klesly o pouhých 6%, tzn. že opět jsou náklady vyšší než výnosy. Snížení vlastního kapitálu bylo meziročně pouze o 7%.

Ztráta míry zhodnocení v roce 2019 klesla, a to z důvodu velkého snížení ztráty výsledku hospodaření. Vlastní kapitál se nepatrně zvýšil. Největší zlom přišel mezi roky 2020 a 2021, kdy ztráta na každé jednotce celkových aktiv byla -0,62 Kč. Hlavním důvodem je obrovské zvýšení ztráty o 237%. Takto vysokou ztrátu zapříčinilo velké snížení tržeb, které meziročně klesly o více než 27% a to z důvodu uzavření poboček společnosti příčinou koronavirové situace. Snížil se i vlastní kapitál o více jak 38%. To míře zhodnocení nijak nepomohlo, naopak uškodilo. V následujícím roce 2021 se ztráta míry zhodnocení rapidně snížila, kdy příčinou bylo snížení celkových nákladů téměř o 5%, ale stále to nestačilo na to, aby náklady klesly pod hodnotu celkových výnosů.

Co se týče sektoru, hodnoty se pohybovaly během prvních čtyř sledovaných let kolem hodnoty 0,12 Kč zisku na jednotku vlastního kapitálu. Nejvyšší vzrůst byl mezi roky 2020 a 2021, kdy se míra zhodnocení zvýšila o 0,15 Kč zisku na každou jednotku vlastního kapitálu. Důvodem

kladných hodnot za celé období jsou hlavně výsledky hospodaření, které za celých pět let vykazovaly zisk a vlastní kapitál měl oproti sledované společnosti pouze trend rostoucí.

Graf 15 Rentabilita vlastního kapitálu společnosti BAŘA, akciová společnost a odvětví výroby obuvi

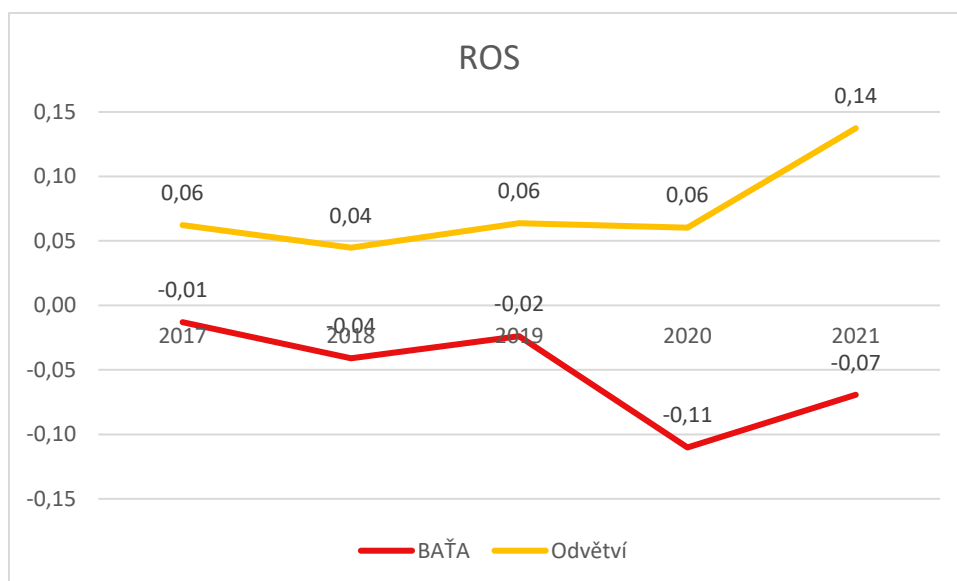
Zdroj: vlastní zpracování

Rentabilita tržeb (ROS) informuje o tom, kolik korun (haléřů) čistého zisku podnik vygeneruje z 1 koruny celkových tržeb za jeho výrobky, zboží a služby. Tento ukazatel je pro podnik velmi důležitý. Pokud dosahuje zisková marže nízkých hodnot, měl by se podnik zaměřit na analýzu jednotlivých položek za účelem dosahování vyšších zisků v budoucnosti.

Během analyzovaných období viz graf 16 byl ukazatel rentability tržeb v podniku vždy záporný. K nejvyššímu snížení došlo opět jako u předchozích ukazatelů rentability v roce 2020, kdy se celkové tržby vlivem koronavirových opatření snížily o celých 27%. Všechny pobočky společnosti se musely zavřít a prodej probíhal pouze prostřednictvím e-shopu. Z důvodu snížení tržeb se zároveň snížil i EBIT. V roce 2021 došlo ke zvýšení hodnoty míry zhodnocení především díky rapidnímu snížení ztráty výsledku hospodaření. Tržby se během roku 2020 a 2021 změnilo o pouhé 1%. Podnik by se měl snažit své tržby zvýšit, aby výnosy pokrývaly náklady nebo naopak snížit ztrátu výsledku hospodaření, který podstatně ovlivňuje ukazatel míry zhodnocení tržeb.

Při porovnání hodnot podniku s hodnoty míry zhodnocení tržeb s odvětvím je trend růstu a poklesu první tři roky stejný. Ve čtvrtém roce se ROS v odvětví nemění, naopak podnik v roce 2020 má nejnižší hodnotu. Hodnoty se od sebe výrazně liší. ROS odvětví byl každoročně v kladných hodnotách, kdy důvodem jsou až na rok 2020 rostoucí tržby a kladný výsledek hospodaření sledovaných let. Tržby byly v roce 2020 také ovlivněny koronavirovou situací jako v případě podniku.

Graf 16 Rentabilita celkových tržeb společnosti BAŘA, akciová společnost a odvětví výroby obuvi

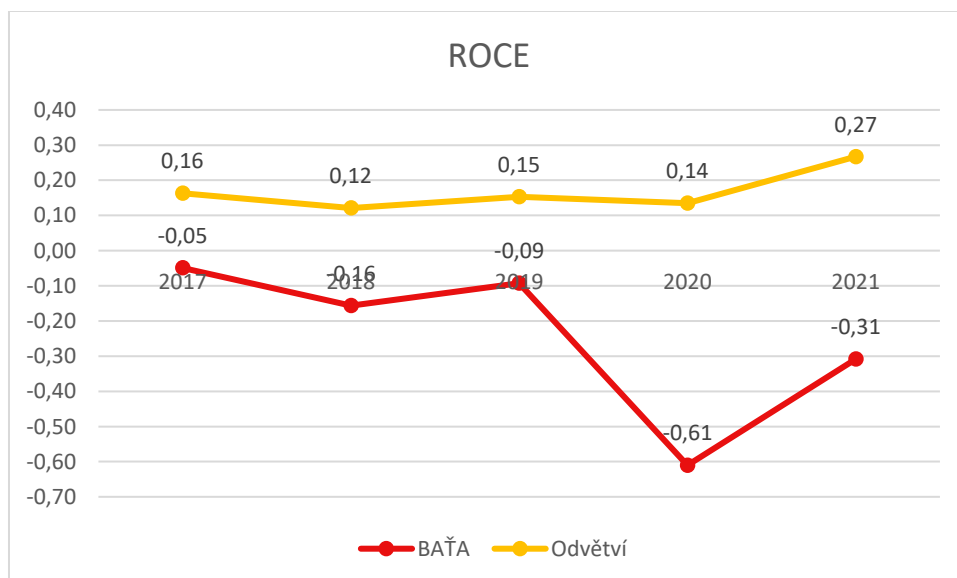

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatel ROCE ukazuje míru zhodnocení dlouhodobě investovaného kapitálu. Míra zhodnocení se vypočítá jako podíl EBIT a dlouhodobé závazky vč. rezerv + vlastní kapitál. Čím vyšší je výsledná hodnota, tím vyšší je výnosnost dlouhodobých zdrojů.

Společnost BAŤA, akciová společnost během sledovaných let, dle grafu 17 nevykazuje v rozvaze žádné dlouhodobé závazky. Trend růstu a poklesu je totožný jako u odvětví, akorát dosahuje velmi rozdílných hodnot. Míra zhodnocení dlouhodobého investovaného kapitálu byla nejvyšší v roce 2019, kdy každá jednotka dlouhodobého investovaného kapitálu byla 5 Kč ztrátová. Příčinou je opět záporný EBIT, který během sledovaného období nikdy nebyl v zisku.

Graf 17 Míra zhodnocení dlouhodobého investovaného kapitálu ve společnosti BAŤA, akciová společnost a odvětví výroby obuvi

Zdroj: vlastní zpracování

Celková změna ukazatelů společnosti BAŤA, akciová společnost ROA, ROE, ROS a ROCE za sledované období je uvedena v grafu č. XXX). Detailnější popis jednotlivých ukazatelů je níže.

Hned na první pohled při srovnání hodnot z tabulek 18a 19 je zřejmé, že ani jedna z vykázaných hodnot podniku se nepřibližuje sektorovým hodnotám. Všechny hodnoty jsou příliš nízké a je potřeba je do budoucna zvýšit. Všechny hodnoty mají za sledované období přibližně stejný průběh, kdy v roce 2018 hodnoty klesly, následně stouply, poté rapidně klesly pod nižší hodnoty než v roce 2017 a nakonec v roce 2021 opět stouply.

Dle grafu, ukazatel rentability aktiv a rentability tržeb mají velmi podobný průběh. ROE dosahuje oproti ROCE nižších hodnot, protože ve svém výpočtu zahrnuje ve jmenovateli pouze vlastní kapitál, kdežto ROCE má ve jmenovateli vlastní kapitál zvýšený o rezervy. Totéž platí u ukazatele rentability vlastního kapitálu a rentability tržeb, kdy mají také podobný průběh. ROS vždy dosahuje vyšších hodnot než ukazatel ROA.

Tabulka č. 18 ukazuje postupný vývoj všech tří uvedených ukazatelů v mezi roky 2017 – 2021.

Tabulka 18 Ukazatel rentability ve společnosti BAŤA, akciová společnost

	2017	2018	2019	2020	2021
ROA	-3%	-5%	-2%	-15%	-9%
ROE	-5%	-18%	-11%	-62%	-35%
ROS	-1%	-4%	-2%	-11%	-7%
ROCE	-6%	-11%	-5%	-54%	-28%

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 19 Ukazatele rentability v odvětví výroby obuvi

UKAZATELE RENTABILIT					
sektor	2017	2018	2019	2020	2021
ROA	11%	8%	11%	10%	21%
ROE	15%	10%	14%	11%	26%
ROS	6%	4%	6%	6%	14%
ROCE	16%	12%	15%	14%	27%

zdroj: vlastní zpracování

3.4.2 Ukazatele likvidity

Ukazatel likvidity vyjadřuje schopnost hradit krátkodobé závazky podniku svými aktivy. Ukazuje, kolikrát je podnik schopen své závazky splácet. Tento ukazatel zahrnuje tři stupně likvidity, které jsou rozděleny podle toho, o jak likvidní aktiva se jedná. Při analýze bylo použito všech ukazatelů likvidit, tedy běžné, pohotovostní a okamžité.

Běžná likvidita, též likvidita třetího stupně, zahrnuje veškerá oběžná aktiva podniku. Zahrnuje i zásoby, které patří mezi nejméně likvidní. Tato likvidita se vypočítá jako poměr celkových oběžných aktiv a závazky splatné do jednoho roku, tedy závazky krátkodobé. Běžná likvidita se doporučuje udržovat v hladině 1,5 – 2,5. Čím vyšší je likvidita, tím nižší je riziko nesolventnosti. Nikdy by hodnota neměla klesnout pod hodnotu 1.

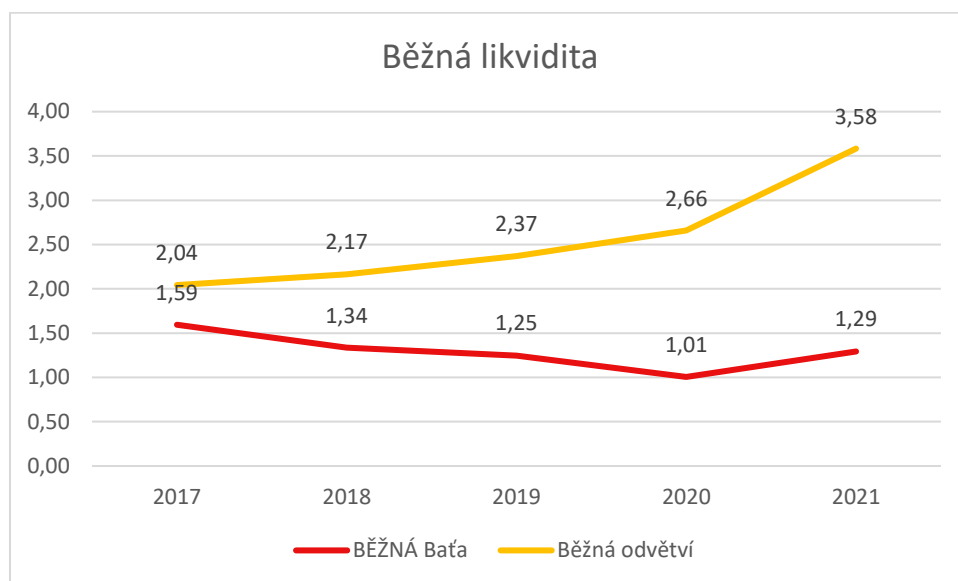
Podnikové hodnoty běžné likvidity mají za první čtyři sledované období trend klesající. Důvodem klesajícího trendu běžné likvidity je, jak lze vidět v grafu 18, že od roku 2018 množství oběžných aktiv klesalo, a naopak krátkodobé závazky poměrně rostly. V roce 2020 kdy, nejnižší hodnot podniku dosáhla pouze hodnoty 1,01, se množství oběžných aktiv střetl s množstvím krátkodobých závazků. Ukazatel běžné likvidity nikdy neklesl pod hodnotu 1, ale v roce 2020 jí byl dost blízko. Následně se hodnota ukazatele zvýšila, kdy množství oběžného majetku se také zvýšilo a naopak krátkodobé závazky se snížily. V trendu roku 2021 by

společnost měla pokračovat, jedině tak bude schopna splácet své závazky pouze ze svých oběžných aktiv.

Co se týče hodnot sektorových, trend běžné likvidity byl ve všech sledovaných obdobích rostoucí, protože oběžná aktiva během let rostla a naopak krátkodobé závazky klesaly. Průměr hodnot v odvětví je v hodnotě 2,56, čímž převýšila doporučenou hodnotu běžné likvidity.

Podnik byl v doporučených hodnotách ukazatele běžné likvidity pouze jednou a to v roce 2017 při hodnotě 1,59. Sektorovému průměru se podnik za celé sledované období nepřiblížil, protože jeho průměr je 1,29 při maximální hodnotě 1,59. Důležité je, že ukazatel běžné likvidity nikdy neklesl pod hodnotu 1, tudíž byl podnik schopen v běžné likviditě hradit své krátkodobé závazky. Při trendu růstu oběžných aktiv a poklesu krátkodobých závazků se podnik doporučeným hodnotám jednoho dne přiblíží.

Graf 18 Běžná likvidita společnosti BAŤA, akciová společnost a odvětví výroby obuvi

Zdroj: vlastní zpracování

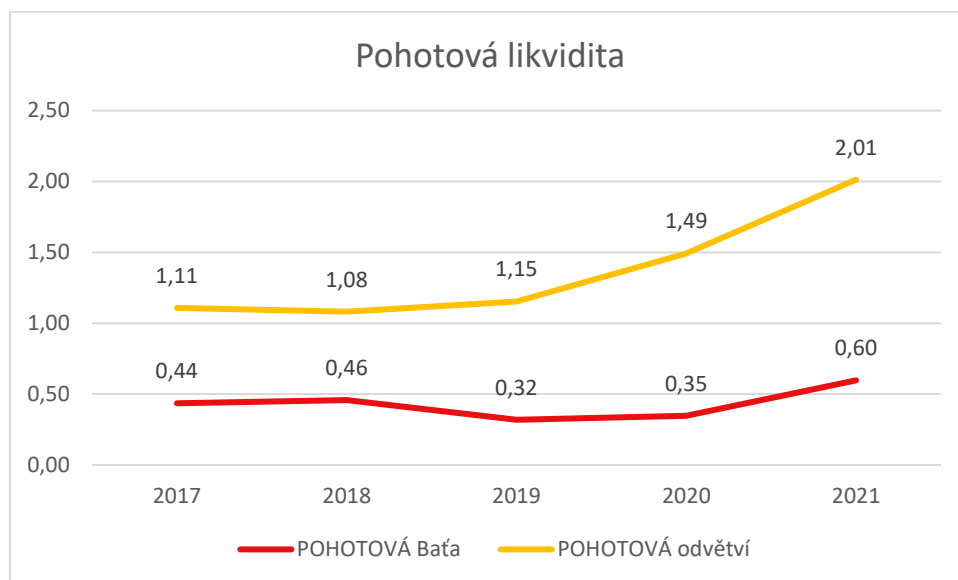
Pohotovostní likvidita, likvidita druhého stupně, zahrnuje oběžná aktiva jako likvidita běžná, ovšem je nutné od nich odečíst zásoby. Tato likvidita se vypočítá jako poměr celkových oběžných aktiv očištěných od nejméně likvidního aktiva – zásob ke krátkodobým závazkům. Doporučená hodnota pohotovostní likvidity je 1 – 1,5. Pokud hodnota klesne pod hodnotu 1, podnik své krátkodobé závazky není schopen hradit jen ze svých pohledávek, krátkodobého finančního majetku a peněžních prostředků. Při okamžité úhradě všech krátkodobých závazků je nutný prodej svých zásob.

Podnikové hodnoty ukazatele pohotovostní likvidity nejsou nijak přívětivé. Pohybují se mezi hodnotami 0,32 – 0,60. Důvodem takto nízkých hodnot je, že zásoby tvoří každoročně více jak polovinu celkových oběžných zásob. Aby hodnoty byly v hodnotách doporučených, musely by celková oběžná aktiva bez zásob tvořit minimálně hodnotu krátkodobých závazků. Tedy např. aby v roce 2017 hodnota pohotovostní likvidity dosahovala doporučených hodnot, musel by podnik mít na 366 505 tis. Kč krátkodobých závazků minimální oběžná aktiva bez zásob v hodnotě 366 505 tis. Kč, v roce 2018 při výši krátkodobých závazků 499 495 tis. Kč by podnik musel držet v pohledávkách a peněžních prostředcích minimálně 499 495 tis. Kč atd. Podniku by pomohlo ke zvýšení hodnot ukazatele prodej svých zásob a ty přeměnit na peněžní prostředky, aby hodnota zásob klesla a zásoby se tak proměnily na velice likvidní aktivum.

Hodnoty u pohotové likvidity v sektoru se ve sledovaném období pohybují mezi 1,08 – 2,01, kdy v posledních třech letech měly hodnoty ukazatele pohotové likvidity trend rostoucí. Důvodem je v letech 2019-2021 jsou pohledávky a peněžní prostředky nad hodnotu krátkodobých závazků. Nejvyšší hodnotu dosahoval ukazatel v roce 2021 při hodnotě 2,01. To už je hodnota nad doporučující. Proto naopak by podniky v odvětví měly své zásoby zvýšit.

Podnik ani v jedno ze sledovaných období viz graf 19 neměl hodnoty pohotové likvidity v doporučených hodnotách, tudíž by v případě okamžité úhrady všech závazků musel podnik část svých zásob prodat. Jeho průměrné podnikové hodnoty ukazatele jsou 0,43, což je opravdu málo. Ukazatel pohotové likvidity by vůbec pod hodnotu 1 klesnout neměl. Co se týče průměrných hodnot v odvětví, při průměru 1,37 za sledované období se nachází odvětví v optimální hodnotě pohotové likvidity.

Graf 19 Pohotová likvidita společnosti BAŤA, akciová společnost a odvětví výroby obuvi

Zdroj: vlastní zpracování

Okamžitá likvidita, též likvidita prvního stupně, je nejpřísnější ukazatel likvidity, který zahrnuje nejvíce likvidní aktiva. Těmi jsou pouze krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky. Ukazatel udává schopnost zaplatit veškeré své krátkodobé závazky ihned. Doporučená hodnota je v hladině 0,2 – 0,5.

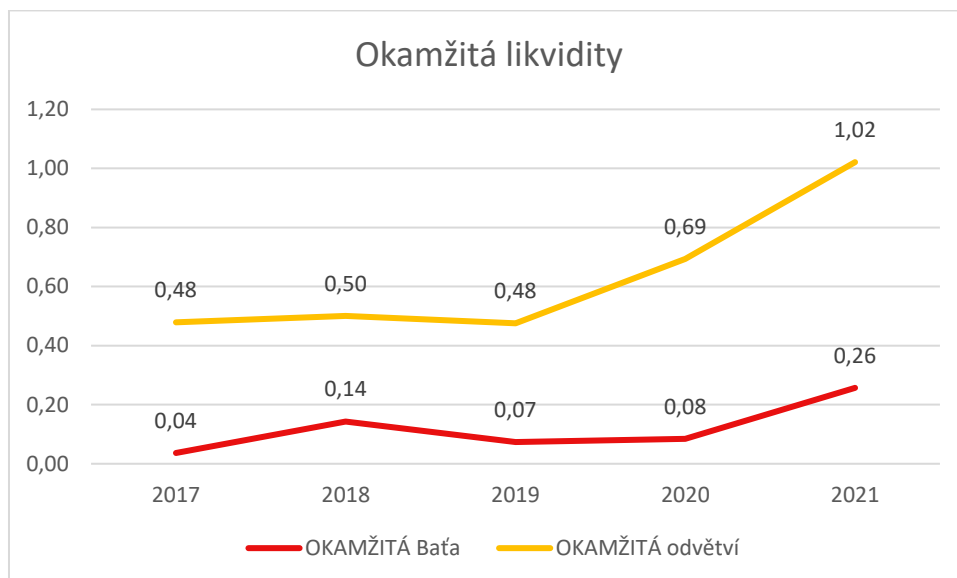
Podnikové hodnoty ukazatele okamžité likvidity mají první dva roky trend rostoucí, náhle v roce 2019 klesnou a následně jsou opět rostoucí. Důvodem náhlého poklesu je, že krátkodobé závazky se mezi rokem 2018 a 2019 snížily o necelé 4,5%, kdežto peněžní prostředky v pokladně a na bankovním účtu se meziročně snížily o téměř 51%. Proto klesla hodnota ukazatele až na 0,07. Hodnoty ukazatele okamžité likvidity v podniku byly nad doporučenou hodnotou 0,2 pouze jednou, a to v roce 2021.

V rámci sektorových hodnot, jak je uvedeno v grafu 20) dosahuje okamžitá likvidita hodnot mezi 0,48 - 1,02, kdy doporučené hodnoty splňuje pouze v letech 2017 – 2019. V roce 2020 a 2021 hodnoty rapidně vzrostly, kdy důvodem byl nárůst více než 69% podílu krátkodobého finančního majetku a peněžních prostředků vůči krátkodobým závazkům. V roce 2021 dokonce krátkodobý finanční majetek krátkodobé závazky převyšoval.

Jak již bylo zmíněno, doporučená hodnota je mezi hodnotou 0,2 – 0,5, ovšem i když je podnik v doporučených hodnotách, neznamená to, že by byl schopný splatit své veškeré krátkodobé závazky, aniž by musel prodat své zásoby. Aby hodnoty okamžité likvidity dosahovaly alespoň

spodní hranice doporučené hodnoty, musel by podnik mít pouze v peněžních prostředcích minimálně 20% celkových krátkodobých závazků. V roce 2021 byl podíl peněžních prostředků na krátkodobých závazcích v podniku v hodnotě přes 25%. Podíl peněžních prostředků na krátkodobých závazcích byl 4% (v roce 2017), 14% (v roce 2018), 7% (v roce 2019) a 8% (v roce 2020). Je zapotřebí hodnoty ukazatele okamžité likvidity zvýšit a to tím, že podnik zvýší svůj podíl peněžních prostředků na krátkodobých závazcích nebo krátkodobé závazky všeobecně sníží.

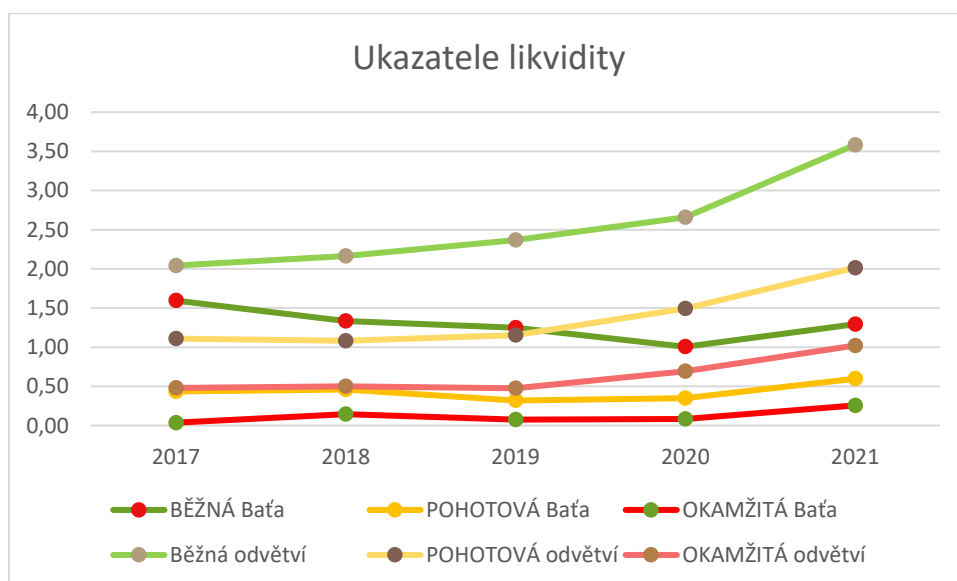
Graf 20 Okamžitá likvidita společnosti BAŤA, akciová společnost a odvětví výroby obuvi

Zdroj: vlastní zdroj

Při srovnání hodnot ukazatelů běžné, pohotové a okamžité likvidity mezi podnikem a sektorem lze v grafu 21 vidět, že trend ukazatelů první tři roky pohotové a okamžité likvidity je téměř rovnoběžný. Hodnoty se rozcházejí mezi rokem 2020 a 2021. Co se týče běžné likvidity, tak je v porovnání mezi podnikem a odvětvím už od roku 2017 rozchodná. Zajímavý je rok 2021, kdy všechny hodnoty ukazatelů měly téměř rovnoměrný růst.

Graf 21 Ukazatele likvidity společnosti BAŤA, akciová společnost a odvětví výroby obuvi

Zdroj: vlastní zpracování

3.4.3 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří schopnost podniku využívat veškeré své vložené prostředky. Dělí na dvě formy zkoumání, kdy první skupina zkoumá celkový počet obrátek majetku a druhá skupina zkoumá jeho celkovou dobu obratu. Zkoumanými položkami majetku jsou celková aktiva, stálá aktiva, aktiva oběžná, zásoby, pohledávky a závazky.

Celkový počet obrátek se vypočítá tak, že se do poměru dají celkové tržby a zkoumaná položka. Doporučená hodnota je 1 – 1,5 krát. Minimálně by hodnota měla být na úrovni 1. Avšak čím vyšší počet obrátek, tím lépe umí podnik využívat svůj majetek a tím zvyšovat i svoje tržby.

Tabulka 20 Ukazatele aktivity ve společnosti BAŤA, akciová společnost

UKAZATELE AKTIVITY	2017	2018	2019	2020	2021
OBRAT AKTIV	2,16	1,79	1,91	1,55	1,66
OBRAT DM	8,87	7,62	7,22	5,55	10,79
OBRAT ZÁSOb	4,02	3,63	3,57	3,36	3,70

Zdroj: vlastní zdroj

Tabulka 21 Ukazatele aktivity odvětví výroby obuvi

UKAZATELE AKTIVITY	2017	2018	2019	2020	2021
OBRAT AKTIV	1,41	1,40	1,39	1,29	1,33
OBRAT DM	5,28	4,54	4,20	4,26	4,26
OBRAT ZÁSOb	4,43	4,06	4,07	4,27	4,30

Zdroj: vlastní zpracování

Obrat celkových aktiv se v analyzovaném podniku během sledovaných let, jak lze vidět v tabulce grafu 20 a přehledněji v grafu 22, pohybuje mezi hodnotami 1,55 – 2,16. Tyto hodnoty jsou nad limit hodnot doporučených. Veškerá aktiva podniku se průměrně během účetního období obrátí 1,82 krát. Tzn., že podnik využívá efektivně veškerá svá aktiva k přeměně na tržby. Sektorové hodnoty jsou oproti hodnotám společnosti o poznání nižší, jak ukazuje tabulka 21, avšak stále jsou v rozmezí doporučených hodnot. Sektorové hodnoty se pohybují mezi hodnotou 1,29 a 1,41.

Obrat stálých aktiv v podniku dosahuje velmi vysokých hodnot, které jsou na úrovni 5,55 – 10,79. Průměrná hodnota je ve výši 8,01. Pokud by byly hodnoty nízké, znamenalo by to, že by se měly omezit investice podniku. To však v tomto případě výborných hodnot neplatí.

Na první pohled je jasné, že společnost ve sledovaném období má hodnoty mnohem vyšší, než jsou hodnoty sektoru. Rozdíl mezi hodnotami společnosti a hodnotami sektoru jsou v průměru o 3%, kdy je tento rozdíl způsoben nízkou netto hodnotou dlouhodobého majetku podniku.

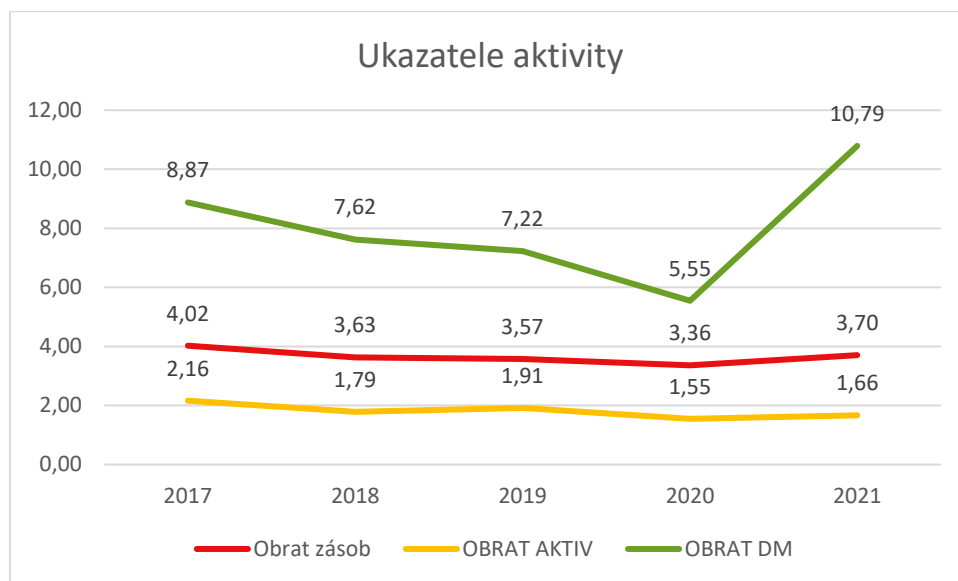
Nejvyšší meziroční růst nastal roku 2020/2021 kdy rozdíl hodnot byl o 5,24 vyšší. Příčinou zvýšení je převedení více jak poloviny dlouhodobého hmotného majetku na nástupnickou společnost v důsledku rozdělení společnosti.

Obrat zásob se v podniku pohybuje mezi hodnotami 3,36 – 4,02. I tyto hodnoty jsou nad hranici hodnot doporučených, což je pro podnik dobré. Znamená to, že se během účetního

období zásoby obrátí průměrně 3,66 krát. Ukazatel obratu zásob ve společnosti byl roce 2017 se všech sledovaných období nejvyšší. Bylo tomu tak i u hodnot sektorových.

V prvních čtyřech letech společnosti obrat zásob konstantně klesal až na hodnotu 3,36. Důvodem bylo rostoucí množství výrobků a zboží na skladě. Naopak hodnoty sektorové během let 2018 – 2020 stoupaly, tudíž množství zásob na skladě klesalo. V posledním roce 2021 hodnoty jak u analyzované společnosti, tak v sektoru zvýšily. Důvodem bylo znovuotevření všech obchodů, které byly v důsledku koronavirové krize uzavřeny. Obchody začaly znovu prodávat a tím došlo k snížení hodnoty výrobků a zboží na skladě.

Graf 22 Ukazatele aktivity společnosti BAŤA, akciová společnost

Zdroj: vlastní zpracování

Celková doba obratu se vypočítá jako podíl zkoumané položky a celkových tržeb vydělených 360 dny. Tato skupina ukazatele aktivity ukazuje průměrný počet dnů, které uplynou mezi 2 porovnávanými fázemi. Doporučené hodnoty nejsou stanoveny, ovšem čím kratší bude doba obratu, tím pro podnik lépe. Výjimkou je obrat krátkodobých závazků.

Tabulka 22 Ukazatele doby obratu společnosti BAŤA, akciová společnost

	2017	2018	2019	2020	2021
DOBA OBRATU ZÁSOB	89,45	99,25	100,71	107,10	97,19
DOBA OBRATU POHL	25,52	30,70	21,94	35,38	42,03
DOBA OBRATU ZÁVAZ.	77,20	113,18	108,58	162,80	139,96
DOBA OBRATU ZÁVAZKŮ Z OBCHODNÍCH VZTAHŮ	35,17	51,50	53,30	78,88	67,59

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 23 Ukazatele doby obratu odvětví výroby obuvi

	2017	2018	2019	2020	2021
DOBA OBRATU ZÁSOB	81,28	88,58	88,39	84,33	83,64
DOBA OBRATU POHL	48,86	39,99	43,02	47,18	42,23
DOBA OBRATU ZÁVAZ.	87,05	81,76	72,76	72,35	53,29

Zdroj: vlastní zpracování

Doba obratu zásob ukazuje počet dnů, které uplynou od momentu nákupu materiálu do podniku do fáze spotřeby či prodeje. Zjednodušeně ukazuje čas, kdy jsou oběžná aktiva

v podniku ve formě zásob. Doba obratu zásob se během sledovaných let výrazně neměnila. Průměrná doba obratu zásob v podniku za sledované období byla 98,74 dnů. Průměrný obrat společnosti je oproti průměrné doby obratu sektoru (tabulka 23) o 13,5 dne delší. Nejvyšší počet dní, kdy společnost držela zásoby na skladě byl v roce 2020, kdy meziroční rozdíl mezi roky 2020 a 2021 byl o 9,91 dnů vyšší než v roce 2021. Důvodem opět byla koronavirová krize, kdy se snížil prodej obuvi přibližně o 150 tis. párů bot.

Doba obratu pohledávek ukazuje počet dnů, které uplynou od vzniku pohledávky do jejího zániku, kdy je pohledávka splacena dlužníkem (odběratelem). Průměrný počet dnů dle vypočítaného průměru z tabulky 22 z řádku obratu pohledávek je ve společnosti 31,11 dnů. To je o 13,15 dnů méně než je sektorový průměr. Důvodem nízké průměrné doby obratu pohledávek je především fakt, že většina prodejů společnosti probíhá v hotovosti nebo platební kartou na pobočce, tudíž pohledávka je zaplacená ihned. Další z důvodů takto nízké průměrné doby pohledávek může být vliv dodací lhůty, která bývá průměrně 30 dnů.

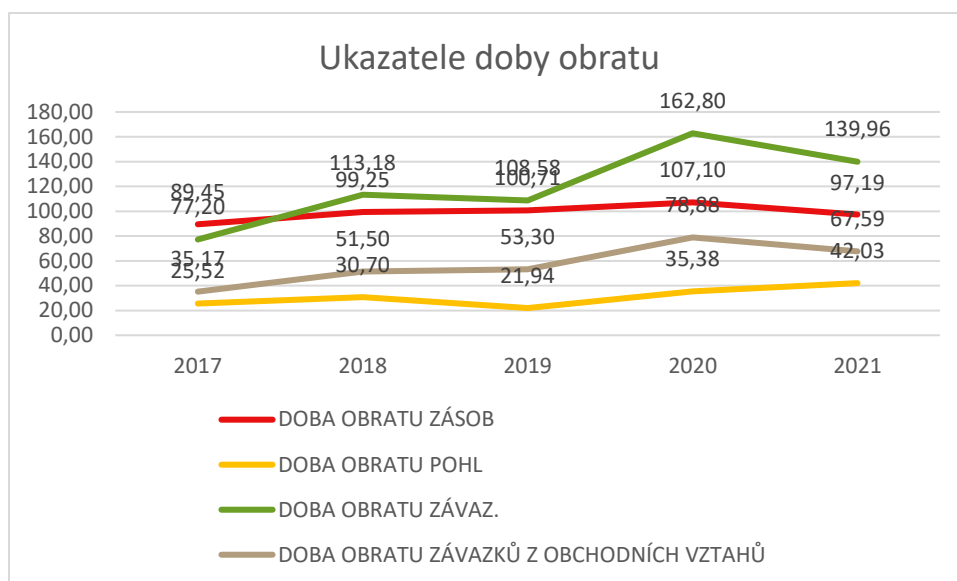
Nejvyšší hodnoty zaznamenala společnost v roce 2021 s obratem 42,03 dnů. V tento rok se společnost nevíce přiblížila sektorovým hodnotám viz tabulka 23. Nejlepší hodnotu měla společnost v roce 2019, kdy doba obratu pohledávek dosahovala nejnižší hodnoty 21,94 dnů. Následující dva roky byl trend doby obratu rostoucí.

Doba obratu krátkodobých závazků ukazuje počet dnů, které uplynou od vzniku závazku do fáze jeho splacení. Tyto dny vyjadřují dobu, která je de facto bezúročným dodavatelským úvěrem. Průměrná doba obratu dle tabulky 22 je 120,35 dnů. To je oproti hodnotám v sektoru viz tabulka 23, o téměř 47 dnů více. Nejvyšší hodnota doby obratu ve společnosti byla v roce 2020 s 162,80 dny.

Doba obratu krátkodobých závazků z obchodních vztahů ukazuje počet dnů, které uplynou od vzniku závazku z obchodních vztahů do fáze jeho splacení. Společnost BAŘA, akciová společnost v účetní závěrce uvádí, že uplatňovaným postupem společnosti je platit závazky z obchodních vztahů tuzemským dodavatelům do 30 dnů a u zahraničních partnerů do 90 dnů. Z účetní závěrky nelze jednoznačně vyčíst, jaký podíl na závazcích z obchodních vztahů měli tuzemští a kolik zahraniční partneři. Tudíž nelze hodnoty přímo porovnávat s údajem z účetní závěrky.

Průměrná doba obratu za sledované období (dle grafu 23) byla ve společnosti BAŘA, akciová společnost 57,29 dnů. Dobu obratu krátkodobých závazků z obchodních vztahů nelze porovnávat s hodnotami v sektoru, protože Nejvyšší hodnoty ve společnosti dosahoval obrat v roce 2020, kdy jeho hodnota byla téměř 79 dnů.

Graf 23 Ukazatele doby obratu společnosti BAŘA, akciová společnost

Zdroj: vlastní zpracování

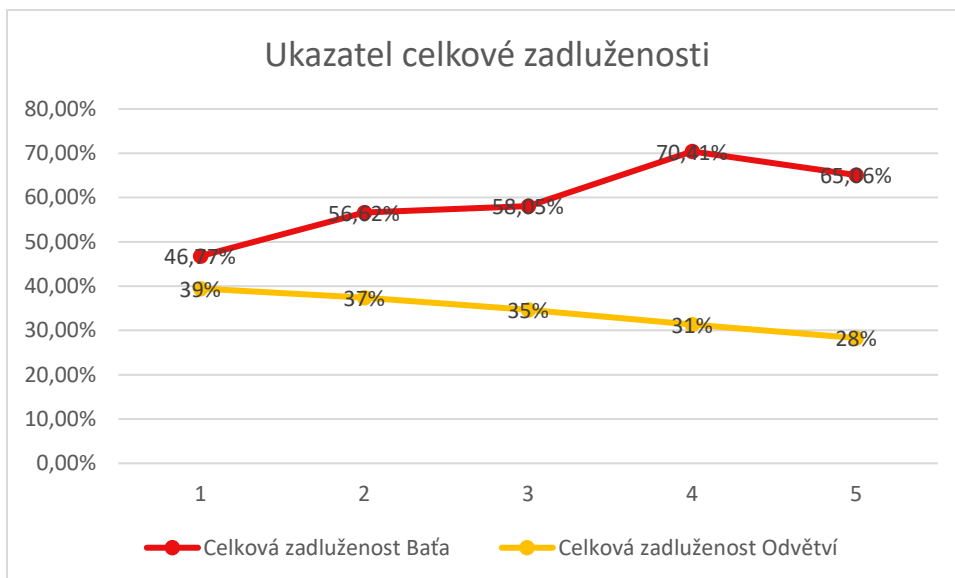
Vhodné je srovnat průměrnou dobu obratu závazků s průměrnou dobou obratu pohledávek, kdy hodnota doby závazků by měla převyšovat dobu obratu pohledávek. U sledovaného podniku byla doba obratu pohledávek průměrně 31,11 dnů a průměrná doba obratu závazků 120,35 dnů. Je zřejmé, že hodnota obratu závazků dobu obratu pohledávek převyšuje.

3.4.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatel celkové zadluženosti udává míru financování celkových aktiv podniku cizími zdroji. Tento ukazatel je již známý, a to z vertikální analýza rozvahy, kdy nejnižší podíl celkové zadluženosti byl v roce 2017 s podílem 46,77%. V dalších účetních obdobích podíl cizích zdrojů rostl. Důvodem takto nízkého podílu na celkovém majetku v roce 2017 je, že v následujícím roce 2018 společnost BAŤA, akciová společnost čerpala kontokorentové úvěrové linky, v celkové výši 144 450 tis. Kč, které podíl cizího kapitálu na celkových aktivech zvýšil. Až do roku 2020 se podíl cizích zdrojů zvyšoval. Pokles podílu v roce 2021 způsobilo rozdělení společnosti, kdy na nástupnickou společnost přešly cizí zdroje ve výši 4 626 tis. Kč.

V porovnání s odvětvím (viz graf 24 se jedná o vysoké hodnoty. Průměrná zadluženost společnosti je 59%, kdežto v odvětví se zadluženost pohybuje okolo 34%. V případě zadluženosti více jak 50% preferuje podnik cizí zdroje před vlastními. Podnik by se měl snažit svou celkovou zadluženost snížit pomocí navýšení vlastního kapitálu, který použije na úhradu ztráty, která je každoročně velmi vysoká.

Graf 24 Ukazatele zadluženosti společnosti BAŤA, akciová společnost a odvětví výroby obuvi

Zdroj: vlastní zpracování

Úrokové krytí udává míru schopnosti podniku krýt úroky cizího kapitálu ze zisku. Doporučená hodnota je 3. Výsledná hodnota by nikdy neměla klesnout pod hodnotu 1, jelikož by to poté znamenalo, že podnik není schopen z provozní činnosti hradit své náklady na cizí kapitál.

Všechny hodnoty podniku úrokového krytí, znázorněné v grafu 25, jsou v záporné hodnotě. To znamená, že podnik není schopen krýt úroky cizího kapitálu svým provozním ziskem. Důvodem je opět každoroční vysoká ztráta provozního výsledku hospodaření. Hodnoty v odvětví nelze vypočítat z důvodu nedostatku informací.

Graf 25 Úrokové krytí společnosti BAŤA, akciová společnost

Zdroj: vlastní zpracování

3.5 Analýza souhrnných ukazatelů hospodaření

3.5.1 Altmanův model

Bankrotní modely dávají vedení podniku celkový pohled na společnost, kdy se snaží předpovědět, zda firmu nečeká bankrot a když ano, snaží se ho včas varovat. Z-score predikuje bankrot podniku téměř s 94% přesností. Z bankrotních modelů byl vybrán Altmanův model, který je svou modifikací přizpůsoben pro podniky neobchodované na kapitálovém trhu. Ve své modifikaci došlo ke změně vah jednotlivých indexů.

Tabulka 24 Výsledné hodnoty podniku dle Altmanovy analýzy Z-skore

	2017	2018	2019	2020	2021
X1	0,33	0,23	0,17	0,00	0,23
X2	0,00	-0,36	-0,50	-0,62	-0,15
X3	-0,08	-0,22	-0,12	-0,56	-0,34
X4	0,66	0,44	0,42	0,23	0,30
X5	2,16	1,79	1,91	1,55	1,66
ZCZ	2,70	1,88	1,88	0,60	1,71
	Šedá zóna	šedá zona	šedá zona	pásma bankrotu	šedá zona

Zdroj: vlastní zpracování

Hranice hodnot při hodnocení podniku jsou následovné: pokud má podnik ukazatel v intervalu $< 1,23$, znamená to, že bude mít podnik velké finanční problémy. Při hodnotě mezi 1,23 a 2,89 je podnik v tzv. šedé zóně, kdy je nutné provést další detailnější analýzy. Pokud je hodnota Altmanova Z-score $> 2,9$, podnik prosperuje.

Dle tabulky č. 24 nikdy za sledované období podnik nedosáhl pásma prosperity. Pouze se mu v roce 2017 přiblížil. Ve všech období až na rok 2020 byl podnik v pásmu tzv. šedé zóny, což znamená, že nelze přesně určit, zda je podnik finančně zdraví. Proto byly provedeny další detailnější analýzy (poměrové, absolutní a rozdílové).

Z tabulky č. 24 lze vyčíst, že hodnoty Z-score nejvíce ovlivňuje ukazatel X3, kde se do poměru dává EBIT a celková aktiva. Jak je již trendem v celé práci, opětně za to můžou vysoké náklady, které každoročně převyšují nad výnosy. Rok 2019 byl jediný rok, kdy hodnota Altmanova Z-skore klesla až do pásma bankrotu. Jak je již zmíněno výše, Z-score predikuje bankrot na 94%. To znamená, že by společnost BAŤA, akciová společnost měla v roce 2021 zbankrotovat. To se ovšem nestalo díky finanční pomoci společnosti INTERNATIONAL Footwear Investment, B.V. Tato finanční pomoc ovlivnila nerozdělenou ztrátu minulých let, kterou snížila a tím pádem index X2 meziročně stoupl o 29%. Díky tomuto meziročnímu zvýšení došlo v roce 2021 k nejvyššímu meziroční změně Altmanova Z-skore, kdy se ukazatel zvýšil o 89%. Nastal přesun podniku z pásma bankrotu do pásma šedé zóny. Pokud bude trend růstu ukazatele pokračovat, bude podnik během dvou let v pásmu prosperity.

3.5.2 Kralickův quick test

Kralicekův rychlý test patří mezi modely bonitní. Hodnotí, do jaké míry je podnik schopný splácet své závazky. Z toho vyplývá, že pokud podnik toho schopný je, lze ho považovat za podnik bonitní. Test je složený ze čtyř ukazatelů, které se podílově vypočítají a jejich výsledky se porovnávají s hodnotící tabulkou, která dílčí hodnoty oboduje. Následně se zprůměrují. Pokud podnik dosahuje jednoho či žádného bodu, jedná se o bonitní podnik. Při výsledku mezi hodnotami 2-3 je potřeba zjistit, proč tomu tak je, protože podnik má velmi nízkou bonitu. Při výsledku tři a více bodů jde o bankrotní podnik. Z tabulky 25 lze vyčíst jednotlivé hodnoty za sledované období společnosti BAŤA, akciová společnost, které jsou znepokojující.

Tabulka 25 Výsledné hodnoty Kralickova quick testu společnosti BAŤA, akciová společnost

	2017	2018	2019	2020	2021
R1	51,41%	41,78%	40,29%	27,45%	32,88%
R2	18,17	-13,59	87,84	-8,99	-4,55
R3	1,13%	-1,98%	0,32%	-4,22%	-5,67%
R4	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
R1	1	1	1	2	1
R2	4	5	5	5	5
R3	4	5	4	5	5
R4	5	5	5	5	5
CELKEM	14	16	15	17	16
PRŮMĚR	3,5	4	3,75	4,25	4

Zdroj: vlastní zpracování

Při pohledu na tabulku č. 25 lze vyvodit, že podnik se pohybuje mezi hodnotami 3,5-4,25, což naznačuje, že podnik je ve všech sledovaných obdobích v bankrotním pásmu. To je velmi znepokojující. Je důležité zmínit, že z logického hlediska i když je ukazatel R2 (doba splacení dluhu z CF) dle hodnocení ve výborných hodnotách, není ovšem logicky možné, aby ze záporného cash flow byly dluhy hrazeny. Proto mají hodnotu 5.

Nejnižší hodnota byla v roce 2017, kdy doba splacení dluhu z cash flow byla „pouze“ 18 let. V tomto roce bylo Cash flow jediné kladné. Ovšem stejně byl podnik ve všech letech v pásmu bankrotu. Mezi roční zlepšení přišlo v roce 2019, kdy se výsledný ukazatel snížil na 3,75. I v tomto roce byla výše cash flow v kladných hodnotách, proto jsou výsledky lepší. Výborných hodnot dosahuje pouze kvóta vlastního kapitálu.

3.6 Vyhodnocení výsledků a doporučení společnosti.

Následující kapitola shrne výsledné hodnoty, které byly získány na základě finanční analýzy provedené v praktické části této bakalářské práce. Následně provede doporučení, které by mělo podniku pomoci s jak s výkonností, tak se zdravotní stránkou podnikání.

Po provedené analýze rozvahy bylo zjištěno, že podnik ve všech sledovaných období drží vyšší podíl oběžných aktiv než aktiv stálých. Stálá aktiva podniku jsou tvořena převážně dlouhodobým hmotným majetkem, který během sledovaného období klesal. V roce 2021 po odštěpení části podniku klesly stálá aktiva celkově o 100 433 tis. Kč (přes 48 %), protože součástí odštěpovaného majetku byly i pozemky a stavby. Po odštěpení dlouhodobý majetek tvořil nejméně celkových aktiv od začátku sledovaného období. Co se týče majetku oběžného, podíl na celkových aktivech se každoročně pohyboval kolem 70 %, kdy výjimkou byl rok 2021, kdy se podíl zvýšil až na 70,64 % z důvodu poklesu dlouhodobého majetku. Největší podíl každoročně tvořily zásoby, a to minimálně v zastoupení 43 % z celkových aktiv. Při porovnání hodnot s odvětvím byly zaznamenány výkyvy v maximální výši 6 %. Výjimkou je rok 2021 kdy došlo k odštěpení.

Vlastní kapitál podniku je každoročně až o dvě třetiny vyšší než kapitál cizí. Trend vlastního kapitálu je rostoucí, protože každoročně podnik vykazuje jak ztrátu minulých let, tak i ztrátu běžného účetního roku. Tento fakt, že podnik měl každoroční ztrátu, velmi ovlivňuje celou finanční analýzu a její hodnoty. Výsledek hospodaření minulých let představuje zdroje vytvořené v minulých letech po zdanění. V roce 2021 přišel zlom, kdy se ztráta minulých let rapidně snížila a to z důvodu investice do vlastního kapitálu firmou International Footwear Investment B. V. Finanční podpora ve výši 225 mil. Kč byla rozdělena do základního kapitálu, kapitálových fondů a ážia a následně v témže roce se tato částka použila na snížení ztráty minulých let.

Při vertikální analýze výkazu zisku a ztrát bylo zjištěno, že nejdůležitější složkou provozních výnosů jsou tržby z prodeje zboží, které během pěti sledovaných let konstantně klesaly. Společnost BAŘA, akciová společnost si sama boty vyrábí, takže by se očekávalo, že to budou její výrobky, ale jak tomu je i u jiných podniků, jakmile výrobek přejde do prodejny, přemění se ve zboží. Po podrobnějším zkoumání bylo zjištěno, že největší část každoročního prodeje zboží je prodej tuzemský, který se podílí na celkových tržbách 76,5 %.

Při zkoumání celkových nákladů bylo zjištěno, že osobní náklady tvoří druhou největší podílovou skupinu na celkových nákladech. Je zajímavé, že během sledovaných let, kdy počet zaměstnanců klesal, osobní náklady rostly. Největší podíl na celkových nákladech má výkonová spotřeba s podílem více než 78 %.

Při horizontální analýze výkazu zisku a ztráty bylo zjištěno, že mezi roky 2019 a 2020 došlo k nejvyššímu meziročnímu poklesu tržeb za sledované období. Důvodem byla koronavirová situace, která přiměla podniku k tomu, aby uzavřely všechny svoje pobočky. V roce 2019 došlo k výraznému poklesu ztráty běžného období a to o 42 %, kdy podnik v roce 2019 vykázal ztrátu pouhých 37,8 mil. Kč. To je oproti roku 2018 se ztrátou 65,3 mil. Kč výrazný pokles. Důvodem bylo velmi vysoké snížení celkových nákladů.

Analýza čistého pracovního kapitálu přinesla závěr takový, že podnik má dostatek oběžných aktiv k tomu, aby své krátkodobé závazky zaplatil. Naopak při zkoumání čistých pohotových prostředků bylo zjištěno, že podnik by nebyl schopný krátkodobé závazky pouze z peněžních prostředků uhradit.

Při analýze poměrových ukazatelů bylo použito ukazatelů rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti. Všichni tito ukazatelé byly porovnány s hodnotami z odvětví.

U rentability aktiv bylo zjištěno, že každoročně každá jednotka aktiv přinášela podniku ztrátu. Takováto míra zhodnocení je nepřijatelná, protože to znamená, že podnik není ziskový. Nejhorší hodnoty podnik dosahoval v roce 2020, kdy každá jednotka aktiv vykazovala ztrátu 0,17 Kč.

Jelikož se rentabilita celkových aktiv vypočítá jako podíl zisku za účetní období a celkových aktiv, je jasné, že při záporné hodnotě EBIT nikdy podnik nebude mít výsledné hodnoty v kladných číslech. Je potřeba, aby se podnik snažil buď snížit celkové náklady, nebo zvýšit marže na zboží, aby výnosy dosahovaly vyšších jednotek.

Rentabilita vlastního kapitálu má podobný trend jako rentabilita celkových aktiv. I zde jsou všechny výsledné hodnoty ukazatele za sledované období záporné. Největší ztráty vlastního kapitálu podnik dosáhl také v roce 2020, kdy ztráta vlastního kapitálu byla 0,62 Kč. Důvodem takto velkého propadu bylo rapidní meziroční snížení celkových tržeb a to skoro o 30 %.

U rentability vlastního kapitálu se do poměru dává EAT a vlastní kapitál. Jelikož vlastní kapitál za celé sledované období dosahoval dobrých výsledků, je opět potřeba upravit provozní výsledek hospodaření, aby podnik každoročně neměl ztrátu běžného výsledku hospodaření.

I rentabilita tržeb má záporné hodnoty i stejný trend růstu a poklesu jako rentabilita vlastního kapitálu a rentabilita aktiv. Nejnižších hodnot dosahovala také v roce 2020, kdy ztráta na jednotku tržeb byla 0,11 Kč a následující rok se ztráta snížila na 0,07 Kč na jednotku tržeb.

Ztrátu 0,11 Kč na jednotku vlastního investovaného kapitálu dosahoval ukazatel opět v roce 2020 a trend sledovaného období byl také stejný jako u ostatních ukazatelů rentabilit. Důvodem stejných trendů, záporných hodnot a nejnižších hodnot v roce 2020 je fakt, že pokaždé když bude v čitateli záporná hodnota, vždy vyjde výsledná hodnota ukazatele v záporných číslech.

Ukazatel běžné likvidity se pohybuje mezi hodnotami 1,01–1,59. To znamená, že se mezi doporučenými hodnotami (1,5–2,5) ukazatele běžné likvidity nepohybuje. Výjimkou je rok 2017, kdy byl podnik v doporučených hodnotách s hodnotou 1,59. Nejnižší hodnotu likvidity měl podnik v roce 2020, kdy dosáhl hraniční doporučené hodnoty 1,01. Důvodem takto nízké běžné likvidity je, že oběžná aktiva byly pouze o 2 877 tis. vyšší než celkové krátkodobé závazky.

Doporučené hodnoty ukazatele pohotovosti likvidity jsou mezi hodnotami 1-1,5. Během sledovaného období podniku nikdy nebyly hodnoty v hodnotách doporučených. Důvodem je velmi vysoký podíl zásob na oběžných aktivech. Pro minimální doporučenou hodnotu je potřeba mít minimální množství oběžného majetku bez zásob jako je krátkodobých závazků.

Okamžitá likvidita byla v doporučené hodnotě pouze v roce 2021, kdy se meziročně zvýšily peněžní prostředky v hotovosti a na bankovních účtech o 165 % a zároveň meziročně klesly krátkodobé závazky o 13 %. Pokud trend hodnot nad 0,2 bude pokračovat, pro podnik není potřeba zavádět opatření. Při porovnání s odvětvím měly podniky v odvětví zbytečně moc peněžních prostředků.

Pokud by podnik potřeboval opět své hodnoty ukazatelů zvýšit, dosáhne toho pomocí prodeje svých zásob na peněžní prostředky nebo úhradou svých pohledávek.

Ukazatel obrátu celkových aktiv je přívětivý. Dokonce jsou výsledné hodnoty nad limit doporučených. Počet obrátek v podniku je průměrně 1,82 krát za rok, kdežto v odvětví se počet obrátek pohybuje kolem 1,35 krát za rok.

Při zkoumání výsledných hodnot obrátu stálých aktiv bylo zjištěno, že podnik dosahuje velmi přívětivých hodnot. Obrát stálých aktiv v průměru dosahuje hodnoty 8,01, což znamená, že podnik do firmy investuje a může investovat nadále, aniž by to podnik výrazně ovlivnilo.

V případě ukazatele obratu zásob jsou výsledné hodnoty opět nad hodnotami doporučenými i sektorovými. Podniku se daří přeměnit zásoby na peníze průměrně 3,66 krát za rok.

V případě doby obratu zásob vyzkoumáno, že během sledovaného období se obrat zásob výrazně neměnil. Hodnota ukazatele obratu vždy byla kolem 99 dní. To je o 13,5 dne delší, než bylo ve sledovaném období v odvětví.

Doba obratu pohledávek byla průměrně 31 dnů. Důvodem bude 30 denní splatnost vydaných faktur a okamžité placení za zboží na pobočkách v hotovosti či bankovní kartou. V případě nákupu na pobočce je pohledávka uhrazena ihned.

Doba obratu závazků je defacto doba, kdy podnik využívá bezúročný dodavatelský úvěr. Průměrná doba splatnosti závazků je 120 dnů. Takto dlouhá lhůta je zřejmě dána platebními podmínkami s dodavateli.

Celková zadluženost podniku BAŤA, akciová společnost je každoročně během sledovaného období na více jak 46 %. Důvodem je že podnik od roku 2017 čerpá kontokorentní úvěry, které cizí kapitál navyšují. Nízký pokles přišel v roce 2021, kdy došlo k odštěpení společnosti, a zátěž cizích zdrojů se na celkových aktivech snížila o 4,81 %.

Při zkoumání úrokového krytí podniku bylo zjištěno, že podnik ani v jednom sledovaném roce nemohl krýt své úroky cizího kapitálu svým ziskem. Důvodem je opětovný problém v položce výsledku hospodaření, kdy výsledek je každoročně záporný, tedy ztrátový. Podnik bude schopen krýt úroky cizího kapitálu až ve chvíli, kdy EBIT dosáhne zisku.

Při výpočtu bankrotního modelu Altmanova Z-score bylo zjištěno, že podnik se za celé sledované období pohyboval v šedé zóně, kdy výjimkou byl rok 2020, kdy se podnik dostal do pásma bankrotu. Výsledné hodnoty nejvíce ovlivňuje ukazatel X3, který má nejvyšší váhu ze všech ukazatelů. Tento ukazatel dává do poměru EBIT a celková aktiva. Tento ukazatel je pokaždé záporný kvůli každoroční ztrátě EBITU. Druhým ukazatelem s nejvyšší váhou je podíl nerozděleného zisku minulých let a celkových aktiv. Zde je stejný problém jako u ukazatele X3, kdy podnik nemá žádný nerozdělený zisk, ale ztrátu, čítecí ukazatele je každoročně záporný, a tudíž nemůže dosáhnout kladných hodnot. Kralickův rychlý test bonity ukázal, že i v tomto souhrnném ukazateli je podnik v pásmu bankrotu.

Po celkovém zhodnocení výsledků z finanční analýzy za sledované období 2017–2021 společnosti BAŤA, akciová společnost, která byla zpracována na základě výkazů z účetních závěrek podniku, vyplývají následující opatření:

- je potřeba zvýšit tržby podniku, tedy provozní výkonnost, aby byly schopny pokrýt náklady vynaložené na výkonovou spotřebu, tudíž zvýšit marži na zboží;
- podnik by měl investovat do vlastního kapitálu (základního kapitálu, kapitálových fondů), díky kterému by následně mohl snížit ztráty minulých let a podnik tak mohl být znovu ziskový a tím by zároveň snížil svou celkovou zadluženost;
- bylo by vhodné snížit celkové krátkodobé závazky, aby hodnota čistého pracovního kapitálu se zlepšila;
- podnik by měl věnovat pozornost poměru oběžných aktiv a krátkodobých závazků

4 Závěr

Práce byla zaměřena na finanční analýzu podniku BAŤA, akciová společnost, která se zabývá výrobou, nákupem a následným prodejem dámských pánských a dětských bot a prodejem dalších doplňků. Cílem práce bylo podnik zhodnotit po výkonnostní stránce, při které byly použity klasické přístupy finanční analýzy.

Teoretická část se věnovala samotné charakteristice finanční analýzy, účetních výkazů, které byly při finanční analýze použity. Při analýze bylo využito absolutní analýzy, analýzy rozdílových ukazatelů, poměrových ukazatelů, bonitního modelu a modelu bankrotního. Sledované období ovlivnila koronavirová situace v roce 2020, která probíhala po celém světě a rozdělení společnosti v následném roce 2021.

Zdrojem informací pro zpracování analýzy byly účetní výkazy, které jsou veřejně dostupné v Obchodním rejstříku České republiky a společnost je povinná je každoročně zveřejňovat. Konkrétně bylo využito rozvahy, výkazu zisku a ztrát a cash flow. Tyto účetní výkazy byly analyzovány především prostřednictvím analýzy horizontální, vertikální, analýzy poměrových ukazatelů, konkrétněji ukazatelů rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. Nakonec byl podnik celkově zhodnocen pomocí soustav ukazatelů Altmanova Z-score a Kralickova rychlého testu.

Výsledné hodnoty byly vždy zhodnoceny a následně porovnány se získanými hodnotami z odvětví CZ-NACE 1520 (Výroba obuvi), do kterého BAŤA, akciová společnost spadá. Byly uvedeny výsledky, kdy se podniku dařilo, ale byly i navrženy opatření, které by měly podniku pomoci zlepšit své ekonomické výsledky do budoucna.

Po dokončení finanční analýzy došlo k souhrnu zjištěných informací, které byly získány a při samotné analýze, byly zhodnoceny jak dobré, tak i špatné výsledky, ke kterým následně byly uvedeny doporučení, které by měli podniku v budoucnu pomoci s lepší výkonností a finančním zdravím.

Již od roku 2015 podnik ve svých účetních závěrkách uvádí ztrátu jak běžných, tak minulých let, která každoročně velmi ovlivňuje výsledné hodnoty jednotlivých ukazatelů. Při analýze ukazatelů rentability každoročně docházelo k velmi špatným výsledkům díky každoročně vyšším nákladům než byly celkové výnosy. Doporučením tedy je zvýšení marží na svém zboží, díky kterým by se každoročně zvýšily celkové tržby. Zároveň by bylo vhodné snížit celkové náklady, protože každoročně celkové náklady vždy převyšují nad tržbami a podnik se pak příčinou této skutečnosti dostává do ztráty. Nebo opět jako v roce 2021 zainvestovat do vlastního kapitálu, tedy přímo do základního kapitálu a kapitálových fondů.

Podnik by měl v následujících letech ztrátu minulých let snížit a to třeba úhradou z rezervního fondu, ze statutárního fondu, kapitálových fondů, emisního ážia nebo snížením základního kapitálu. V případě analyzované společnosti by bylo vhodné ztrátu minulých let snížit pomocí ostatního kapitálového fondu nebo z fondu ze zisku, který se od roku 2017 nezměnil.

Aby podnik vyzvýšil hodnoty čistých pohotových prostředků, je potřeba přeměnit co nejdříve pohledávky, výrobky a zboží podniku na peněžní prostředky, které budou schopny krátkodobé závazky okamžitě hradit. Pokud by se podnik setkal s problémem čistého pracovního kapitálu, tedy, že by hodnoty byly nízké, doporučením je prodej alespoň části dlouhodobého majetku, který se přemění v peněžní prostředky, za které následně podnik může koupit zboží.

Když ukazatel běžné likvidity vykazuje podprůměrné hodnoty a je potřeba ho zvýšit, doporučením pro podnik je zvýšení aktiv. Zvýšením jakýchkoliv aktiv podnik dosáhne vyšších hodnot běžné likvidity. Oběžná aktiva lze navýšit např. prodejem dlouhodobého majetku, za který následně podnik nakoupí aktiva oběžná. Dále doporučení pro podnik s velmi nízkými

hodnotami ukazatele pohotové likvidity je prodej zásob, kdy se zásoby přemění na likvidnější peněžní prostředky. Tím se číselná hodnota zlomku zvýší a aktiva více pokryjí krátkodobé závazky.

Naopak při zkoumání ukazatelů aktivity měl podnik výsledky výborné, což znamená, že umí hospodařit se svým majetkem. Co se týče likvidity, tak v případě pohotové likvidity měl podnik nadprůměrné výsledky, zde by bylo potřeba mírně snížit.

Všechna zmíněná doporučení by měla podniku alespoň trochu pomoci s budoucí výkonností a zdravím.

Literatura

Primární zdroje

BRYCHTA, I. et al. *Účetnictví podnikatelů 2022*. 19. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2022. 260 s. Meritum (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7676-351-7.

BŘEZINOVÁ, H. *Rozumíme účetní závěrce podnikatelů*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. 244 s. Účetnictví (Wolters Kluwer). ISBN 978-80-7598-913-0.

ČIŽINSKÁ, R. *Základy finančního řízení podniku*. Praha: Grada Publishing, 2018. 240 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0194-8.

FOTR, J. et al. *Tvorba strategie a strategické plánování: teorie a praxe*. 2., aktualizované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. 416 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-2499-2.

HINKE, J. et al. *Účetnictví 2: pokročilé aplikace*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2016. 232 s. ISBN 978-80-247-4281-6.

KALOUDA, F. *Finanční analýza a řízení podniku*. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. 322 s. ISBN 978-80-7400-538.

KNÁPKOVÁ, A. et al. *Finanční analýza, komplexní průvodce s příklady 2.*, kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada, 2017. 232 s. ISBN 978-80-271-0563-2.

KUBÍČKOVÁ, D. a JINDŘICHOVSKÁ, I. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. 1. Praha: C. H. Beck, 2015. 341 s. ISBN 978-80-7400-538.

MÁČE, M. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: Grada, 2013. 552 s. ISBN 978-80-247-4574-9.

MARTINOVIČOVÁ, D. et al. *Úvod do podnikové ekonomiky*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. 224 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-2034-5.

PILAŘOVÁ, I. a PILÁTOVÁ, J. *Účetní závěrka, základ daně a finanční analýza podnikatelských subjektů roku 2018*. 1. Praha: VOX, 2018. 210 s. ISBN 978-80-87480-69-4.

RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. 168 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-3124-2.

SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. 272 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-0413-0.

SKÁLOVÁ, J. et al. *Podvojně účetnictví*. Praha: Grada, 1992. 200 s. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-3980-4.

SLAVÍK, J. *Finanční průvodce nefinančního manažera: jak se rychle zorientovat v podnikových a projektových financích*. Praha: Grada, 2013. 176 s. ISBN 978-80-247-4593-0.

ŠTEKER, K. et al. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. 296 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-3184-6.

TAUŠL PROCHÁZKOVÁ, P. et al. *Podniková ekonomika - klíčové oblasti*. Praha: Grada Publishing, 2018. 256 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-0689-9.

VOCHOZKA, M. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. 480 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-1701-7.

POKLUDA, Z. *Baťa v kostce*. Zlín: Kniha Zlín, 2013. 120s. WALT. ISBN 978-80-7473-126-6.

Internetové zdroje

MPO: *Panorama zpracovatelského průmyslu* [online]. [cit. 2023-202-20]. Dostupné z WWW < <https://www.mpo.cz/cz/panorama-interaktivni-tabulka.html> >

Účetní závěrky Baťa, akciová společnost, *Justice.cz* [online]. [cit. 2023-02-05]. Dostupné z: WWW < <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=500684> >

Seznam příloh

PŘÍLOHA A Výkaz zisku a ztráty společnosti BAŤA, akciová společnost.....	I
PŘÍLOHA B Rozvaha aktiv společnosti BAŤA, akciová společnost.....	II
PŘÍLOHA C Rozvaha pasiv společnosti BAŤA, akciová společnost	III

Přílohy

PŘÍLOHA A Výkaz zisku a ztráty společnosti BAŤA, akciová společnost

Výkaz zisku a ztráty v tis. Kč		2017	2018	2019	2020	2021
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	226 349	172 644	145 750	143 513	148 974
II.	Tržby za prodej zboží	1 482 646	1 416 134	1 435 095	1 015 031	1 020 940
A.	Výkonová spotřeba	1 391 034	1 296 211	1 282 207	1 031 093	1 009 247
A. 1	Náklady vynaložené na prodané zboží	845 738	792 148	772 039	643 360	597 907
A. 2	Spotřeba materiálu a energie	164 763	145 221	140 179	110 579	109 614
A. 3	Služby	380 533	358 842	369 989	277 154	301 726
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	-601	3 489	4 448	4 583	6 097
C.	Aktivace	-55 041	-36 924	-55 320	-35 482	-29 023
D.	Osobní náklady	346 188	315 898	314 759	287 954	300 194
D. 1.	Mzdové náklady	257 229	234 908	231 083	211 093	220 173
D. 2.	Náklady na SP, ZP a ostatní	88 959	80 990	83 676	76 861	80 021
D. 2. 1.	Náklady na SP, ZP	85 995	77 974	80 287	73 738	76 560
D. 2. 2.	Ostatní náklady	2 964	3 016	3 389	3 123	3 461
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	41 856	33 579	42 875	73 923	6 350
E. 1.	Úpravy hodnot DNM	44 587	42 042	45 496	46 545	31 815
E. 1. 1.	Úpravy hodnot DNM - trvalé	44 587	42 042	45 496	46 545	31 815
E. 2.	Úpravy hodnot zásob	-3 263	-8 245	-4 420	9 946	-7 416
E. 3.	Úpravy hodnot pohledávek	532	-218	1 799	17 432	-18 049
III.	Ostatní provozní výnosy	19 740	15 859	14 228	113 168	100 243
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	15 411	477	200	69	19
III. 2.	Tržby z prodeje materiálu	3 049	8 212	4 603	8 698	2 282
III. 3.	Jiné provozní výnosy	1 280	7 170	9 425	104 401	97 942
F.	Ostatní provozní náklady	31 840	33 825	24 436	22 918	42 049
F. 1.	Zůstatková cena prodaného DM	1 352	0	0	0	0
F. 2.	Zůstatková cena prodaného materiálu	2 685	8 576	3 167	8 763	2 303
F. 3.	Daně a poplatky	507	435	409	334	215
F. 4.	Rezervy	19	25	-72	-76	-184
F. 5.	Jiné provozní náklady	27 277	24 789	20 932	13 897	39 715
*	Provozní výsledek hospodaření	-26 541	-41 441	-18 332	-113 277	-64 757
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	2 632	3 690	5 131	4 241	4 074
J. 1.	Nákl. úroky apod. nákl. - ovládací osoba					4 074
J. 2.	Ost. nákl. úroky a podobné náklady	2 632	3 690	5 131	4 241	
VII.	Ostatní finanční výnosy	18 182	267	284		1 715
K.	Ostatní finanční náklady	11 811	17 278	12 943	13 736	9 007
*	Finanční výsledek hospodaření	3 739	-20 701	-17 790	-17 977	-11 366
**	Výsledek hospodaření před zdaněním	-22 802	-62 142	-36 122	-131 254	-76 123
L.	Daň z příjmů za běžnou činnost	-545	3 150	1 694	-3 650	5 057
L. 2	Daň z příjmů odložená	-545	3 150	1 694	-3 650	5 057
**	Výsledek hospodaření po zdanění	-22 257	-65 292	-37 816	-127 604	-81 180
***	Výsledek hospodaření za účetní období	-22 257	-65 292	-37 816	-127 604	-81 180
*	Čistý obrat za účetní období	1 746 917	1 604 904	1 595 357	1 271 712	1 271 872

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních závěrek podniku

PŘÍLOHA B Rozvaha aktiv společnosti BAŤA, akciová společnost

Rozvaha v tis. Kč netto		2017	2018	2019	2020	2021
	AKTIVA CELKEM	789 916	887 366	826 320	748 149	703 127
B.	Dlouhodobý majetek	192 594	208 541	218 829	208 845	108 412
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	2 053	5 383	13 866	22 249	23 585
2	Ocenitelná práva	2 053	4 097	7 986	15 543	16 963
	<i>B.I.2.1. Software</i>	2 053	4 097	7 986	15 543	16 963
4	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	1 063	5 740	4 441
5	Poskytnuté zálohy na dl hm. majetek	0	1 286	4 817	966	2 181
	<i>B.I.5.2. Nedokončený dl. nehm.majetek</i>	0	1 286	4 817	966	2 181
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	190 541	203 158	204 963	186 596	84 827
B. II. 1	Pozemky a stavby	158 782	141 000	163 967	148 701	26 328
	<i>B.II.1.1. Pozemky</i>	5 570	5 570	5 570	5 570	1 134
	<i>B.II.1.2. Stavby</i>	153 212	135 430	158 397	143 131	25 194
2	Hmotné movité věci a soubory movitých věcí	23 437	22 672	34 229	32 149	28 708
3	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	0	0	0	0	0
4	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	4 101	4 833	3 576	2 427	1 925
	<i>B.II.4.1. Pěstitelské celky trvalých porostů</i>	0	0	0	0	0
	<i>B.II.4.2. Dospělá zvířata a jejich skupiny</i>	0	0	0	0	0
	<i>B.II.4.3. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek</i>	4 101	4 833	3 576	2 427	1 925
5	Poskytnuté zálohy na dl. hm. Majetek	4 221	34 653	3 191	3 319	27 866
	<i>B.II.5.1. Poskytnuté zálohy na dl. hm. majetek</i>	0	516	1 092	0	14 800
	<i>B.II.5.2. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek</i>	4 221	34 137	2 099	3 319	13 066
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
C.	Oběžná aktiva	584 444	667 199	594 393	526 796	587 519
C. I.	Zásoby	424 615	438 015	442 258	344 659	315 852
C. I. 1	Materiál	23 745	30 344	24 543	17 885	24 246
2	Nedokončená výroba a polotovary	10 794	7 445	5 663	4 790	5 269
3	Výrobky a zboží	390 076	400 226	412 052	321 984	286 337
	<i>C.I.3.1. Výrobky</i>	17 678	16 236	14 563	10 648	3 775
	<i>C.I.3.2. Zboží</i>	372 398	383 990	397 489	311 336	282 562
C. II.	Pohledávky	146 468	157 678	116 827	138 009	154 763
C. II. 1	Dlouhodobé pohledávky	25 333	22 183	20 489	24 139	18 168
	<i>C.II.1.4. Odložená daňová pohledávka</i>	25 333	22 183	20 489	24 139	18 168
2	Krátkodobé pohledávky	121 135	135 495	96 338	113 870	136 595
	<i>C.II.2.1. Pohledávky z obchodních vztahů</i>	109 130	113 701	82 366	100 668	111 480
	<i>C.II.2.2. Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba</i>	0	5 531	864	0	1 958
	<i>C.II.2.4. Pohledávky - ostatní</i>	12 005	16 263	13 108	13 202	23 157
	<i>C.II.2.4.3. Stát - daňové pohledávky</i>	1 039	1 039	1 039	1 039	951
	<i>C.II.2.4.4. Krátkodobé poskytnuté zálohy</i>	10 547	9 954	11 940	11 897	21 073
	<i>C.II.2.4.5. Dohadné účty aktivní</i>	350	5 149	113	266	1 119
	<i>C.II.2.4.6. Jiné pohledávky</i>	69	121	16	0	14
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
C. IV.	Peněžní prostředky	13 361	71 506	35 308	44 128	116 904
C. IV. 1	Peněžní prostředky v pokladně	3 246	3 206	2 789	3 987	3 413
2	Peněžní prostředky na účtech	10 115	68 300	32 519	40 141	113 491
D. I.	Časové rozlišení	12 878	11 626	13 098	12 508	7 196
D. I. 1	Náklady příštích období	0	11 626	13 098	12 508	7 196
3	Příjmy příštích období	12 878	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních závěrek podniku

PŘÍLOHA C Rozvaha pasiv společnosti BAŤA, akciová společnost

Rozvaha v tis. Kč		2017	2018	2019	2020	2021
	PASIVA CELKEM	789 916	887 366	826 320	748 149	703 127
A.	Vlastní kapitál	406 087	370 754	332 940	205 336	231 167
A. I.	Základní kapitál	506 699	506 699	506 699	506 699	167 451
1	Základní kapitál	506 699	506 699	506 699	506 699	2 451
3	Změny základního kapitálu	0	0	0	0	165 000
A. II.	Ážio	100 858	130 786	130 786	130 786	190 582
A. II. 1	Ážio	0	0	0	0	8 456
2	Kapitálové fondy	100 858	130 786	130 786	130 786	182 126
	A.II.2.1.Ostatní kapitálové fondy	100 858	130 786	130 786	130 786	182 126
A. III.	Fondy ze zisku	28 858	28 858	28 858	28 858	28 858
A. III. 1	Ostatní rezervní fondy	28 858	28 858	28 858	28 858	28 858
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	-208 041	-230 297	-295 587	-333 403	-74 544
A. IV. 1	Nerozdělený zisk minulých let	0	0	0	0	0
2	Neuhrazená ztráta minulých let	208 041	230 297	295 587	333 403	74 544
3	Jiný výsledek hospodaření minulých let	0	0	0	0	0
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-22 287	-65 292	-37 816	-127 604	-81 180
B. + C.	Cizí zdroje	369 445	502 460	479 702	526 736	457 478
B. I.	Rezervy	2 940	2 965	2 893	2 817	2 633
4	Ostatní rezervy	2 940	2 965	2 893	2 817	2 633
C.	Závazky	366 505	499 495	476 809	523 919	454 845
C. I.	Dlouhodobé závazky	0	0	0	0	0
C. II.	Krátkodobé závazky	366 505	499 495	476 809	523 919	454 845
2	Závazky k úvěrovým institucím	51 714	144 450	112 060	175 731	151 182
3	Krátkodobé přijaté zálohy	2 010	2 321	1 495	1 148	23
4	Závazky z obchodních vztahů	166 960	227 274	234 038	253 837	219 642
6	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	106	0	23
8	Závazky ostatní	145 821	125 450	129 110	93 203	83 975
	<i>C.II.8.3. Závazky k zaměstnancům</i>	16 699	15 426	15 516	14 497	14 951
	<i>C.II.8.4. Závazky ze SP a ZP</i>	9 246	8 546	8 819	8 215	7 964
	<i>C.II.8.5. Stát - daňové závazky a dotace</i>	26 723	24 893	27 471	21 409	14 457
	<i>C.II.8.6. Dohadné účty pasivní</i>	93 147	76 584	77 304	49 082	46 603
	<i>C.II.8.7. Jiné závazky</i>	6	1	0	0	0
D. I.	Časové rozlišení	14 384	14 152	13 678	16 077	14 482
D. I. 1	Výdaje příštích období	4 227	5 023	5 289	6 223	4 817
2	Výnosy příštích období	10 157	9 129	8 389	9 854	9 665

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních závěrek podn

Finanční analýza společnosti BAŤA, akciová společnost

Tereza Štípková, PEMBC02

Řešená problematika

úvod

- Představení sledované společnosti, ve které byla finanční analýza prováděna

cíle práce

- Zhodnotit finanční výkonnost a zdraví podniku
- Vyhodnotit zda je společnost bonitní nebo hrozí riziko bankrotu
- Navrhnout seznam doporučení pro zlepšení finanční situace podniku

metodika práce

- Rozbor účetních výkazů
- Aplikování metod elementární technické analýzy
- Srovnání výsledků s doporučenými hodnotami či s hodnotami v odvětví

Postup řešení

zdroj

- Odborná literatura
- Účetní výkazy podniku
 - rozvaha
 - výkaz zisku a ztráty
 - cash flow
 - Panorama MPO

získávání

- Účetní výkazy byly získány z účetních závěrek společnosti, které jsou zveřejněny v Obchodním rejstříku České republiky.

zpracování

- Rozbor účetních výkazů společnosti
- Výpočet jednotlivých ukazatelů finanční analýzy
- Srovnání výsledných hodnot s odvětvím

Závěry práce

- Majetková a kapitálová struktura společnosti:
 - Podíl stálých a oběžných aktiv na celkových aktivech byl oproti odvětví v maximálním výkyvu 6%, výjimkou je rok 2021
 - Podíl oběžných aktiv na celkových aktivech je každoročně minimálně 70%
 - Společnost ve sledovaném období zaznamenává každoročně ztrátu běžného i minulého období
 - Kladné hodnoty Čistého pracovního kapitálu
 - Záporné hodnoty Čistých pohotových prostředků

Závěry práce

- Výkaz zisku a ztráty
 - Nejdůležitější složkou provozních výnosů jsou tržby z prodeje zboží (76,5%)
 - Osobní náklady tvoří druhou největší podílovou skupinu na celkových nákladech (s poklesem počtu zaměstnanců osobní náklady rostou)
 - Nejvyšší pokles celkových tržeb mezi roky 2019 a 2020 z důvodu koronavirové situace ve světě
 - Mezi roky 2018 a 2019 došlo k meziročnímu snížení ztráty o 42%

Závěry práce

- Analýza rentability
 - Velmi nízké hodnoty ukazatelů ROA, ROE, ROS a ROCE
 - Vykázaná ztráta v letech 2017 – 2021
 - Pozitivní trend vývoje těchto ukazatelů od roku 2021
- Analýza aktivity
 - Hodnoty jsou přívětivé, pozitivní trend za sledované období
 - Doba obratu zásob ve sledované společnosti byla průměrně 99 dnů, to je oproti odvětví o 13,5 dne delší
 - Doba obratu pohledávek byla průměrně 31 dnů, kdy důvodem bude 30 denní splatnost a okamžité placení zboží na pobočkách

Závěry práce

- Analýza likvidity
 - Platební schopnost společnosti je nedostatečná
 - V doporučených hodnotách běžné likvidity byla společnost pouze v roce 2017
 - Společnost nikdy během sledovaného období neměla hodnoty pohotové likvidity v doporučených
 - Okamžitá likvidita byla v doporučených hodnotách pouze v roce 2021 a to díky meziročnímu zvýšení peněžních prostředků o 165% a současnému snížení krátkodobých závazků o 13%
 - Důvodem nízkých výsledků ukazatele likvidity je nízký podíl oběžných aktiv na celkových aktivech a vysokým podílem krátkodobých závazků

Závěry práce

- Analýza zadluženosti
 - Každoročně dosahuje hodnot více jak 46%
 - Důvodem jsou kontokorentní úvěry, které podnik čerpá a tím se cizí kapitál zvyšuje
 - Společnost ani v jednom sledovaném období nemohl krýt své úroky cizího kapitálu svým ziskem. Důvodem je každoroční ztráta běžného a minulého období.

Závěry práce

- Souhrnné ukazatele hospodaření
 - Altamono Z-score i Kralickův rychlý test dosáhly nepřívětivých výsledků
 - Altmanovo Z-score - podnik se za celé sledované období pohyboval v šedé zóně, kdy výjimkou je rok 2020, kdy se podnik dostal do pásma bankrotu
 - Kralickův rychlý test – podnik se v tomto souhrnném ukazateli pohyboval v pásmu bankrotu
 - Výsledné hodnoty nejvíce ovlivňují ukazatelé, kteří mají ve svém vzorci EBIT, protože EBIT byl v každém sledovaném roce v záporných hodnotách

Doporučení

Na základě výsledků lze doporučit.....

- Zvýšit tržby podniku, tedy provozní výkonnost, aby byly schopny pokrýt náklady vynaložené na výkonovou spotřebu, tudíž zvýšit marži;
- podnik by měl investovat do vlastního kapitálu (základního kapitálu, kapitálových fondů), díky kterému by následně mohl snížit ztráty minulých let a podnik tak mohl být znovu ziskový a tím by zároveň snížil svou celkovou zadluženost;
- bylo by vhodné snížit celkové krátkodobé závazky, aby se hodnota čistého pracovního kapitálu zlepšila.

**DĚKUJI ZA
POZORNOST**